

Årbok 2010

Norges Kvinne- og familieforbund

**Husmorvikarordningen – Kosthold
Omsorgslønn – Kvinnehelse
Landsmøte i Molde**

En stor takk til lagene og medlemmene for flott innsats i lokalmiljøet! Vi håper at årboken 2010 kan inspirere til å fortsette arbeidet. Takk til alle kretser og komiteer som har levert inn årsmeldinger for 2010.

Redaksjonen er takknemlig for tilbakemeldinger hvis det oppdages skrivefeil og mangler.
Sendes til post@kvinnerogfamilie.no

Redaksjon: Helen Svensson og May – Britt Havnsund
Layout: David Keeping
Utgave: September 2011

Norges Kvinne- og familieforbund

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) er en tverrpolitisk kvinne- og familiepolitisk organisasjon som ble stiftet i 1915 under navnet Hjemmenes Vels landsforbund. Hjemmenes Vels landsforbund var den første husmororganisasjonen i Europa. I 1933 endret organisasjonen navn til Norges Husmorforbund, og i 1997 til Norges Kvinne- og familieforbund.

K&Fs formålsparagraf

Norges Kvinne- og familieforbund er en landsomfattende, partipolitisk uavhengig kvinneorganisasjon som bygger arbeidet på kristne og humanistiske grunnverdier.

K&Fs arbeid

K&F er spredt i nesten alle landets kommuner, i alle aldre, yrker, partier og livssituasjoner. Som medlem kan man velge å jobbe med nærmiljøet, med kvinne- og familiepolitikk, forbruker- og internasjonale spørsmål og man får luftet tanker, ideer og kreativitet i et lag i nærmiljøet. K&F arrangerer møter, kurs og studieringer, som betyr trivsel og selvutvikling, mens vi påvirker nærmiljø og samfunn. K&F har siden 1997 utgitt et eget prinsippprogram. "Kvinner & familie" er vårt medlemsblad. Vi hjelper med å starte lokallag der folk bor. Som K&F-medlem er man med å påvirke både nærmiljø og sentrale myndigheter.

K&F setter disse sakene på dagsorden:

- Kvinner og helse
- Frihet til å velge omsorg, med økt kontantstøtte og full barnehagedekning
- Barn og unges kostvaner i hjem og skole - skolemat
- "Ja til omsorg – nei til vold" – K&Fs holdnings- skapende prosjekt
- Gjeninnføring av Husmorvikar-tjenesten
- Søkelys på omsorgslønn – en nødvendig og rettferdig ordning
- Matvaresikkerhet, bedre tilgang til økologiske matvarer
- Klimaløftet
- Bedre integrering/likestilling for innvandrerkvinner i Norge

Prinsesse Astrid fru Ferner, vår høye beskytter, som vi er meget stolte av.

INNHOOLD

Forbundsleder har ordet	5
Årsmelding.....	7
Komiteer og utvalg.....	12
Årsregnskap.....	18
Revisjonsberetning	24
Fonds og legater	26
Resolusjoner	27
Uttalelser	28
Pressemeldinger	32
Kretsenes årsmeldinger	38
Statistikker	56
Tillitsvalgte og ansatte.....	58
Representasjon.....	59

FORBUNDSLEDER HAR ORDET

Som ny leder midt i perioden ble det en stor utfordring å ta på seg ledervervet. Et av de viktigste landsmøter i nyere tid sto for døren, sentralstyret og ledelsen la store føringer for forbundets framtid. Strategien var klar, handlingsplanene ble grundig gjennomgått og målet var landsmøtet i Molde høsten 2010: Ville vår strategi for forbundets framtid bli godkjent?

Norges Kvinne- og familieforbund, K&F, "Den gamle damen" fyller 95 år i år, og vi i sentralstyret har gjort store anstrengelser for å klare å holde henne på beina for framtida. Vi har pushet henne opp med nye medarbeidere, tatt av noe av yttertøyet som var slitent og umoderne, har tatt vekk krøllene, det ble kort hår-sveis med "rett klipp."

Et oppegående forbund som det er behov for i samfunnet vårt. Mulighetenes forbund.

"Familiens framtid" har vært parolen i landsmøteperioden 2008–2010.

Samfunnssakene har vært mange og vårt forbund har virkelig vært i vinden dette året. I politisk arbeid og i påvirkningsarbeid har vi hatt mange saker som "falt sammen med" samfunnets etterspørsel, og vi har uttalt oss om: omsorgslønn, fødesituasjon, fødestuer, barseltid, jordmødre, permisjoner både for mødre og fedre, respekt for kvinners valg og likedeling av pensjonspoeng. Dette har vært svært viktig for godt voksne kvinner som ikke hadde noe valg den gang. Det var verken jobbmuligheter eller barnehager tilgjengelig da, noe som dagens politikere ikke vet eller husker.

Dette er jo vårt bord. Familien er grunnsteinen i samfunnet vårt, og omsorg for familien er god og forebyggende politikk. Ta barna på alvor, fordi de blir framtidens voksne. Det er et verdivalg for mange å få barn. Gi barn gode tilsynsordninger, kontantstøtte, barnehager og SFO. Frihet til å velge gode løsninger for familiene i en gitt tid er god samfunnspolitikk, det gir gode signaler i lokalmiljøet, det gir fellesskapet et løft, og det er veldig forebyggende. Vi er en etterspurt organisasjon, så vi ønsker at våre politikere lytter mer på oss.

K&F har svart på mange aktuelle høringer, bl. a. barn, unge, adopsjon, utsatte barn, og unge, samt språk og utvikling i barnehager. Vårt høringssvar til stortingsmeldingen om "Kvalitet i barnehagen" ga oss mulighet

Forbundsleder
Grete Nordbæk

til å ha innlegg på Familie- og kulturkomiteens høring i saken, en interessant opplevelse som lærte oss mer om det politiske arbeidet.

I løpet av året har vi deltatt på mange møter og presentert forbundets syn. Sentralstyrets årsmelding oppsummerer 2010.

I juni 2010 inviterte vi til lunsjmøte på kontoret. Kristelig folkeparti ved nestleder Inger Lise Hansen og to andre sentrale politikere, samt fra Kirkens Bymisjon, Amatheia og Menneskeverd diskuterte "Når det er vanskelig å være foreldre", med grunnlag i lokale støttetiltak i Oslo.

Internasjonalt har forbundet markert seg med sine prosjekter i Øst-Afrika og Romania.

På det lokale plan gjør mange lag en stor jobb for å få innvandrere inn i lokalsamfunnet.

Under ACWWs hovedkonferanse i Hot Spring i Arkansas i USA, ble forbundets æresmedlem, Ingunn Birkeland, takket av etter 8 år som leder av FN komiteen. Hun representerte også forbundet, da prosjektleder Anne Marit Hovstad og undertegnede ikke kom av sted på grunn av askeskyen fra Island.

Hålogaland krets arrangerte kretsseminar om Prinsippprogrammet og om "Lederskap og verv" i organisasjonen K&F. Jeg satte stor pris på å få delta med innlegg, og informasjon og ideer ble delt mellom aktive deltagere og foredragsholdere. Det er alltid lærerikt å treffe medlemmene våre i sine lokalmiljøer. Det gir ekstra i hverdagen og nye kontakter knyttes.

Vi ser betydningen av å ta vare på våre medlemmer og har arbeidet med å få til en god informasjonsutveksling mellom forbundets kretser og lag. Samtidig er verving viktig, og vi er glade for at lagene støttet opp under vervekampanjen våren 2010.

Mulighetenes forbund er modernisert med nytt oppsett på hjemmesidene. Der har daglig leder og redaktør gjort en god jobb. Det at flere ansatte sluttet, ga oss også mulighet til endring i sekretariatet. Økonomien har vært hovedfokus også dette året. Sentralstyret la fram forslag om vesentlige endringer i organisasjonen, og Landsstyret støttet dem. Landsmøtet i Molde gjorde de helt nødvendige vedtak som nå gir forbundet en ny "hverdag."

Vårt forbund er blitt moderne!

Vi er på nett i tredobbelt forstand, har selvfølgelig nettkontakt, vi skaper nettverk og vi bruker handlenett av tøy. Nå kan alle de der ute se vårt flotte forbund på nett og selvfølgelig lese om oss der. Det har vært spennende å være med; det å sitte i førersetet for forandringer og omforminger til en "up to data" organisasjon.

Vi fikk muligheten til å gjøre noe - og vi gjorde det!

Mulighetenes forbund ligger nå rett foran oss, så benytt sjansen!

Nå venter vi bare på alle som vil være med på å fargelegge og kle på "Den gamle damen" vår, slik at de brennaktuelle sakene våre setter oss alle i stand til å profilere K&F på best mulig måte.

Takker min nestleder, sentralstyret, landsstyret, komiteer og utvalg for godt samarbeid i 2010.

Jeg takker for meg og ønsker neste leder et godt og interessant arbeidssted i Øvre Slottsgate 6.

Grete Nordbæk

Årsmelding 2010

– 95 år i arbeid for kvinner og familie

Organisasjonen

Norges Kvinne- og familieforbund hadde pr. 31.12.2010 4841 medlemmer fordelt på 250 lag i 21 kretser. Troms krets la ned arbeidet fra 1.1.2010. En krets har gruppeinndeling og en er delvis organisert med grupper og delvis med kontaktpersoner for ulike områder. I løpet av 2010 har 4 lag har lagt ned sitt arbeid. I 2010 hadde vi to lag som baserte medlemskapet på nett-kontakt mellom medlemmene.

Sentralstyret

Forbundsleder Toril Sonja Gravdal gikk av 31.12.2009, og første nestleder Grete Nordbæk rykket opp som fungerende forbundsleder. Sentralstyret har i 2010, fram til landsmøtet i oktober, bestått av:

Fungerende forbundsleder Grete Nordbæk

Nestleder Eldbjørg Gunnarson

Styremedlemmer Anne Enger, Gunn Evjen, Wenche Hoel og Wenche Berg Stuenes

Varamedlemmer Trine Bertram Hagen (har møtt fast i styret) og Else Marie Angelteveit.

Etter landsmøtet har sentralstyret bestått av:

Forbundsleder Elisabeth Rusdal

Nestleder Sonja Kjølraug

Styremedlemmer Anne Enger, Eldbjørg Gunnarson, Wenche Hoel, Liv Holst og Gjertrud Vik.

Varamedlemmer Wenche Rolstad og Marit Wærme

Det har vært avholdt 8 sentralstyremøter, 3 av dem på MSN. Ved siden av faste oppgaver og innkomne saker til behandling, har hovedfokus vært på økonomi, organisasjon, medlemspleie og medlemsverving.

Landsstyret

Landsstyret består av sentralstyret og kretsenes ledere. Landsstyret har i 2010 hatt to møter, et på Jessheim i august og et etter landsmøtet i Molde i oktober.

Landsmøtet

ble avviklet i Molde 22.-24.oktober, og var et av de viktigste landsmøter i nyere tid. Et positivt landsmøte godkjente alle endringsforslag anbefalt av sentral- og landsstyre.

Nytt Prinsippprogram, fullstendig revidert, ble vedtatt. Utvalgene presenterte også sine oppgaver.

Endringer i organisasjonen etter landsmøtet

Økonomi og utviklingen i medlemstall har krevd nytenking på mange områder, og arbeidet i 2010 har i hovedsak vært konsentrert om organisatoriske og økonomiske spørsmål. Hele organisasjonen er gjennomgått. Landsmøtets viktigste vedtak er:

Landsmøtets viktigste vedtak er:

- forbundets vedtekter og alminnelige bestemmelser er fornyet, delvis pga vedtakene under, delvis som en oppdatering og samordning.
- landsstyret ble lagt ned fra 31.12.2010.
- for å beholde et møtested for kretsene, ble det vedtatt at det skal inviteres til et årlig møte for inspirasjon og informasjon, åpent for alle medlemmer, der alle kretsene må være representert.
- ledelsen blir ikke lønnet, men får et mindre honorar og en sum til frikjøp fra egen stilling.
- finanskomite og vedtektskomite er lagt ned, og kontrollkomite opprettet.

Sekretariatet

Sekretariatet hadde våren 2010 tre ansatte med til sammen 2,3 årsverk. Administrativ leder Kirstin Neerbye Hagen sluttet 31.03.10 og styresekretær Sissel Frelsøy sluttet 31.08.10. Helén Svensson ble engasjert som administrativ leder fra 15. mars fram til 31.oktober., og ble ansatt som daglig leder fra 1.november. Ny regnskapsfører Astrid W. Viken begynte i en 20 % stilling fra 1.september. Total bemanning i sekretariatet er nå 1,7 årsverk. I tillegg har redaktør for medlemsbladet en deltidsstilling. Årsaken til reduksjonen i stillinger er forbundets økonomi.

Politisk arbeid/påvirkningsarbeid

Vi ser at mange av våre viktige saker er "evighetssaker". Vinklingene kan endre seg gjennom årene, men politisk arbeid krever tid og mye arbeid. Mange saker som vi

trodde var løst, dukker opp på nytt, kanskje ikke resultatet ble det som var forventet (eksempel omsorgslønn). Spørsmål omkring fødesituasjonen og fødestuer dukker bl.a. opp hvert år i budsjettdebatten. K&F har i 2010, både sentralt og lokalt, arbeidet med bl.a.

Kvinne- og familiepolitikk:

Fødesituasjonen. Både fødestuer, liggetid, transportavstand og jordmødre, er stadig aktuelle tema. K&F har støttet lokale aksjoner, sendt resolusjon fra landsmøtet videre til departementene, og tatt saken opp i sentrale og lokale media.

Barnehager. K&F sendte hørings svar til stortingsmeldingen om Kvalitet i barnehagen, og fikk delta med innlegg på Familie- og kulturkomiteens høring i saken. Vi uttalte oss også om Regjeringens forslag til nytt finansieringssystem for private barnehager samt endringer i barnehageloven. Private Barnehagers Landsforbund, der de fleste lagseide barnehager er medlem, følger opp saken fra barnehagenes side.

Ledelsen og flere kretser har også deltatt i debatten om heldøgnsbarnehager,

Kontantstøttesaken holdes fortsatt varm fra alle kanter, både forkjempere og motstandere. K&F hevder at den er viktig og riktig for å kunne gi foreldre en mulighet til fritt valg av barneomsorg. I tillegg er det mange som ikke kan bruke barnehage på grunn av arbeidstid, reiseavstander mv., og som dermed ikke får den subsidiering av familien som barnehagen er.

Vinteren 2009/2010 arrangerte K&F i samarbeid med hjemmemamma.com, en underskriftskampanje for kontantstøtten. Flere tusen underskrifter ble samlet inn via Facebook og på lister i ulike lokalmiljø, og ble overlevert Statsministeren i januar.

Landsmøtet tok opp spørsmålet om en mer rettferdig utregning av kontantstøtten i forbindelse med barn som er deltid i barnehagen. Saken er sendt til alle politiske partier, Stortingets finanskomite og regjeringen.

Husmorvikartjenesten var tema også på landsmøtet 2010, og ledelsen har tatt landsmøtets etterlysning til departementet og Stortingets helse- og omsorgskomite.

Omsorgslønn er et evig tema, hvordan den fungerer/ ikke fungerer. K&F ønsker at omsorgslønnen blir lik i hele landet, blir pensjonsgivende og legges inn i NAV-systemet. Saken ble tatt opp med departementet i 2009, og er blitt fulgt opp med pressemeldinger og henvendelser til politiske partier også i 2010.

Eldreomsorg. Landsstyret sendte i høst spørsmål til Helsedepartementet om hva som ble gjort for å gi beboere

på institusjon frisk luft, tatt i betraktning bemanning og økonomi. Kuer har lovfestet minst 8 uker opphold ute i året, og tilsvarende lovregler for mennesker savnes.

En del saker som ble tatt opp i 2008/2009, for eksempel eldreombud og tannhelse, har vi fått lite/negativ respons på fra myndighetene. Sakene holdes ”varme” overfor politikere og myndigheter.

Forbruker- og miljø saker:

Matsikkerhet og forbrukerinteresser. Ledelsen var invitert til møte med landbruksministeren 19.2. om forbrukerinteresser og innspill til ny Stortingsmelding, sett med forbrukerøyne. Fungerende forbundsleder deltok på Nasjonal Økokonferanse 2010, med hovedvekt på økologisk matproduksjon sett i sammenheng med bl.a. matsikkerhet og ernæring.

Skolemat og ernæring. Resolusjon fra landsmøtet om å rette fokus på forebyggende tiltak knyttet til kostrelaterte livsstilssykdommer, spesielt i forhold til barn og unge, ble sendt til flere departementer. Det ble her tatt opp både organiserte skolemåltider, og bedre undervisning i faget mat og helse. Snarøya Kvinne- og familielag har gått i bresjen i dette arbeidet med oppstart av egen skolerestaurant, og stiller sin kunnskap tilgjengelig for andre.

Miljø. K&F støttet resolusjonen fra Nordens Kvinneforbunds sommerkonferanse: Ta miljøet med i kalkylene. Miljøvurderinger, for eksempel transportkostnader, må regnes med når tilbud på varer blir vurdert. Resolusjonen ble sendt videre til relevante departement. Mange lag har engasjert seg i lokale miljøspørsmål.

K&F har også fortsatt aksjonen mot bruk av plastposer, bl.a. gjennom salg av våre handlenett i stoff.

K&F engasjerte seg også i verdens største klimakampanje ”Earth Hour”.

Økonomi Landsmøtet krevde at NAV tilbyr ”grønt” telefonnummer (800-nummer), i stedet for 815-nummer på kundeservicetelefonen. 815-nummer er dyrt å bruke, og mange av NAVs brukere har dårlig økonomi. Brev er sendt til flere departementer.

Beredskap:

Landsmøtet i 2010 vedtok et krav om at det gjenopprettes et lager av matkorn for minst 12 måneder. Saken ble sendt videre til flere departementer samt regjeringens budsjettkomite.

K&F har også i 2010 hatt et tett samarbeid med Kvinners Frivillige Beredskap. KFBs beredskapsseminarer har vært arrangert i nært samarbeid med kretsens representanter til KFB, som flere steder også er ledere i KFBs fylkesorganisasjoner.

Internasjonalt arbeid, i og utenfor Norge:

Internasjonalt utvalg driver fortsatt prosjekter i Øst-Afrika og Romania, med støtte fra Norad via FOKUS.

Nasjonalt har ledelse og administrasjonen samarbeidet med Faridah Shakoor om søknad til Helse- og Rehabilitering om et filmprosjekt: en opplysningsfilm for å formidle kunnskap til fremmedspråklige familier. Fungerende forbundsleder bl.a. deltatt på møte på Grønland Nærmiljøstasjon om samarbeid for våre nye landskvinner. Flere av lagene driver aktiviteter rettet mot innvandrerkvinner, bl.a. for å bli kjent med mat og kultur.

Aktiviteter / markeringer

K&F har svart på høringer innen aktuelle områder, bl.a. flere høringer ang. barn: adopsjon, utsatte barn og unge, samt språk og språkutvikling. Forbruker- og miljøutvalget og internasjonalt utvalg har vurdert høringer innen sitt område.

Ledelsen har også deltatt i samfunnsdebatten via media, bl.a. om noen av K&Fs "gamle" kampsaker – likedeling av pensjonsrettigheter – frihet til å velge selv om det går ut over opptjening av pensjonspoeng – likeverd/likestilling og kvinners valg.

I juni 2010 inviterte ledelsen til lunsjmøte med temaet "Når det er vanskelig å være foreldre". Kristelig folkepartis nestleder Inger Lise Hansen og to andre sentrale politikere i partiet stilte. De ble presentert for ulike vinklinger til problemet av Kirkens bymisjon, Amatheia, Menneskeverd, og ikke minst K&F.

Den internasjonale kvinnedagen 8. mars ble markert med utsending av flere pressemeldinger. Mange av våre lokallag markerer denne dagen i sine nærmiljøer.

Nordens dag, 10 mars, markeres av K&F og våre nordiske søsterorganisasjoner hvert år. I denne forbindelse skrives og distribueres også Det nordiske brevet, en oppgave som alternerer mellom de ulike organisasjonene. Årets brev var fra Norge og skrevet av professor emerita Kari Wærness, med tittel "Husmorfamilien som forsvant".

K&F dagen ble innført i 2007, og feires også 10. mars, som er Marie Michelets fødselsdag. I samarbeid med Oslo krets hadde vi stand på Eidsvolds plass og delte ut informasjonsmaterieill.

Nordens kvinneforbunds sommerkonferanse ble 19.-21.8. arrangert i Vasa av det finsk-svenske Märtaförbundet. Tema var "En holdbar livsstil", som ble belyst via engasjerende foredrag. Vi fikk også orientering om og omvisning i Kvarken verdensarvområde. En stor del av deltakerne kom fra Norge.

Internasjonalt seminar. Internasjonalt seminar ble avholdt i Oslo 29.-30. oktober, i samarbeid med Norges

Bygdekvinnelag, som var hovedarrangør i 2010. Hovedtema var "Utdanning og klimaendringer, kvinners håp og utfordringer i kampen mot fattigdom". 29.10. var det et internt seminar for K&Fs kretsrepresentanter og internasjonalt utvalg.

Kontakt med utlandet. K&F hadde i juli besøk fra MIZY, Seoul Youth Center, Global Youth Leadership Training Program, et koreansk nasjonalt sted for kultur og global forståelse. Studentene var under opplæring til å bli globale ledere.

I september hadde vi gjester fra Kina, Zhejiang Women's Federation. De var mest opptatt av likestilling i arbeidslivet og fødselspermisjoner.

Fungerende forbundsleder har også vært intervjuet i radio på telefon fra Polen om norske kvinners rettigheter.

ACWWs verdenskonferanse ble holdt i Arkansas, USA, i april. På grunn av askeskyen ble fungerende forbundsleder Grete Nordbæk og prosjektleder Anne Marit Hovstad forhindret fra å delta. Vårt æresmedlem Ingunn Birkeland reiste en annen vei, og representerte K&F på konferansen.

Møtedeltagelse. I årets løp er det mange møter som må/bør deltas på. En del har vært referert i medlemsbladet. Fra fungerende forbundsleders liste nevnes:

Topplederkonferanse i Frivillighet Norge

Kontaktkonferanse og konferanse om et mer familievennlig arbeidsliv, arrangert av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Samarbeidsmøte med kvinneorganisasjoner invitert av Likestillings- og diskrimineringsombudet.

Årsmøter i organisasjoner der vi er medlem.

Forberedelse til markering av 100 år med kvinnelig stemmerett i 2013. Fungerende forbundsleder er K&Fs representant i arbeidet, som ledes av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Den internasjonale familiedagen 15.5. markert av Universelt fredsforbund.

Den internasjonale fredsdagen 21.9., markering i en av Oslos moskeer.

Fattigdomsåret 2010 ble arrangert i september av Velferdsalliansen, og fungerende forbundsleder og redaktør Line Konstali sto på stand og informerte om K&Fs arbeid.

Kontakt med kretsene. Sentralstyret og ledelsen har hatt gleden av å delta på årsmøter i flere av kretsene. Alle sentralstyremedlemmene har hatt kontaktansvar for flere kretser, for gjensidig oppdatering og informasjon.

Priser. I forbindelse med Kvinners Frivillige Beredskaps" Linderudsseminar" 14.11. ble tidligere forbundsleder

Bjarnhild Hodneland tildelt den sivile beredskapsprisen for 2010. Fungerende forbundsleder deltok i juryen. K&F gratulerer!

Media

K&F har i 2010 gjort en rekke henvendelser til media, både sentralt og lokalt. Sentrale og lokale tillitskvinner har flere ganger deltatt i radio og tv, riksdekkende og lokale sendinger. K&F har også fått en rekke presseoppslag, basert på sentralt utsendte pressemeldinger og selvstendige utspill fra kretser og lag.

Enkelte kretser har gjort en stor innsats i å pleie et nært samarbeid med media, og har blitt belønnet med at innsendte meldinger reglemessig tas inn i avisene. Det er stadig vanskeligere å komme inn i de større avisene, og kretslederne har dermed fått ansvar for til å tilpasse utsendte meldinger til lokalmiljøet, og sende til sine aviser.

I samarbeid med Mediaplanet har vi, mot en mindre annonsekostnad, fått inn informasjonsartikler i temavedlegg til Dagbladet (dessverre bare i Østlandsområdet).

Fungerende forbundsleder har vært intervjuet av radio og aviser om våre hjertesaker, bl.a. deling av pensjonspoeng, jordmødre, barns alder i barnehage, maks-tid i barnehage og pappapermisjon. I forbindelse med landsmøtet ble hun intervjuet i NRK Møre og Romsdal, samt i Romsdals Budstikke sammen med nestleder.

Studiearbeid

Hålogaland krets arrangerte kretsseminar om Prinsipp-programmet, og lederskap og verv i organisasjonen. Fungerende forbundsleder og leder i prinsippprogramkomiteen hadde hovedinnlegg på kurset.

Populus - studieforbundet folkeopplysning - er en nær samarbeidspartner. K&F hadde 4544 registrerte studietimer i 2010. Det var 1512 deltagere, og det ble holdt 179 kurs.

Medlemmer og medlemsinformasjon

Medlemsverving

Våren 2010 ble det kunngjort en stor vervekampanje gjennom bladet. Internasjonalt utvalg ga et reisestipend verdt kr.10.000 til det laget som vervet flest medlemmer (minimum 10). Reisestipendet gjaldt deltakelse på en prosjektreise til Øst-Afrika høsten 2010. Snarøya Kvinne- og familielag lag vant overlegent med 24 nye medlemmer, og Vigdis Jordal fikk en flott opplevelse (se innlegg i Kvinner & familie 4/10)

Medlemspleie

Det er av grunnleggende betydning å ta vare på forbundets medlemmer. Medlemsbladet har vært viktig i denne sammenhengen, og det har vært lagt stor vekt på

å gi medlemmene et godt og innholdsrikt produkt. Det har også vært sendt ut Nytt fra K&F via kretslederne. Sentralstyre og sekretariat legger også hele tiden stor vekt på å yte god service til våre medlemmer. Vi trenger å ta vare på de medlemmene vi har, samtidig som vi hele tiden må rekruttere nye.

Hjemmeside

Høsten 2010 ble ny internettside for K&F presentert, med modernisert forside og et nytt oppsett for innholdet. Vi har fått mye ros for siden, spesielt fra den yngre garde. Administrativ leder og redaktør har gjort en stor jobb med omleggingen. K&F har også egen hjemmeside på Facebook.

Medlemsbladet

Medlemsbladet Kvinner & Familie har vært gitt ut med fire nummer. Ny redaktør, Line Konstali, har lagt et ned et stort arbeid i oppdatering av format og innhold. Kretser og lag har sendt inn mye stoff, som er blitt formidlet i bladet. Alle fire utgaver har hatt artikler fra K&Fs internasjonale arbeid, samt artikler skrevet av eksterne samarbeidspartnere om aktuelle tema.

Hovedtema for bladene i 2010 har vært:

1. Grasrotfeminisme – hva er dagens kvinner opptatt av?
2. Du er verdifull: Ja til omsorg, nei til vold
3. Landsmøtesaker. Personlig utvikling, Husmorvikarsaken med mer
4. Presentasjon av ulike kvinner og deres liv. Mat og ernæring.

Medlemsfordeler

K&F har etablert diverse fordeler forbeholdt forbundets medlemmer.

K&F forsikring er et samarbeid med forsikringsselskapet Codan. Tilbudet kom i gang fra høsten 2010, og gir i tillegg til gode forsikringstilbud for den enkelte, inntekt direkte til K&F.

Det er inngått avtale med First/Thon hoteller om hotellovernatting og leie av møterom.

Ecoquest luftrensere. Det ble i 2010 etablert et samarbeid med Ecoquest. K&Fs medlemmer og barnehager tilbys avanserte luftrensere til medlemspris. Luftrensere er godkjent av Hjelpemiddelsentralen for personer med spesielle behov.

K&Fs medlemmer tilbys diverse bøker, samt et massasjearrangement til medlemspris.

Forbundets økonomi

Som nevnt over, er forbundets økonomi vanskelig. Med endringene som ble gjort på landsmøtet, satser vi på å ha driften i balanse i 2011, under forutsetning av at vi klarer å holde medlemstallet oppe.

Dessverre har vi sett oss nødt til å selge leiligheten på Sinsen. Det var pålagt reparasjoner av bad og røroppbygg, og vi hadde ikke mulighet til å ta opp lån for å få dette gjort. Salget er også begrunnet i mangel på likvide midler. Leiligheten har i siste landsmøteperioden vært brukt av forbundsleder. Sentralstyret og medlemmer i komiteer og utvalg har overnattet der på alle møter.

Landsstyret har også godkjent oppløsning av to av K&Fs fond, Fondet for kvinnerettslige spørsmål og Fond til oppstart av håndverkssteder, og pengene er tilført driften.

Årsregnskapet for 2010 for forbundet viser et driftsunderskudd på kr. 396 882,-. Årsresultatet er kr. 715.537,-, basert på de ekstraordinære inntektene nevnt over.

K&Fs forlag har et årsresultat på minus kr. 17.298,-.

K&Fs Givertjeneste. K&F er godkjent som mottaker av skattefrie gaver. Vi har også i 2010 mottatt gaver fra lag og kretser, og takker for innsatsen. Givertjenestens kontonummer er 6034.05.07102.

Tilskudd fra Barne- og likestillingsdepartementet. K&F mottok i 2010 kr 270 000 i driftsstøtte fra departementet.

Moms-refusjon. K&F fikk i 2010 et noe lavere beløp i kompensasjon for moms enn tidligere år. Nye regler og stor søkning gjorde at det bare ble utbetalt ca. 35 % av omsøkt beløp. For K&F ble summen knapt kr. 60.000.

Inntektsbringende tiltak. Etter vedtak i landsstyret, ble det ikke arrangert landslotteri i 2010. Det ble produsert minifoldere med K&F-pins som kretser og lag skulle kjøpe og bruke som vervemateriell. Hovedtekst var Ja til omsorg – nei til vold.

Ja til omsorg – nei til vold. Det er i 2010 bevilget kr. 115.000 til små og store tiltak innenfor reglene for støtte fra ”ja til omsorg – nei til vold”- midlene mottatt fra Frimurerordenen.

Støttemidler krets. Det er ikke kommet søknader i 2010.

Andre fond og legater. Det er ikke kommet søknader i 2010. Se regnskap på egen side.

Hulter til bulter fondet har eget styre, som tildeler støtte etter fondets vedtekter.

Salg av varer. Også i 2010 gav salg av bøker og diverse andre varer et kjærkomment tilskudd til driften.

Prosjektsamarbeid

Forbundet har mulighet til å søke tilskudd til ulike

prosjekter via organisasjonene nevnt nedenfor. I tillegg til formidling av prosjektmidler, får forbundet et lite tilskudd til administrasjon av midlene.

Frifondmidler - fra Frifond organisasjon via Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), til aktiviteter for barn og unge under 26 år. K&F er i 2010 blitt tildelt kr. 261.490 til formålet. 23 lag har fått godkjent 26 tiltak. LNUs regler har i 2010 blitt endret og innskjerpet, og dette har medført mye arbeid for administrasjonen og sentralstyret. Både K&F og Håndverkstedene for barn og unge (HFBU) har blitt pålagt å avklare sitt nære samarbeidsforhold. Arbeidet med dette vil bli videreført i 2011.

Ekstrastiftelsen Helse- og Rehabilitering Det er bevilget til sammen 1.2 million kroner til 4 prosjekt i 2010.

Forskning: *Drap i nære relasjoner*, Ullevål universitetssykehus, Psykiatrisk avd. Forsker Vibeke Ottesen. I tillegg fortsatte arbeidet med *Samlivsproblemets helseeffekt*, Hemil-senteret. Forsker Øystein Mortensen, med overførte midler fra 2009.

Forebygging: *Frivillige i eldreomsorgen*. Grannehjelpa i Nordheimsund, i samarbeid med Øystese Kvinne- og Familielag, Prosjektleder Kari Mostad.

Sansehage, Hageselskapet Ottersøy & Omegn i samarbeid med Nærøy Kvinne- og Familielag Prosjektleder Karl Richard Jakobsen.

Rehabilitering: *Uteareal for eldre*, Nesna Kvinne- og familielag. Prosjektleder Jorunn Milli Herseth.

Sluttord

Lokallag og kretser gjør en stor innsats i kommuner og fylker, både gjennom drift av aktiviteter og med oppfølging av det politiske arbeidet.

Landsstyret har stilt opp med støtte til organisasjonsarbeidet som har foregått, og har kommet med konkrete innspill til arbeidet.

Sentralstyret og administrasjonen har gjort en fantastisk jobb i året som har gått, med store utfordringer på alle områder. Alle har tatt ansvar, og det har vært god kjemi i samarbeidet.

Oslo, 31.12.2010/31.5.2011

For sentralstyret fram til Landsmøtet oktober 2010:

Grete Nordbæk, fungerende leder

Eldbjørg Gunnarson, nestleder
Styremedlemmene Anne Enger, Wenche Hoel, Wenche Berg Stuenes og Gunn Evjen og varamedlem Trine B. Hagen har godkjent årsmeldingen pr. e-post.

K&Fs komiteer og utvalg

Finanskomitéen

Finanskomitéen har i 2010 bestått av:

Leder: Brynhild Loe Arntsen
Medlem: Aslaug Sølvsnes
Torhild Urvik
Anne Marit Hovstad
Varamedlem: Sølvi Skram Vedø

Det har ikke vært innkalt til møter i finanskomitéen i 2010. I løpet av året har vi hatt felles telefondrøftinger der finanskomitéens funksjon ble drøftet. Medlemmene kom enstemmig frem til å avvikle finanskomitéen. Begrunnelsen var at regnskap og revisjon er ført etter gjeldende retningslinjer som gjelder for regnskapsføring.

Valgkomitéen

Valgkomiteen har i 2010 bestått av:

Leder: Edel Mikkelsen
Medlem: Elisabeth Rusdal
Medlem: Randi Røe
Vararepr.: Kari Johnsen, 1.vara
Ellen Turid Mork, 2.vara

To møter var planlagt i valgkomiteen 2010.

Det ble avholdt ett møte den 20. februar for å forberede høstens valg. Forbundsledelsen, representert ved Eldbjørg Gunnarson, møtte valgkomitéen på en del av møtet for å drøfte de særlige forhold rundt høstens valg. Valgkomitéen måtte ha klart ett forslag for nåværende organisasjonsstruktur og ett forslag dersom organisasjonsendring ble vedtatt. (se eget referat fra møtet)

Valgkomitéens budsjett for 2010 ble utvidet til kr. 12.000 grunnet forventet økt møtevirksomhet.

Møte den 13. September i forbundets lokaler: Randi Røe og leder for valgkomitéen møtte. Vara ble ikke innkalt. Forbundsleder og nestleder deltok på første del av møtet. Hensikten var å drøfte og legge strategi for kommende valg.

Videre kommunikasjon frem mot valget ble utført via e-post og telefon. Valgkomitéen mente at dette var en tilfredsstillende måte å kommunisere på.

Elisabeth Rusdal meldte i årets første møte til valgkomitéen at hun kom til å trekke seg fra valgkomitéen før invitasjon om å komme med forslag til kandidater ble sendt ut til kretsene. Grunnen var at hun var informert om at det ville komme forslag på henne som kandidat til forbundsleder ved høstens valg.

Kari Johnsen rykket opp som medlem. Valgkomitéen besluttet at en vararepresentant var tilstrekkelig for resten av perioden.

Leder for valgkomitéen møtte i landsstyret lørdag 14. august 2010 for å drøfte kommende valg med kretslederne slik rutinen er.

Det var kommet inn mange forslag til valgkomitéen ved fristens utløp. Mange av de foreslåtte kandidatene takket nei til fortsatt verv. Det manglet derfor kandidater til noen av vervene ved valget. Supplerende valglister ble utarbeidet etter ny ”vervrunde” i kretsene.

Leder for valgkomitéen deltok undet hele landsmøtet i oktober 2010. Ordinært valg ble avviklet først. Deretter ble det foretatt suppleringsvalg etter å ha innhentet tilslutning fra landsmøtet for denne prosessen.

Etter valget manglet det fortsatt kandidater til valgkomitéen og vara til Prinsippprogramkomitéen. I hht. vedtak på landsmøtet foretok valgkomiteen nok en utsendelse med forespørsel til kretsene. Suppleringsvalg ble gjort på konstituerende møte i forbundet i desember.

Valgkomitéen takker kretsene og landsmøtet for tilfyllen og for godt samarbeid og stor vilje til å komme med forslag på kandidater.

Likevel ønsker vi å peke på at valgkomitéens arbeid ville kunne forenkles betraktelig dersom kandidatene som blir foreslått blir spurt på forhånd. Det er også et ønske at skjema med opplysninger om foreslåtte kandidater fylles ut slik det blir bedt om.

Prinsippprogramkomitéen

Prinsippprogramkomiteen har i 2010 bestått av:

Leder: Elisabeth Rusdal
Medlem: Ann-Louis Nordstrand – til mars 2009
Medlem: Liv Jensen – fra januar 2010

Sentralstyrets representant: Eldbjørg Gunnarson

Komitéen ble valgt på landsmøtet og startet sitt arbeid januar 2009 i tråd med forbundets vedtekter.

Komitéen har avholdt ett arbeidsmøte, en helg i mars 2010. Da ble det foretatt gjennomgang av hele programmet. Endringer, tillegg samt vurdering av de innspill som var kommet inn ble foretatt. Resten av arbeidet har komitéen foretatt via e-post. Komitéen la opp til mer sammenfatting av punkter som naturlig hørte sammen. I tillegg til å utarbeide forslag til nytt Prinsippprogram, foreslo komitéen forslag til satsningsområder overfor sentralstyret samt tema for kommende landsmøteperiode. Sentralstyret støttet komitéens forslag, som ble vedtatt av landsmøtet.

Leder av komitéen la frem forslag til nytt prinsippprogram i landsstyret i august og om hvordan det kan benyttes.

Komitéens leder har vært invitert til noen kretser for å presentere forslaget til nytt prinsippprogram. Dette har vært nyttig også for komitéens arbeid, da tanker, innspill og måter å bruke programmet på har kommet tydeligere frem.

I landsmøtet ble det fremmet forslag til endringer. Disse behandlet komitéens medlemmer under møtet og la så frem sine innstillinger for landsmøtet.

Etter landsmøtet ble endelig vedtatt Prinsippprogram ferdigstilt. I tillegg ble det utarbeidet studieplan som ble godkjent av Studieforbundet Populus.

Komitéen er av den oppfatning at innleggene i landsstyret samt kontakt med kretsene har bidratt til et noe større engasjement rundt arbeidet med prinsippprogrammet. Dette har gledet komitéen.

Kontrollkomitéen etter Landsmøtet i 2012

I landsmøtet 2010 ble det opprettet en kontrollkomite.

Den består av:

- Leder: Aslaug Sølvsnes
Medlem: Kristin Hansen
Vigdis Løseth
1. varamedlem: Brynhild Loe Arnesen
2. varamedlem: Inger Vestby

Beredskapsutvalget

Utvalget har bestått av :

- Leder: Anne – Sophie Wingaard Bondeson
Medlemmer: Anne – Lise Johnsen
Bjarnhild Hodneland
Varmedlem: Odlaug Lysø Kleven
Sentralstyrets
kontaktperson: Wenche Berg Stuenes / Liv Holst

Oppgaver:

Beredskapsutvalget ønsker å informere K&F's medlemmer om hvordan de kan forberede seg på og møte kriser av alle slag – fra mangel på mat og vann, brann, sjøvett, sorg- i hverdagen, hvordan vi kan hjelpe familier i vårt eget land og utland, og har prøvd å utvikle dette i egne lag, kretser og på landsplan.

Vi har deltatt på seminarer og konferanser om beredskap, hatt informasjon på diverse møter og på Landsmøtet i Molde.

Vi har hatt flere artikler i medlemsbladet vårt, blant annet om seminaret i Bergen.

Seminar

Lørdag 20. og søndag 21. mars 2010 arrangerte vi Beredskapsseminar på Haakonssvern Orlogsstasjon i Bergen. Vi bodde på Haakonssvern, hadde omvisning

på stasjonen, foredrag om FN-resolusjonen 1325 v/ Ågot Valle, Finn Meg v/ Anne-Lise Johnsen, K&F v/ Eldbjørg Gunnarson, KFB Hordaland v/ Bjarnhild Hodneland, Forslag til prinsippprogram v/ Anne-Sophie W. Bondeson, Arbeid som gateprest v/ Thor Brekkeflat, Stortingets Utenriks- og Forsvarskomite v/ Karin Ståhl Wolseth og Samfunnsberedskap v/ Monica Mattsson fra Folk og Forsvar.

Søndag var vi på Kvinnemuseet ved Bergenhus festning og på befaring på festningen.

Utvalget har laget en liste over arbeidsoppgaver for kretser og lokallag.

Tillitsvern

Medlemmene i beredskapsutvalget er også representert i styret i Kvinners Frivillige Beredskap, KFB. Anne-Lise Johnsen er leder i KFB, Anne-Sophie W. Bondeson

K&F's representant i styret i KFB og Odlaug Lysø Kleven hennes vara.

I KFB sammenheng har Anne-Lise Johnsen hatt diverse oppdrag, ledet møter og informert om K&F og beredskapsutvalget i K&F.

Anne-Lise Johnsen er K&F's representant/styremedlem i Folk og Forsvar.

Utvalget har ikke hatt egne møter, men møtt hverandre på K&F's og KFB's møter.

Vi ønsker oss flere faste møter og egen økonomi, samt innspill fra K&F's medlemmer.

Internasjonalt utvalg

Utvalget har i 2010 bestått av:

- Leder: Kristin Hansen
Sekretær/prosjekt-
medarbeider: Anna Solberg
Kasserer: Grete Frogn Brænd
Prosjektleder: Anne Marit Hovstad
2. repr. ACWW: Elisabeth Rusdal
2. repr. Nordens
Kvinneforbund: Sonja Kjørlaug
Sentralstyrets
representant: Anne Enger
Varamedlem utvalget: Bjørg Håland

Vara til 2. repr. ACWW: Christine Andreassen

Vara til 2. repr. Nordens

Kvinneforbund: Bjarnhild Hodneland

Prosjektgruppen har bestått av:

- Prosjektleder: Anne Marit Hovstad
Sekretær/prosjekt-
medarbeider: Anna Solberg

Utvalgsleder har møtt på enkelte møter.

Det er holdt 4 styremøter og et AU-møte i forbindelse med reduksjon av støtten til prosjektene og ferdigstilling av budsjett. Dette p.g.a. lang tid mellom utvalgsmøtene. 52 saker har vært til behandling. Styremøtene har vært holdt i forbundets lokaler med unntak av et som ble holdt på P-Hotels AS i Grensen i Oslo i forbindelse med utvalgets internasjonale seminar. Kommunikasjonen mellom møtene, om det dukker opp saker, går via e-post og blir protokollert på første påfølgende styremøte i utvalget. Informasjon fra møter i prosjektkomiteen blir gitt på utvalgsmøtene og ellers til medlemmene om det er nødvendig.

Uttalelser på spørsmål vedr. internasjonalt arbeid, FOKUS, ACWW m.m. blir oversendt forbundsledelsen til videre behandling.

Det er gitt forslag på kandidater til styret i FOKUS. Det er også gitt innspill til sentralstyret om bruk av penger fra Marie Michelets Minnefond med vedtak om at de benyttes til deltakelse for forbundsleder og prosjektleder på ACWW's Europakonferanse i Dublin 2011.

Utvalget utlyste i begynnelsen av 2010 et reisestipend på kr 10.000,- som premie for flest vervede medlemmer til vårt forbund. Stipendet ble vunnet av Snarøya, K&F og reisen ble foretatt sammen med prosjektoppfølgingsreise til Kenya og Uganda i aug./sept.

Utvalget har utarbeidet forslag til pressemelding i forbindelse med FN's internasjonale familiedag 15. mai.

Møteprotokollen sendes internasjonale kretskontakter, kretsledere, sentralstyret, leder for miljø- og ressursutvalget og sekretariatet.

Utvalget har ikke mottatt støtte fra forbundet for 2010.

Prosjekter

GADECE, likestillingssenter i Kisumu, Kenya

COWA, yrkesopplæring for jenter, Kampala i Uganda.

MAFA, Maganjo Farmers Association, kvinner og landbruk, Kampala i Uganda

UMWA, Uganda Media Women Association, kvinner og media, Kampala i Uganda

Legal Rights Awareness Creation, Kisumu i Kenya

Disse 4 organisasjonene jobber sammen i programmet: The East African Program for Empowerment of Grassroots Women, Kenya og Uganda.

Krisesenter, Sibiu i Romania

Bevilgninger

Ved årsskiftet 09/10 døde en mangeårig medarbeider ved likestillingssenteret i Kisumu i Kenya og for å hedre

hennes innsats bevilget utvalget kr 2.000,- til hennes etterlatte som da fikk store økonomiske problemer.

Forbundsleder og nestleder var i nov./des. i møte med Albaniahjelpen i Kiwanis. Formålet var å prøve å lage et prosjekt som kan hjelpe folket i Nord-Albania i Torrevica. Det kom frem at det i tillegg til nøden der, var store problemer p.g.a. flommen. For å avhjelpe noe av dette, besluttet utvalget å bevilge kr. 5000,- som ble sendt før jul.

Gaver:

Gaver fra medlemmene:

Til Cowa: kr. 35.855,- (inkl. Mosaikk)

Til Romania: kr. 27.298,- (inkl. Hold drømmen levende)

Til MAFA: kr. 0,-

Til UMWA: kr. 0,-

Til Unit 2,

Sri Lanka: kr. 8.247,64 (inkl. fra Cultura Bank)

Fra Cultura Bank til "De glemte kvinnene på Sri Lanka(Unit 2)": kr 7.274,-

Til Unit 2 Nest Sri Lanka ble det oversendt midler fra Cultura Bank på kr 7.274,- pluss kr. 2.726,- av andre gaver, til sammen kr 10.000,-. Når vi ikke lenger har vanlig prosjektsamarbeid med Nest er vi veldig glade for å kunne bidra med midler sammen med Cultura Bank til Nest og Unit2.

Helene Freilem Klingberg gir 50% av sitt overskudd av diktboka "Hold drømmen levende" til krisesenteret i Sibiu, Romania og mottatt beløp i 2010 er kr. 6.547,-. Diktboka "Mosaikk" er trykt opp på nytt og av overskuddet på salg går 80% til COWA. Beløp for 2010 er kr. 3598,-. Disse donasjonene er utvalget svært takknemlige for.

Pennies for friendship ved kontingent, innsamlet i kretser, lag og på møter sentralt i K&F, beløper seg til kr 15.485,- og er oversendt ACWW's kontor i London.

Alle pengegavene fra kretser, lag og enkeltpersoner viser et stort engasjement for internasjonalt arbeid i vårt forbund og takknemligheten til mottakerne er stor når vi har hatt de med ved prosjektbesøk. Vi vet at de er kommet godt til nytte.

Prosjektreiser

Kenya-Uganda fra 30. august til 16. september som ble foretatt av prosjektleder, prosjektmedarbeider og Eva Skeie(nå vararepresentant til utvalget) I tillegg ble det tildelt et reisestipend på kr 10.000 til Snarøya kvinne- og familielag og det ble benyttet av Vigdis Jordal som deltok på en del av turen. Representant fra FOKUS, Anita Sæbø, deltok på seminaret i Kampala samt på Graduation Day på skolen i Kampala. Hun deltok også på den ordinære prosjektoppfølgningen for prosjektene i

Uganda. Skolen i Kampala hadde kjøpt inn en lastebil som skal brukes i forbindelse med cateringvirksomheten ved skolen. Midler til denne er samlet inn fra våre kretser og lag, samt at midler til transport som var satt av i budsjettet ble brukt til innkjøpet. Dette etter avtale med FOKUS.

Sibiu, Romania 18. – 22.08. Prosjektleder og 2. repr. ACWW gjorde prosjektoppfølgning. Dette året var det siste året med støtte fra TV-aksjonen, og målet var nå å finne en annen finansieringsmåte for prosjektet. Dame- ne i kvinnegruppen i Sibiu strikker bamsesom vi selger i Norge. Kvinnegruppen i Sibiu arbeider kontinuerlig for å finne nye donorer. De har også fått innvilget en søknad gjennom ACWW hvor de er medlemmer.

ACWW

Forbundet er fortsatt meget aktive i ACWW sammenheng. Ingunn Birkeland har vært leder av ACWWs FN-komité og tok ikke gjenvalg på verdenskonferansen i Arkansas i april. Anne Marit Hovstad ble gjenvalgt som medlem av FNs prosjektkomit  og er nå nestleder i komitéen. I tillegg til at disse gir viktige bidrag for å styrke ACWWs arbeid, gir det v rt forbund verdifull og nyttig informasjon om kvinners situasjon verden over. Denne informasjonen benyttes i utvalgets arbeid og i arbeidet generelt i forbundet der dette lar seg gjøre. Dessverre ble det p.g.a. "askeskyen" over Island ingen deltakelse av prosjektleder Anne Marit Hovstad og fungerende forbundsleder Grete Nordbæk på Verdenskonferansen i Arkansas. Ingunn Birkeland deltok.

ACWW representanten har informert om ACWW og arbeidet som gjøres i forbindelse med samlinger og m ter rundt i organisasjonen. I tillegg også på utvalgets seminar om høsten. I utvalgets m ter bringes informasjon om ACWW og arbeidet. Det sendes også informasjon til sentralstyret. I disse fora har det også vært samlet bidrag til Pennies for friendship.

Building and Running an Organization

Gruppen består av Ingunn Birkeland, Ann-Louis Nordstrand og Elisabeth Rusdal. Det har ikke vært holdt kurs i 2010.

Det holdes kontakt med de ulike kursdeltagerne fra tidligere år via e-post. I denne kontakten utveksles erfaringer og idéer om videre arbeid.

Norden

Se egen årsberetning skrevet av K&F's 2. representant til Nordens Kvinneforbund, Sonja Kj rlauch.

FOKUS

P  Representantskapsmøte 27. november m tte K&F's nyvalgte forbundsleder Elisabeth Rusdal med stemmerett. Kristin Hansen m tte som styremedlem av FOKUS og Anne Marit Hovstad som leder av valgkomitéen. Anne Marit Hovstad ble gjenvalgt til medlem av valgkomitéen. Kristin Hansen sto ikke på valg.

Anna Solberg har vært medlem av fagutvalget for kvinners juridiske og økonomiske rettigheter og Anne Marit Hovstad har vært medlem av fagutvalget for rettighetsoppl ring.

På Kontaktkonferansen 1.-2. februar med tema: KJØNN OG KLIMA - KJØNN OG ØKONOMI BEIJING +15, m tte fungerende forbundsleder, prosjektleder og sekretær. Utvalgsleder m tte i egenskap av styremedlem. Workshop på konferansens 2. dag munnet ut i utarbeidelse av anbefalinger fra sivilt samfunn til myndighetene til Kvinnekonferansen i New York i februar/mars.

Seminar 29. – 30.10.

Dette ble holdt i samarbeid med Norges Bygdekvinne- lag, denne gangen med de som ansvarlig for fellesdagen med tema:

Utdanning og klimaendringer – kvinners håp og utfordringer i kampen mot fattigdom, med spesielt fokus på kvinner i Sør og synliggjøring av de mange aspekt av likheter og forskjeller i forhold til jenters og kvinners situasjon.

Det var 15 deltakere fra vår organisasjon begge dagene, og fredag, på det interne seminaret, var det fokus på program/prosjektarbeid, ACWW og Nordens arbeid.

Representasjon.

Utvalgsleder:

Utvalgsm ter, m te om forebygging av kjønnslemlestelse(Stortinget). Landsmøte i Molde som bisitter. Styremøter, medlemsmøter, kontaktkonferanse, kurs og representantskapsmøte i FOKUS.

Prosjektleder:

Prosjektoppfølgning i Romania i august og i Kenya og Uganda i september. M ter i FOKUS, både i forhold til prosjektene, medlemsmøter, kurs og som medlem av valgkomitéen. Foredrag i kretser og lag. Kurs Bistands- torget. Mars og oktober m te i ACWW's prosjekt- komité i London. Landsmøte i Molde(utsending Aust- Agder).

Sekretær/prosjektmedarbeider:

Diverse m ter FOKUS, Norad, prosjektreise og pro- sjektoppf lgning Kenya/Uganda. Kurs Bistands- torget. Landsmøtet i Molde(utsending Akershus).

Kasserer:

Årsmøte Østfold krets, Landsmøtet i Molde(utsending Østfold).

Sammendrag av kretsens årsmeldinger

17 av 21 kretser har sendt inn skjema med melding om internasjonalt arbeid.

Kretsene og lagene har et stort internasjonalt engasjement og har bidratt med mange pengesummer til ulike formål og prosjekter. Det er gledelig at mange også dette året har engasjert seg i å integrere innvandrerkvinner og familier, også i samarbeid med andre organisasjoner.

Av årsmeldingsskjemaene går det frem at:

Det er holdt 19 lagsmøter med bl.a. emner som: K&F's internasjonale prosjekter og samarbeid, temakvelder om COWA, Krisesenteret i Romania og GADECE Kenya, foredrag om flykningesituasjonen, innvandrere og hjelpeorganisasjoner sine tiltak ute og hjemme. "Bli kjent kveld" med innvandrerkvinner, polsk kulturkveld, internasjonal mat, foredrag om "Kolibriredet" og temakvelder om internasjonale kultur- og mattradisjoner.

Kretsene har fjernadoptert 28 barn og betaler gjennomsnittlig kr 2.045,- for hver. Adopsjonslandene er: Filipinene, Thailand, Gambia, Sri Lanka, India, Bangladesh, Mexico, Latvia, Murmansk, Senegal, Somalia, Mosambik, Bulgaria, Syria, Den Dominikanske Republikk.

Det er også fjernadoptert gjennom SOS Barnebyer og Redd Barna.

Mange kretser og lag velger å ha forbundets prosjekter som "sitt" og har gitt pengestøtte til prosjektene:

COWA, Uganda og krisesenteret i Romania. Dette er pengegaver som er til stor hjelp for prosjektene. Tidligere prosjekt Nest/Unit 2 "De glemte kvinnene på Sri Lanka" er heller ikke glemt og det er mottatt beløp som er sendt dit.

Det er også gitt pengestøtte til andre land og prosjekter:

"Kolibriredet", Verdens Barn, barnehage i India, Nepal og Afrika, barnehjem i Bangladesh, Thailand og Ukraina. Prosjekt i Gambia og Albania og Saartjie Baartman Center Cape Town.

Pengegaver for øvrig er gitt til:

Leger uten grenser, Care, Svalene i Lima, "Håpet" Brasil, Mercy ship - Hositalship i Afrika, Delta Internasjonal, Florella's venner på Sri Lanka, Flomofrene i Pakistan og jordskjelvfrene på Haiti, Strømmestiftelsen, bidrag til skoletur for 10.kl til fangeleirene i Polen, samarbeid og pengestøtte til FORUT.

I tillegg til pengestøtte har det vært forsendelse av klær og julegaver til flere land i Øst Europa, klesinnsamling til Ukraina, Mongolia og Kegums(Latvia)

Det samlede beløp for slike gaver kommer i tillegg til fjernadopsjon av barn og gaver til K&F's egne prosjekt og utgjør kr 93.230,-, helt imponerende!

Beløpet er større da ikke alle kretser har ført opp de beløp som er gitt i de ulike sammenhenger.

Uansett størrelse; alle pengegaver til internasjonalt arbeid betyr like mye og mottas med stor takk!

"Pennies for Friendship" til ACWW kr 2.285,-.

25 lag har deltatt i TV-innsamlingen og gitt støtte kr 29.600,-.

Kretskontakten har deltatt på 11 møter/seminarer og har selv arrangert 1 møte.

Kretsens støtte til prosjekter utenfor K&F's:

Hedmark - Namibia mor/barn prosjekt kr. 1.000

Østfold - pikeskole Sri Lanka kr. 2.750

Vestfold - Kannas, Lithauen nybygg barnehjem, uopp-gitt

Hordaland - "Solsikkedamene" i Kegums, Latvia kr. 30.000

Utvalget takker kretsene for den flotte innsatsen og ønsker lykke til videre! Velkommen til møter og seminarer for mer inspirasjon!

Miljø- og forbrukerutvalget

Utvalget har frem til landsmøtet 2010 bestått av:

Leder: Vigdis Løseth

Medlem: Gerd Røsberg

Medlem: Marit Warne

Utvalget har ikke hatt fysiske møter i 2010. Det har vært telefonisk kontakt i forbindelse med høringer og andre saker.

Utvalget har svart på høringer.

Sammendrag av kretsens årsmeldinger.

Det har kommet inn 11 skjemaer av totalt 21 kretser med informasjon om miljø- og forbrukerarbeid i lagene.

Kretsene melder om 443 arrangementer der 9355 personer har deltatt. Trolig er det enda flere deltagere da noen av aktivitetene er oppført uten antall besøkende og ikke alle kretser har sendt inn årsmeldingsskjema.

Miljøtiltak lagene melder om er:

Loppemarkeder, bruktbokhandel, strikkekafé, mat-tradisjoner som lefse-/flatbrødbaking, fysisk fostring som tur og trim, ryddeaksjoner, dugnad, hobbykvelder, arbeidstove, barnehage innmeldt i Miljøårnprosjekt, brannforebygging og julemesse med lokale aktører.

Forbrukersaker lagene melder om er:

Kjøring av eldre, utdeling av frukt i barnehagen, kompostkvern, feriekubb for barn, bøssebærere, innføring i akupunktur, ryddeaksjoner, brukt-tøy til Romania, klær til Ukraina, utstilling av kvinnearbeid, laget vårruller, pynting av kaker, studiering "Mors bok", møte om KFB.

Siden ikke alle kretser har sendt inn årsmelding er det trolig flere aktiviteter i lagene. Det er mange gode tiltak i lagene som styrker samholdet i nærmiljøet.

Nordens Kvinneforbund 2010 (NKF).

Styret i Nordens Kvinneforbund består av forbundsleiarane i Noreg, Sverige, Island, Finlands svenske Martha förbund og Marttaliitto Finland, samt ein valt representant frå kvart land. Danmark har lagt ned sitt forbund "Aktive Kvinder" i 2010 og er derfor ute av NKF.

K&F-forbundet har vore representert v/fungerande leiar Grete Nordbæk og 2. representant Sonja Kjørlaus fram til landsmøte i Molde 22.- 24. okt. Ny forbundsleiar Elisabeth Rusdal tok da over som K&F sin 1. representant. 2. representant er den same som før.

NKF har hatt to styremøter, det første i forbindelse med sommarkonferansen i Vasa. Der deltok fungerande forbundsleiar, 2. rep. og vara til denne. Det andre i Rey-

kjavik, Island, i forbindelse med konferansen Nordiske kvinner mot vold 24. okt. Pga. landsmøte var det ingen frå Noreg som deltok der. Det vert jobba aktivt med å finne ei løysning for at Danmark kan fortsette som medlem i NKF.

NKF har delteke på utvalsmøta til internasjonalt utval.

Fleire lag har meldt at dei har feira Nordens dag i forbindelse med det Nordiske brev, dette vart forfatta av Kari Wærness og hadde tittelen "Husmorfamilien som forsvann".

Nordens Kvinneforbund sin sommarkonferanse vart avhelde i Vasa, Finland 19.- 22. august med tema: "Ein haldbar livsstil gjennom beviste val". Totalt deltok 109 NKF-medlemmar på konferansen, derav 37 frå Noreg. Vi vart yngst velkommen av Birgitta Penttinen, forbundsleiar i Marthaförbundet fortalde om programmet dei kommande dagane. Anita Storm fortalde om Kvarken-området, verdsnaturarven. Etter at isen smelta vekk for 9600 år sidan, har landet stige med 500 meter, ein reknar med det stig med 9mm per år. Tessa Turtonen heldt foredrag om: "Haldbar livsstil". Vi vart så inndelt i tre grupper som roterande fekk delta på alle foredraga. Lærerike og fine dagar i Vasa.

Det vart utsendt ein resolusjon frå konferansen: "Ta inn miljøet i kalkylene".

Takk til Sogn og Fjordane krins som betalte reise og opphald for 2. representanten.

Sonja Kjørlaus
K&Fs 2. rep.til Nordens Kvinneforbund.

NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND ÅRSREGNSKAP 2010

RESULTATREGNSKAP		REGNSKAP	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT
	NOTER	2010	2009	2010	2009
DRIFTSINNETEKTER:					
		1 528 173	1 555 189	1575	1 764
		270 000	270 000	270	250
	1	439 616	588 383	504	364
		2 237 789	2 413 572	2 349	2 378
DRIFTSKOSTNADER:					
	2	1 075 533	1 226 420	1432	1 565
	3	586 938	192 353	222	142
	4	524 580	493 398	495	480
	5	113 278	182 807	142	200
		223 600	247 200	250	280
	6	33 576	11 746	47	67
		14 568	10 000	100	40
	7	5 847	7 516	10	21
	8	10 412	4 911	17	11
	9	81 701	67 649	74	69
		0	0	0	0
		2 670 033	2 444 000	2789	2 875
		-432 244	-30 428	-440	-497
FINANSINNT./KOSTNADER					
		35 362	51 440	20	70
		0	-2 143	0	0
		35 362	49 297	20	70
		-396 882	18 869	-420	-370
Ekstraordinære inntekter:					
		1 112 419			
		715 537	18 869	-420	70

Oslo den 29.06.2011

NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2010

Balanse pr. 31.12.	2010	2009
VARIGE DRIFTSMIDLER:		
Leilighet	0	269 603
Inventar/utstyr	0	0
Sum varige driftsmidler	0	269 603
FORDRINGER:		
Kundefordringer	58 999	6 110
Forskuddsbetalte utgifter	7 242	-5 944
Sum fordringer	66 241	166
BANKINNSKUDD, KONTANTER:		
Kasse	12	456
Bank, brukskonto	320 902	123 902
Bank, medlemskont.konto	680	369 717
Bank, frifond	83 010	21 753
Bank, How to build and run an org.	0	115
Bank, sparekonto	581 773	1 039 179
Sum midler til disp.	986 377	1 555 120
Toten Sparebank "Ja til..." Frimurerpenger	281 656	377 286
Bank, skattetrekk	94 339	41 711
Lønnsmidler	483 312	513 891
Bank, prosjektmidler internasj.	126 408	93 950
Bank leiegaranti	70 384	70 208
Sum bundne midler	1 056 099	1 097 047
Sum bankinnskudd, kontanter	2 042 476	2 652 167
Sum omløpsmidler	2 108 717	2 652 333
SUM EIENDELER	2 108 717	2 921 936
	2 010	2009
EGENKAPITAL:		
Egenkapital 1/1	485 493	466 624
Årets resultat	715 537	18 869
Nullstilling av mellomregnkont.		0
Sum egenkapital	1 201 030	485 493
KORTSIKTIG GJELD:		
Leverandørgjeld	51 768	22 566
Mellomregning Forlaget	163 722	144 399
Ubenyttede bevilgninger, internasj.arb.	126 408	93 950
Ubenyttede bevilgninger "Ja til omsorg..."	243 830	377 286
Ubenyttede bevilgninger, prosjekt neste år	0	0
Ubenyttede støttemidler krets	25 574	25 574
Frifondmidler	82 095	21 000
Vennsapsmynt, skal utbetales	15 485	2 345
Nedlagt Troms krets 2009	3 454	
	8 459	0
Skyldig skattetrekk	24 033	41 292
Skyldig arbeidsgiveravgift	20 302	15 013
Påløpt aga feriepenger	10 055	20 462
Avsatte feriepenger	71 314	145 116
Forskuddsbetalt kontingent	0	1 453 438
Avsatt til landsmøtet	0	10 000
Dobbelt bet. kont. 2007	53 246	53 246
Dobbelt bet. kont. 2008	7 942	7 942
Dobbelt bet. kont. 2009	0	2 814
Sum kortsiktig gjeld	907 687	2 436 444
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 108 717	2 921 937

Oslo den 29. mai 2011

FORLAGET KVINNER & FAMILIE ÅRSREGNSKAP 2010

RESULTATREGNSKAP NOTER

REGNSKAP	REGNSKAP	BUDSJETT	BUDSJETT
2010	2009	2010	2009

DRIFTSINNETEKTER:

Annonser		22 700	30	149
Abonnement		0	3	0
Diverse inntekter	501	83	70	0
Overført fra K&F	223 600	247 200	250	280
Varesalg	56 757	88 244	100	100
Støtte fra Frimurerordenen	70 000	70 000		0
Sum driftsinntekter	350 858	428 227	453	529

DRIFTSKOSTNADER:

Forbruk varer		47 629	18 271	80	80
Fremmede tje 1		24 116	49 558	25	20
Andre driftsko 2		17 909	82 952	97	119
Medlemsblad 3		278 585	316 460	290	310
Ordinære avskrivninger		0	23 193	0	0
Tap på fordringer		0	1	0	0
Sum driftskostnader		368 239	490 435	492	529
DRIFTSRESULTAT		-17 381	-62 208	-39	0

FINNANSINNETEKTER

Renteinntekter		83	70	0	0
Rentekostnader		0	-1 500	0	0
Sum finansinntekter		83	-1 430	0	0
ÅRSRESULTAT		-17 298	-63 638	-39	0

Oslo den 29.05.2011

FORLAGET KVINNER & FAMILIE BALANSE 2010

Balanse pr. 31.12.	2010	2009
VARER		
Varebeholdning	96 125	123 369
Sum varer	96 125	123 369
FORDRINGER		
Kundefordringer	4 000	13 580
Mellomregning Forbundet	163 722	144 399
Forskuddsbetalte kostnader		3 177
Sum fordringer	167 722	161 156
BANKINNSKUDD, KONTANTER:		
Bank	32 833	13 400
Kasse	-54	932
Sum bankinnskudd, kontanter	32 779	14 332
Sum omløpsmidler	296 626	298 857
SUM EIENDELER	296 626	298 857

GJELD OG EGENKAPITAL

EGENKAPITAL:

Egenkapital 1/1	305 080	368 717
Årets resultat	-17 298	-63 638
Nullstilling av mellomregnkonto		0
Sum egenkapital	287 782	305 079

KORTSIKTIG GJELD:

Leverandørgjeld	33 598	13 530
Fylkesskattesjefen	-24 994	-19 752
Påløpne honorarer/kostnader		0
Mottatt Hulter til Bulter	240	0
Sum kortsiktig gjeld	8 844	-6 222
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	296 626	298 857

Oslo den 29.05.2011

SAMMENLAGT REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2010

RESULTATREGNSKAP	REGNSKAP		BUDSJETT	
	2010	2009	2010	2009
DRIFTSINTEKTER:				
Kontingenter	1 528 173	1 555 189	1 575 000	1 764 000
Annonser		22 700	30 000	149 000
Abonnement		0	3 000	0
Tilskudd mott.	270 000	270 000	270 000	250 000
Varesalg	56 757	88 244	100 000	100 000
Andre inntekt	510 117	905 666	574 000	644 000
Sum driftsin	2 365 047	2 841 799	2 552 000	2 907 000
DRIFTSKOSTNADER:				
Lønn/fremme	1 686 587	1 468 331	1 679 000	1 727 000
Forbruk varer	47 629	18 271	80 000	80 000
Driftskostnad	801 871	860 979	982 000	1 007 000
Medlemsblad	278 585	563 660	290 000	590 000
Ordinære avs	0	23 193	0	0
Tap på fordrir	0	1	0	0
Sum driftsko	2 814 672	2 934 435	3 031 000	3 404 000
DRIFTSRESL	-449 625	-92 636	-479 000	-497 000
FINANSINNT./KOSTNADER				
Finansinntekt	35 445	51 510	20 000	70 000
Finanskostnad	0	-3 643	0	0
Netto finansi	35 445	47 867	20 000	70 000
ÅRSRESULT	-414 180	-44 769	-479 000	-427 000
EKSTRAORD. INNT.				
Salg av leiligh	1 112 419	0	0	0
ÅRSRESULT	698 239	-44 769	-429 000	-427 000

Oslo 29.05.2011

SAMMENLAGT REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2010

Balanse pr. 31.12.	2010	2009	2008
VARIGE DRIFTSMIDLER:			
Leilighet	0	269 603	269 603
Sum varige driftsmidler	0	269 603	269 603
VARER:			
Varebeholdning	96 125	123 369	146 563
Sum varer	96 125	123 369	146 563
FORDRINGER:			
Kunefordringer	62 999	19 690	74 692
Forskuddsbetalte kostnader	7 242	-2 767	87 355
Sum fordringer	70 241	16 923	162 047
BANKINNSKUDD, KONTANTER:			
Kasse, bank	2 075 255	2 666 499	3 334 993
Sum bankinnskudd, kontanter	2 075 255	2 666 499	3 334 993
Sum omløpsmidler	2 241 621	2 806 791	3 643 603
SUM EIENDELER	2 241 621	3 076 394	3 913 206
EGENKAPITAL:			
Egenkapital 1/1	790 573	835 341	1 533 464
Årsresultat	698 239	-44 769	-698 123
Sum Egenkapital	1 488 812	790 572	835 341
KORTSIKTIG GJELD:			
Leverandørgjeld	85 366	36 096	165 345
Skyldig skatt, arb.g.avg., feiep. m.m.	134 163	221 884	223 757
Påløpne ikke forf.kostnader	240	0	0
Forskuddsbetalt kontingent	0	1 453 438	1 690 785
Ubenyttede bevilgninger, internasj.arb.	126 408	93 950	164 627
Ubenyttede bevilgninger, K&F	351 499	423 860	727 369
Gave - Egenandel kurs building and running	0	0	25 000
Vennskapsmynten	15 485	2 345	615
Fylkesskattesjefen	-24 994	-19 752	2 850
Avsatt til landsmøtet	0	10 000	0
Dobbelte innbet.	61 188	64 002	61 188
Avsatt refusjon kontingent	0	0	16 329
nedlagt krets	3 454	0	0
Sum kortsiktig gjeld	752 809	2 285 823	3 077 865
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 241 621	3 076 395	3 913 206

Oslo 29.05.2011

Til
Norges Kvinne- og familieforbund

REVISORS BERETNING**Uttalelse om årsregnskapet**

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Kvinne- og familieforbund, som består av balanse per 31. desember 2010, resultatregnskap som viser et overskudd på kr 715 537 for forbundet, og sammenlagt regnskap, som viser overskudd på kr 398 239 for regnskapsåret avsluttet per denne datoen.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet.

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med bokføringslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter.

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forbundets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidelse av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norges Kvinne- og familieforbund per 31. desember 2010 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med bokføringslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. f

Presisering

Uten at det har betydning for konklusjonen i avsnittet over, vil vi presisere at det er vesentlig usikkerhet om fortsatt drift.

Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen.*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon.

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forbundets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Kolbotn, 1. juni 2011
LST Revisjon AS

Ottar Langseth
Statsautorisert revisor

Til
Forlaget Kvinner & familie

REVISORS BERETNING**Uttalelse om årsregnskapet**

Vi har revidert årsregnskapet for Forlaget Kvinner & familie, som består av balanse per 31. desember 2010, resultatregnskap som viser et underskudd på kr 17 298 for regnskapsåret avsluttet per denne datoen.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet.

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med bokføringslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter.

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for organisasjonens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forlagets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidelse av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Forlaget Kvinner & familie per 31. desember 2010 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med bokføringslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Presisering

Uten at det har betydning for konklusjonen i avsnittet over, vil vi presisere at det er vesentlig usikkerhet om fortsatt drift.

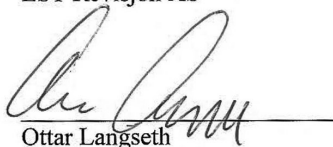
Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen.*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon.

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forlagets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Kolbotn, 1. juni 2011
LST Revisjon AS

Ottar Langseth
Statsautorisert revisor

OVERSIKT OVER FONDS 2010

NORGES KVINNE-OG FAMILIEFORBUND

MARIE MICHELETS FOND

Til internasjonalt arbeid

Konto 6034.56.03150

Saldo pr.01.01. 70 368,03

Renter 629,92

Saldo pr 31.12. 70 997,95

ADAM OG MARIE WORSØES LEGAT

Til håndverksteder

Konto 6034.56.03134

Saldo pr.01.01. 120 298,04

Mottatt aksjeutbytte 0,00

Renter 1 076,92

Saldo pr .31.12. 121 374,96

Riktige Leker AS, 3 aksjer 2 550,00

DAGNY BJØRNARAAS FOND

Til deltakelse på landsmøtet

Konto 6034.56.03142

Saldo pr.01.01. 49 813,55

Renter 445,94

Saldo pr.31.12. 50 259,49

VPS konto 060030021764 obligasjoner nominell verdi 1 000,00

FOND FOR KVINNERETTLIGE SPØRSMÅL

Konto 6034.56.05196

Saldo pr. 01.01. 187 281,10

Renter 1 271,22

Oppgjort og ovf til forbundet 14 okt 2010 -188 552,32

Saldo pr. 31.12. 0,00

FOND TIL OPPSTART AV HÅNDVERKSTEDER

Konto 1620.50.78928

Saldo pr.01.01. 46 954,17

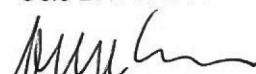
Renter 129,54

Oppgjort og ovf forbundet 18 okt 2010 -47 083,71

Saldo pr. 31.12. 0,00

Oslo 27.03.2011

Revidert og funnet i orden.

Anne Enger

Resolusjoner

Fra Landsmøtet 22–24 oktober 2010

Forslag fra Hordaland krins

Gjenopprett lager av matkorn.

Resolusjon: Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund i Molde 22.-24.10.2010 krever at det gjenopprett et lager av matkorn for minst 12 måneder. Et nasjonalt mål etter 2. verdenskrig var å ha kornlager. Dette var for å sikre innbyggerne dersom vi kom i en kritisk situasjon. Denne posten ble kuttet i Statsbudsjettet for 2003. Tilstander som vi nå opplever i flere land, og på flere kontinenter, viser at vi ikke må være så naive å tro at en matvarekrise ikke kan skje i Norge.

Vi oppfordrer derfor Regjeringen til å gjenopprette et statlig kontrollert kornlager i Norge. Dette kan også nyttes av FN som nødhjelp til andre land, som er i krise. Norge har økonomi til dette.

Sendes til Regjeringens budsjettkomité, Landbruksdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Forbrukerdepartementet) og ACWW

Forslag fra Sentralstyret

Husmorvikartjenesten, hvor ble den av?

Resolusjon: Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund i Molde 22.-24.10.2010 etterlyser husmorvikartjenesten. Noen må ta ansvar for at barnefamilier og familier med tungt pleietrengende får hjelp når omsorgspersonen selv er syk! Tilbudet er i dag meget mangelfullt. Hjemmehjelp eller hjemmesykepleie kan ikke erstatte Husmorvikartjenesten. Dette er en tjeneste som nå ofte blir etterspurt. Flytte- og bomønsteret er i dag veldig forskjellig fra tidligere tider, og nær familie bor gjerne andre steder i landet. Ofte er disse også i fullt arbeid selv om de bor i nærheten.

Husmorvikarsaken dukket opp første gang i 1929. På Norges Husmorforbunds landsmøte i 1946 ble saken tatt opp igjen, og fra 1947 ble det oppnevnt en offentlig komite som skulle komme med forslag til finansielle og administrative tiltak som skulle sikre gjennomføringen av husmorvikarordningen i byer og landdistrikter. Norges Kvinne- og familieforbund vil at familier som trenger det, gis rett til å få husmorvikartjeneste.

Sendes til: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement og Stortingets helse- og omsorgskomite.

Forslag fra Laksevåg K&F-lag

Grønt nummer til NAV

Resolusjon: Landsmøtet i Norges Kvinne- og Familieforbund i Molde 22.-24.10.2010 protesterer mot NAVs bruk av 815-nummer på kundeservicetelefon. Dette belaster innringer og ikke NAV (med 0,59 + mva for oppringing og 0,321 + mva pr. minutt). Ved oppringing kommer man til en telefonsvarer som gir opptil 1 minutt med in-

formasjon (for eksempel om web-side), før telefonen ringer hos kundeservice. Der havner man vanligvis i kø.

Brukerne av NAVs tjenester er ofte syke, arbeidsløse, pensjonister og sosialklienter, dvs mennesker som er i en livsfase/situasjon hvor deres fysiske, psykiske og økonomiske evner er redusert, og store telefonregninger for å få informasjon om egne rettigheter er en ekstra belastning.

Norges Kvinne- og familieforbund krever at NAV tilbyr grønt nummer (800-nummer).

Sendes til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Administrasjonsdepartementet

Foreslått av Akershus krets

Skolemåltid

Resolusjon: Norges Kvinne- og familieforbunds landsmøte i Molde 22.-24. oktober 2010 vil ha fokus på forebyggende tiltak knyttet til kostrelaterte livsstilssykdommer, spesielt i forhold til barn og unge. Ernærings spørsmål har den senere tid hatt mye plass i alle riksmidier. Politikere, helsearbeidere, fagfolk innen ernæring, m.fl. er enige om at noe må gjøres. Organisert skolemåltid vil utjevne de sosialøkonomiske forskjellene.

Økt timeantall og flere lærerstillinger i faget mat og helse vil kunne bidra til å lære barn og unge å lage mat fra grunnen av, og gi økt kunnskap om hvor maten kommer ifra.

Sendes til Utdannings- og forskningsdepartementet, Helse- og sosialdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Landbruksdepartementet

Økonomistyring i husholdningene

ACWW (the Associated Country Women of the World) hadde sin verdenskonferanse i USA i april. Det ble der vedtatt bl.a. nedenstående resolusjon:

Økonomistyring

ACWW's medlemsorganisasjoner bes om å oppfordre sine medlemmer til å

Sikre at kvinner har tilstrekkelig kunnskap om økonomistyring i sine husholdninger Utdanne kvinner til å utarbeide en plan eller bruke budsjett for å sikre finansiell sikkerhet innen husholdningen.

Norges Kvinne- og Familieforbund ber om at regjeringen støtter prosjekter som gir kvinner kunnskap om økonomistyring i egne husholdninger, utdanning i budsjettering og planlegging for å sikre egen økonomi.

Med vennlig hilsen

Norges Kvinne- og familieforbund

Grete Nordbæk

Fungerende forbundsleder.

Uttalelser

Helse - og omsorgsdepartementet
Anne Grete Strøm Erichsen
Postboks 8011, 0030 Oslo

FRISK LUFT

Fra før har vi strenge regler om transport av drektige dyr, men ingen om fødende kvinner, som ofte må reise langt og må føde underveis.

Nå kommer det pålegg fra Mattilsynet at kuer har krav på minst 8 uker med mosjon og frisk luft hver sommer. Vi spør da; Hva med mennesker som bor på institusjon? De har ikke samme tilbudet. Det er opp til personalet om de har tid til å følge de ut. De fleste institusjoner er dårlig bemannet. Dette fører til at det nok blir få eller ingen tur ut i frisk luft for de eldre/syke som ikke kan gå ut alene.

Ut fra dette forstår vi at kuene er bedre ivaretatt enn eldre/syke mennesker som bor i institusjon, og fødende kvinner.

Hva har Helsedepartementet og andre ansvarlige instanser tenkt å gjøre med det ?

Fra Norges Kvinne- og familieforbunds landsstyremøte 14. og 15. august 2010.

Med vennlig hilsen

Grete Nordbæk
Fungerende forbundsleder

Kopi til Landbruks - og matdepartementet

Helse - og omsorgsdepartementet Anne – Grete Strøm
– Erichsen

Helse - og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep., 0030 Oslo

Situasjonen for lokale sykehus og situasjonen for fødende i landet – vi ber om møte med statsråden

Norges Kvinne- og familieforbund mottar stadig bekymringsmeldinger fra innbyggerne.

Bekymringene dreier seg om redusert tilbud ved lokale sykehus samt redusert tilbud til fødende kvinner. Vi noterer oss via media at disse meldingene gir grunnlag for bekymring.

Vi har et langstrakt land med kommunikasjonsutfordringer og noen ganger lange avstander. Videre er det slik at vi synes å oppleve at regjeringen ønsker økt bosetting

ute i distriktene. I en slik situasjon er det ofte tre ting som må ligge til rette dersom flere skal velge å bosette seg utenfor byene og velge distrikt som bosted; det dreier seg om gode tilbud til barn i form av barnehage og skole, arbeidsplasser og i tillegg et godt og stabilt helsetilbud dersom sykdom skulle oppstå. Inkludert i et godt og stabilt helsetilbud er naturligvis også et tilbud til fødende.

Helsedebatten preges nå av nedleggelse av fødetilbud for økt sentralisering av dette. Videre ser man at det ved sentrale steder kuttes i liggetiden for barselkvinner. Det meldes om liggetid helt ned til 4 timer etter fødsel. Så blir det heller å komme tilbake etter noen døgn for å ta blant annet Føllings test. I de fleste tilfeller er redusert liggetid et tilbud, ikke et påbud. Men det gir likevel grunnlag for bekymring. I noen tilfeller begrunnes redusert liggetid med nødvendig sparing, i andre tilfeller på grunn av kapasitetshensyn.

Kvinner gir liv til kommende generasjoner. De bør ha de aller beste forhold for sin samfunnsnyttige oppgave. Tilbudet til gravide og fødende kvinner er likevel kritikkverdig mange steder i landet, og det utdannes for få jordmødre. Mange kommuner ansetter jordmødre i for små stillingsbrøker.

I distrikter med store avstander er det viktig å opprettholde lokale fødeavdelinger og fødestuer. På grunn av nedlagte eller midlertidig stengte fødeavdelinger påføres fødende ekstra påkjenninger og utrygghet spesielt på grunn av lange avstander. Allerede før disse tiltakene får eskalere, foregår det en utstrakt transport av fødende kvinner. I noen tilfeller må kvinnene oppholde seg på sykehus/sykehotell i ukedagene for så å være hjemme i helgen og tilbake igjen på mandagen. Dette i tilfelle fødsel og fordi det da ikke er sikkert det vil være transportmuligheter til nærmeste fødested.

Barselkvinner og deres nyfødte trenger tid og omsorg, noe som er vel verdt en investering.

Den verdifulle kompetansen til jordmødre må brukes i alle kommuner.

K&F vil at:

- Kvinner skal føle trygghet og forutsigbarhet i forbindelse med sin kommende fødesituasjon.
- Lokale fødestuer/fødeavdelinger opprettholdes.
- Det må utdannes flere jordmødre.
- Det ansettes flere jordmødre innen kommunehelse-tjenesten.
- Gravide skal ha tilbud om svangerskapskontroll hos jordmor i egen kommune.
- Forholdene legges til rette for fødende kvinner med annet språk og annen kultur.

Vi burde ha råd til å vise kvinnene og de nyfødte barna våre mer ære og respekt i rike Norge enn at de må skvises ut etter så kort tid. Samfunnet er ikke slik lenger at mor eller svigermor står klar til å hjelpe til når man kommer hjem og er i barseltiden. Mange står helt for seg selv, uten særlig nettverk, med sin usikkerhet og mange spørsmål. Ikke alle kommuner har et godt nok tilbud til denne gruppen heller.

Vi er redd for at innsparinger på denne fronten kan komme til å koste samfunnet dyrt i neste omgang, i form av økt forekomst av barseldepresjon grunnet manglende mestringsfølelse, redusert amming og dårligere samspill og tilknytning mellom mor og barn fordi mor føler seg sliten og hjelpeløs.

Vi finner dette meget alvorlig og kan ikke akseptere at fødende kvinner skal benyttes som salderingspost i helsebudsjettene. Ei heller er redusert helsetilbud i distriktene akseptabelt.

Vi frykter at dette er tiltak som i løpet av kort tid vil kunne medføre ytterligere nedskjæringer av tilbudet.

Vårt helsesystem har de senere årene vært sterkt preget av omorganiseringer og omlegginger. Videre ser vi at i omleggingene så kommer det nye større sykehus sentrale steder. Denne byggeaktiviteten har medført og medfører nedleggelse av lokale sykehus. Vi er av den oppfatning at dette har medført økte kostnader – kostnader som heller kunne vært benyttet til å gi flere pasienter den behandlingen de trenger og motvirke sparetiltak som vi nå ser.

Vi har store bekymringer når nå samhandlingsreformen skal settes ut i praktisk virke. Vår bekymring går på at endringene i reformen vil medføre økt press på kommunene i form av at de skal ha større ansvar for helsetilbudet. Vi vet at kommuneøkonomien er meget anstrengt og at det flere steder gjennomføres kutt i velferdstilbudet til befolkningen allerede.

Vi ber om at statsråden i sitt oppdragsdokument til helseregionene tar med at fødetilbudet skal opprettholdes i distriktene og at det ikke skal gjennomføres tiltak med redusert liggetid for barselkvinnene.

Vi finner situasjonen såpass alvorlig at vi ber om et møte med statsråden om saken. Vi vil til et slikt møte også ha med oss ytterligere informasjon og forslag til justeringer.

Vi er klar over statsrådets travle kalender og vil tilpasse oss dette for å få til et møte så snart som mulig.

Vi ser frem til et snarlig og positivt svar.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
forbundsleder

Kreftregisteret
Postboks 5313 Majorstuen
0304 OSLO

Oslo 3. desember 2010

Evaluering av HPV-test

Vi er kjent med at Kreftregisteret har fått i oppdrag å lage en evalueringsrapport i forbindelse med forsøket med HPV-test. Vi er også kjent med at utarbeidelsen av evalueringsrapporten er forsinket.

Slik sikkert også Kreftregisteret er kjent med, vurderes det å stanse refusjon av denne type testing. Norges Kvinne- og familieforbund har reagert på dette i og med at rapporten fra forsøksperioden ikke er ferdig. Vi er av den oppfatning at en evalueringsrapport må foreligge før man trekker konklusjoner.

Vårt spørsmål er nå – hvor langt er dette evalueringsarbeidet kommet og når kan man forvente at rapporten vil foreligge. Av hensyn til det videre arbeid med denne saken, ville vi sette pris på et snarlig svar.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
forbundsleder

Familie- og kulturkomiteén
Stortinget

Oslo; 12.01.2010

Stortingsmelding nr. 41 (2008-2009) KVALITET I BARNEHAGEN

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) arbeider for familiens framtid, og barna er grunnlaget for framtiden vår. Forbundet var blant de første som startet barnehager, og lagene driver fortsatt barnehager over hele landet. K&F har derfor med interesse lest meldingen.

Barnehage er et gode for barn, men ikke et ubetinget gode for alle barn uansett alder og ikke uansett lengden på barnas "arbeidsdag".

Stortingsmeldingen fremhever behovet for øket kvalitet i barnehagen. *Men hva legges i ordet kvalitet?* Meldingen inneholder mange ord, gode ønsker og planer, men kvalitetsbegrepet oppfattes nærmest som en from tanke om at alt skal bli bedre for barn, foreldre og ansatte med hjelp av ytterligere formalisering av aktivitetene i barnehagen. Det er nå langt flere små barn i barnehagen enn før. Spesielt med tanke på dem er det viktig å analysere hva kvalitet innebærer.

Barnehagen ble 01.01.06 flyttet til Kunnskapsdepar-

tementet, og ses av regjeringen som en første frivillig del av opplæringen. Flere utdanningspolitiske dokumenter, St. meld. nr. 31 (2007-2008) "Kvalitet i skolen", St. meld. nr. 23 (2007-2008) "Språk bygger broer" og ikke minst St. meld. nr. 16 (2006-2007): "... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring". Kompetanseplan for barnehagen, og veilederen "Fra eldst til yngst" som har som mål å styrke sammenhengen mellom barnehage og skole og skape en god overgang for barna når de begynner på skolen. Disse dokumentene synes å peke i retning av at barnehagen skal styrkes og i stigende grad spille rollen som en skoleforberedende institusjon. Andre initiativ og offentlige utredninger støtter dette inntrykket, NOU 2009: 18 "Rett til læring" og NOU 2009: 10 "Fordelingsutvalget" især vedlegg 2.2 "Tidlig læring og sosial mobilitet: Norske barns muligheter til å lykkes som voksne".

1. K&F registrerer at aktuell politikk forutsetter at "utdanningsløpet går fra barnehage til skole", men er uenig i denne vektleggingen. Barnet lærer fra det er født. Det lærer hele livet i uformelle og formelle situasjoner, gjennom kroppslig erfaring før det får språk, så vel som i tilrettelagte lærings situasjoner. Utdanning oppfattes av de fleste som formalisert læring med ferdighetsmål og registrering av måloppnåelse. Dette ønsker vi ikke for barnehagen.

I den nye formålsparagrafen for barnehagene, som ennå ikke har trådt i kraft, står det bl.a. "barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning...". Den norske barnehagen har fokusert på at barn skal leke, og lære gjennom lek, noe som blir framhevet som svært viktig også av utenlandske forskere/politikere, jfr. OECDs rapporter Starting Strong og Starting Strong 2.

Lek har sin egen verdi for barn, og gir i tillegg grunnlag for læring og utforskning når det blir lagt til rette for det, bl.a. gjennom ved å oppfordre til og følge opp nysgjerrighet og selvstendighet. Foreldre ønsker at barn skal få være barn, ikke små elever. Med tidlig skolestart trenger barn årene fram til da for å utvikle grunnleggende ferdigheter, uten måling av deres status når det gjelder kunnskapsnivå. Gjeldende rammeplan tar også, heldigvis, og helt i tråd med våre ønsker, avstand fra generell dokumentasjon av det enkelte barn.

Departementer ønsker imidlertid nå å utarbeide bestemmelser om "dokumentasjon og vurdering av enkeltbarn..." og en veileder om "kartlegging, dokumentasjon og vurdering" (kap. 9.11). K&F oppfatter dette som betenkelig fra en etisk synsvinkel. Det er også uttrykk for en vilje til formalisering av læringen. Viktige spørsmål i denne sammenhengen er hvordan slik kartlegging og dokumentasjon skal utføres, av hvem og hvordan, av

hvem og i hvilken hensikt dette skal brukes videre. Det er K&Fs mening at en omfattende kartlegging av alle barn vil være så tidkrevende at det røkkes ved grunnprinsippet om læring gjennom omsorg, lek, hverdags situasjoner og formelle læringsaktiviteter

K&F vil imidlertid presisere at *observasjon* av barna for å kunne gi et godt tilbud til hvert enkelt barn, og at observasjon og kartlegging av enkeltbarn med spesielle behov er viktig for å kunne gi disse barna et godt tilrettelagt pedagogisk tilbud. Vi ser observasjon og kartlegging som to helt ulike og ikke like ønskelige aktiviteter i forhold til de fleste barn.

Stortingsmeldingen bygger en del av sine konklusjoner på Fordelingsutvalgets utredning (NOU 9:2009), som bl.a. hevder at "barn har stort læringsmessig utbytte" av å gå i barnehage fra 0-3 år. K&F påpeker i sin høringsuttalelse til Fordelingsutvalget at dette ikke er entydig dokumentert, og at det finnes forskning som peker på at barnehage før toårsalderen kan gi sosiale problemer senere i livet. Utvalget hevder videre at "mer læring i førskolealder er viktig for bl.a. utdanning og yrkesdeltagelse senere i livet". K&F stiller seg også kritisk til denne påstanden, som i sammenhengen må tolkes som formell læring. Dessuten ønsker vi at barnehagen og barns liv der, ikke først og fremst skal ses i et økonomisk investeringsperspektiv, men som et verdifullt sted for barnas liv, her og nå.

2. K&F støtter forslaget om å styrke utdanning og kompetanse til de som jobber i barnehagen. Dersom det skal bli endret sammensetning av personalet, betyr det økte lønnsutgifter, og det må være en forutsetning at tilskuddene økes i takt med opptrapping av kompetanse i barnehagene.

Det er klart at barnehagene skal ha god kvalitet, i personale, leker, bygg og uteareal. Kvaliteten i barnehagen er først og fremst avhengig av menneskene som er der, de ansatte, deres standard og kvalifikasjoner, ikke primært av ytre ting. Forholdstallet mellom pedagoger og barn er svakere i vårt land enn land vi kan sammenlikne oss med (Sverige og Danmark). Det er ønskelig å ha andre ansatte i barnehagene i tillegg til pedagoger. Å endre tittel gir ikke bedre kvalitet.

Mye av arbeidet, spesielt småbarnsavdelinger, trenger "hender" med erfaring med barn, ikke nødvendigvis pedagoger. Omsorg gis av alt personale, også av ufaglærte eller ansatte med annen utdannings- eller yrkesbakgrunn. Barnehageloven tallfester ikke antall assistenter pr. barnegruppe, bare pedagoger. Hadde det vært økonomisk mulig å øke tallet på ansatte, vil en kunne unngå tilfeldig vikarbruk, og gi både barn og voksne en mer stabil og trygg dag.

Det er viktig at det lages tilbud til alle kategorier ansatte

om fleksibel utdanning/videreutdanning, gjerne desentralisert, slik at det kan kombineres med arbeid og familiesituasjon. Det er også viktig at *alle* barnehager får ta del i de kursopplegg fylkesmenn og kommuner gjennomfører.

3. K&F ser at det kan være behov for visse endringer i rammeplanen, som følge av endringer av barnhagelovens formålsparagraf. Imidlertid mener vi at det ikke er nødvendig med store endringer.

Det tar tid å innarbeide rammeplanen fra 2006 skikkelig, noe evalueringsrapporten "Alle teller mer", viser. Rammeplanen for barnehager er relativt ny, vedtatt i 2006, og retningslinjer og veiledninger er utarbeidet i årene etterpå. Barnehagene har lagt mye arbeid ned i å utvikle egne planer og for gjennomføring av lek og læring innen alle rammeplanens fagområder. Språkutviklingen er vesentlig for all videre vekst og utvikling for barna.

4. K&F støtter prinsippet om at barnehagen må forberede barna for skolen, og ikke minst at dette må gjøres i nært samarbeid med hjemmet.

De fleste barnehager organiserer en form for skolering, og barna har mye kunnskap og ferdigheter med seg til første klasse. Skolen trenger informasjon om dette, men at hvert barn skal utstyres med "følgebrev" om interesser, lek, læring og utvikling vil medføre en konstant kartlegging som en ikke ønsker, se pkt. 2. Barnehagene overfører alt i dag observasjonsskjema til skolen (med fullmakt fra foreldre). Foreløpig er dette pålagt kommunale barnehager, mens det er frivillig for private.

K&F vil påpeke at det – for barnas skyld – også må være skolens ansvar å orientere seg om barnehagens pedagogikk og innhold, ikke bare barnehagen som må strekke seg mot skolen. Med stadig flere elever med barnehagebakgrunn, må skolen basere seg på den kunnskap og de ferdigheter barna har med seg og den holdning de er møtt med i barnehagen, slik at overgangen blir best mulig. At småbarn eventuelt kjeder seg på småbarnstrinnet, er en tapssituasjon både for barnet og skolen, som lett vil forplante seg videre oppover i skoletiden

5. Til avslutning vil vi nevne at vi savner et punkt i meldingen som gjelder kvalitet sett i forhold til barnas lange "arbeidsdager", som kan bli opptil 10 timer daglig. K&F mener at det bør fastsettes en maksimal oppholdstid i barnehagen.

Det har i senere tid kommet fram at støynivået i barnehager er uforholdsmessig høyt, og at det går ut over de ansattes arbeidsmiljø. I likhet med voksne trenger også barn ro og hvile og mulighet til konsentrasjon.

De minste barna er ofte lengst i barnehagen, lenger enn vanlig arbeidstid for voksne arbeidstakere, 37,5 t. Vi har ikke funnet henvisning til utredninger om hva dette kan bety både i her og nå situasjon og på sikt for små barn.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Grete Nordbæk
Fung. forbundsleder

Eldbjørg Gunnarson
nestleder

Pressemeldinger

25.02.2010

Ja til omsorg

Omsorg er bl.a.:

- å se barn og unge, og ta deres hverdag på alvor
- trygge voksne der barn og unge ferdes
- trygge hjem for voksne og barn

”Morgenfugl” er et tiltak fra Norges Kvinne- og familieforbund. Tanken bak er å støtte både barns og voksnes behov for trygghet langs skolevegen. De fleste barna har heldigvis en trygg skolevei. Dessverre er det barn som har store eller små utfordringer langs skoleveien. Se mer på <http://www.kvinneogfamilie.no/Webdesk/netblast/pages/index.html?id=77237>.

Vi i Norges Kvinne- og familieforbund tror at en ”Morgenfugl”:

- vil gjøre skoleveien tryggere.
- vil hindre mobbing.
- vil gjøre det lettere for mulige mobbeofre å få en ”fri sone”.
- vil hjelpe usikre foreldre.

Ja til omsorg – nei til vold

Norges Kvinne- og familieforbund markerer 10. mars K&F-dagen, Nordens dag og fødselsdagen til Marie Michelet, grunnlegger av både K&F og Nordens kvinneforbund.

For ytterligere informasjon, ta kontakt med:
Fungerende forbundsleder Grete Nordbæk tlf. 970 61 098
Nestleder Eldbjørg Gunnarson tlf. 979 83 791

25.02.2010

Omsorgslønn

Norges Kvinne- og familieforbund krever at staten overtar ansvar for omsorgslønnen, oppgraderer og forbedrer den.

Omsorgslønn er lovfestet, men det er opp til hver enkelt kommune å vurdere omfang og lønnsnivå. Omsorgslønn gir heller ikke fulle rettigheter mht sykepenge og feriepenger. At familie tar seg av sine nærmeste, sparer det offentlige for store summer i forhold til om all pleie skal gjøres av offentlig tilsatte. Det er derfor

viktig – og fortsatt rimeligere for helsebudsjettene – at de som utfører pleie og tilsyn får en lønn de kan leve av, og en økonomisk sikkerhet. Dette gjelder også dersom omsorgspersonen må tre ut av arbeidslivet for å utføre omsorgen, og senere blir sittende igjen alene uten å ha opptjent pensjonsrettigheter.

For å skape en rettferdig ordning, må omsorgslønn legges inn i trygdesystemet og følge samme retningslinjer i hele landet.

Norges Kvinne- og familieforbund forventer at denne saken følges opp av alle politiske partier.

Norges Kvinne- og familieforbund markerer 10. mars K&F-dagen, Nordens dag og fødselsdagen til Marie Michelet, grunnlegger av både K&F og Nordens kvinneforbund.

For ytterligere informasjon, ta kontakt med:
Fungerende forbundsleder Grete Nordbæk tlf. 970 61 098
Nestleder Eldbjørg Gunnarson tlf. 979 83 791

Dato: 25.02.2010

Plastposer – et voksende miljøproblem

Et av Norges Kvinne- og familieforbunds satsningsområder er miljø- og forbrukerpolitikk. Det har det vært siden forbundets oppstart i 1915.

Plastposer er nr. 2 på verdens forsøplingsliste!

I Norge forbraker vi 1 milliard plastposer årlig, ca. 500.000 tonn. Hver plastpose har en gjennomsnittlig brukstid på 20 minutter, før den permittes. Fordi nedbrytningsprosessen av plastposer tar fra 10 til 1000 år, medfører dette et enormt avfallsproblem. I mange land er det satt i gang tiltak for å minske bruken av plastposer, i Norge utreder vi fortsatt hva vi skal gjøre.

K&F startet i 2008 vår egen aksjon: ”Plastposer-nei-takk”.

Vi takker for at matbutikkene har fulgt opp med tilbud om handlenett, og oppfordrer igjen kunder i matbutikkene til å bruke handlenett i stedet for plastposer.

En av vår paroler er ”Frihet til å velge”: I denne sammenhengen handler det om hvilken arv vi vil bringe videre til våre barn og barnebarn.

Søppelbergene er store nok!

La oss som forbrukere velge bort plastposene.
”Dropp plastposene – bruk handlenett”.

Norges Kvinne- og familieforbund markerer 10. mars K&F-dagen, Nordens dag og fødselsdagen til Marie Michelet, grunnlegger av både K&F og Nordens kvinneforbund.

For ytterligere informasjon, ta kontakt med:
Fungerende forbundsleder Grete Nordbæk tlf. 970 61 098
Nestleder Eldbjørg Gunnarson tlf. 979 83 791

25.02.2010

Norges Kvinne- og familieforbund

Krever respekt for kvinners og familiers frie valg

I faser av livet ønsker mange familier at en forelder er hjemme- eller deltidsarbeidende med småbarn, ungdom eller andre omsorgsoppgaver.

De som tar dette valget, er nok fullt klar over manglende pensjons- og ansiennitetsopptjening, og en periode med dårligere økonomi, men prioriterer andre verdier for en tid. (Økonomi - begge foreldre har en felles forsørgelsesplikt enten med penger eller annet arbeid. Pensjon - pensjonspoeng kan og bør deles i slike perioder.)

Alle kan ikke, eller ønsker ikke, å følge den "allment vedtatte" rette linjen fra skole til jobb til pensjon uavhengig av andre forhold. Å drive "AS Familien", stor eller liten, er også en viktig oppgave.

Dette er et **verdivalg**: hva den enkelte og familien ønsker for sin familie, sine barn og seg selv.

La oss respektere de som velger annerledes i en fase av livet!

Husk: "Det er omveiene og forsinkelsene og sidesporene som beriker ens liv" - Nils Kjær

-----

Norges Kvinne- og familieforbund markerer 10. mars K&F-dagen, Nordens dag og fødselsdagen til Marie Michelet, grunnlegger av både K&F og Nordens kvinneforbund.

For ytterligere informasjon, ta kontakt med:
Fungerende forbundsleder Grete Nordbæk tlf. 970 61 098
Nestleder Eldbjørg Gunnarson tlf. 979 83 791

Til 8. mars - Kvinnedagen

Ta kvinner på alvor - Vi vil ha slutt på "sovende" lover

Kvinnedagen ble innført for å sette søkelyset på kvinner og gi grunnlag for å sikre kvinner rettigheter. I Norge

har vi kommet langt i dette arbeidet, selv om vi fortsatt har uløste problemer og grunnlag for forbedringer. Internasjonalt er det mange kvinner som møter store utfordringer. Kvinnene ønsker å kunne delta aktivt i politikk og utviklingen av sitt samfunn. Landet deres har i noen tilfeller lovene, men dette er bare sovende lover - de håndheves ikke.

Norges Kvinne- og familieforbund krever at våre myndigheter øker presset på de land som har sovende lover og som på den måten hindrer kvinner i aktiv deltakelse i politikk og samfunnsutvikling. I flere land er det lovregulert at kvinner skal utgjøre minst 30 % av kandidatene på valglistene. Men når listene settes opp utgjør de 30 % og da i bunnen av listen. Dette gjør at kvinner ikke har samme mulighet til å komme inn i politikken. Når partiene setter av økonomiske midler til valgkamp, må det også settes av midler til kvinnes valgkamp.

Videre er det hevet over tvil at kvinner og også barn i stadig økende grad er krigens nye ofre.

FN har vedtatt resolusjon 1820 som skal sikre kvinner mot at vold og voldtekt benyttes som metode i krig. Norges Kvinne- og familieforbund krever at våre myndigheter øker presset på de land som ikke har ratifisert denne resolusjonen og vi forventer at våre myndigheter bidrar aktivt til at dette vedtaket blir respektert og fulgt.

Kvinner i Norge har kommet langt i sitt likestillingsarbeid - la oss sammen med våre søstre i andre land bidra til at alle verdens kvinner gis bedre vilkår og sikres retten til et liv uten vold.

I dette arbeidet må lover, forskrifter og bestemmelser gå fra sovende tilstand til å bli brukt i den hensikt å skape en bedre hverdag for kvinnene.

For ytterligere informasjon, ta kontakt med:
Fungerende forbundsleder Grete Nordbæk tlf. 970 61 098
Nestleder Eldbjørg Gunnarson tlf. 979 83 791

27.august 2010

Likedeling av pensjon Kvinnepanelet har tatt opp en av K&Fs saker - vi gratulerer!

Norges Kvinne- og familieforbund har i mange år arbeidet for at opptjente pensjonsrettigheter skal være en del av ekteparets fellesbo og deles mellom ektefellene. På den måten får begge lik pensjon, enten de fortsatt er gift ved pensjonstidspunktet, eller som Kvinnepanelet tar opp, blir skilt.

Dette er spesielt viktig dersom den ene av foreldrene er hjemme en periode med omsorg for barn. Hvorfor noen velger denne løsningen, enten det er mor eller far, er foreldrenes eget valg.

Årsakene kan være mange: den ene ektefellens arbeidsforhold, jobbmuligheter, transport, eller rett å slett for å få "AS Familien" til å fungere slik de ønsker.

En annen årsak kan være behov for omsorg og pleie for andre familiemedlemmer. Med mangel på sykehjemsplasser må mange ta seg fri/avstå fra lønnet jobb. Det er viktig at samfunnet respekterer de valg foreldrene tar. Likestillingspolitikken skal ikke hindre kvinner og menn i å bruke tid på foreldre- og omsorgsrollen.

Deling av pensjonsrettigheter er spesielt viktig for godt voksne kvinner. Mange av dem hadde ikke noe valg - barnehageplass var et gode for de få inntil for få år siden! Jobbmuligheter var heller ikke like gode overalt, og offentlig transport var heller ikke tilpasset et aktivt arbeidsliv. Bil - en luksus for svært mange. Tenk også på de ektefeller som sammen bygget opp en bedrift, og der inntekten og pensjonsoppbyggingen ble ført på mannen, selv om begges innsats var viktig!

I prinsippet burde dette være en sak som kan avtales og organiseres mellom foreldrene, men det kan være nødvendig med lovfesting som "ris bak speilet". Vi ser i mange saker, bl.a. når det gjelder pappapermisjon, at regulering er til støtte for far for å få tatt ut permisjonen, særlig i forhold til arbeidsgiver.

For ytterligere informasjon, ta kontakt med: fung. forbundsleder Grete Nordbæk tlf. 970 61 098 - nestleder Eldbjørg Gunnarson tlf. 979 83 791

09.03.2010

Omsorgslønn - en viktig føljetong!

Omsorgslønn har igjen vært oppe i media, med ulike eksempler på hvordan den fungerer - eller helst ikke fungerer. Norges Kvinne- og familieforbund var pådrivere da loven ble innført. Tanken var god, men i praksis har det vist seg at loven om omsorgslønn har blitt praktisert ulikt i kommunene. Dette må endres!

I anledning 8. mars og K&Fs egen dag, 10. mars, har vi sendt ut følgende pressemelding:

Norges Kvinne- og familieforbund krever at staten overtar ansvar for omsorgslønnen, oppgraderer og forbedrer den.

Omsorgslønn er lovfestet, men det er opp til hver enkelt kommune å vurdere omfang og lønnsnivå. Omsorgslønn gir heller ikke fulle rettigheter mht sykepenger og feriepenger. At familie tar seg av sine nærmeste, sparer det offentlige for store summer i forhold til om all pleie skal gjøres av offentlig tilsatte. Det er derfor viktig - og fortsatt rimeligere for helsebudsjettene - at de som utfører pleie og tilsyn får en lønn de kan leve av,

og en økonomisk sikkerhet. Dette gjelder også dersom omsorgspersonen må tre ut av arbeidslivet for å utføre omsorgen, og senere blir sittende igjen alene uten å ha opptjent pensjonsrettigheter.

For å skape en rettferdig ordning, må omsorgslønn legges inn i trygdesystemet og følge samme retningslinjer i hele landet.

Norges Kvinne- og familieforbund forventer at denne saken følges opp av alle politiske partier.

Se også [leserinnlegg](#) i Oppland Arbeiderblad 11.2.2010.

Liggetid ved fødeavdelingene

Pressemelding

Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund i Molde 22.-24.10.2010 vil protestere mot at liggetid for fødende kvinner ble redusert til 48 timer for flergangsfødende og 60 timer for førstegangsfødende fra 01.01.2010.

I mange tilfeller er mødre usikre og noen opplever vansker med å komme i gang med amming. Mange kommuner mangler ressurser til å følge disse opp ved hjemkomst og få kommuner har ammeopoliklinikk. Dette har betydning for kvinner ute i distriktene der avstanden til hjelpeapparatet er stor.

Sendes til Helse- og sosialdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Stortingets helse- og omsorgskomite og fylkeslegene.

Utrekning av kontantstøtte

Pressemelding

Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund i Molde 22.-24.10.2010 protesterer mot dagens utregning av kontantstøtte.

I dag er det åpningstiden til barnehagen som legges til grunn ved utregning av kontantstøtte, selv om barnet ikke har plass hver dag. Dersom en av foreldrene er hjemme 1-2 dager i uken med barnet, får de ikke utbetalt kontantstøtte for disse dagene.

Vi vil at ved beregning av kontantstøtte skal hver dag i barnehagen regnes som 20% plass, på lik linje med én dag i arbeidslivet.

Norges Kvinne- og familieforbund vil at foresatte får utbetalt kontantstøtte for de dagene barnet ikke har plass i barnehagen etter ovennevnte modell.

Først da blir det reell valgfrihet.

Sendes alle politiske partier, Stortingets finanskomite og regjeringens finanskomite.

Kvinner og helse – forebyggende undersøkelser

Pressemelding

Landsmøtet i Norges Kvinne- og familieforbund i Molde 22.-24.10.2010 ønsker at brystkreft og underlivskreft hos kvinner oppdages tidligere.

I dagens helsepolitiske strategi legges det stor vekt på forebyggende arbeid. Jevnlige undersøkelser kan oppdage kreft på et tidlig stadium.

I dag er det slik at kvinner innkalles til mammografi etter fylte 50 år og inntil 70 år. Brystkreft forekommer også hos kvinner før fylte 50 år. Kvinner lever lenger i dag enn før, derfor er det viktig å få tilbud om undersøkelse også etter fylte 70 år. Aldersgrensen for innkalling bør være 40 år.

I dag får kvinner påminnelse fra Kreftregisteret om underlivsundersøkelse hvis det er gått mer enn 3 år siden sist. Denne påminnelsen må også sendes til kvinner over 70 år.

Ordningen med egenandeler og muligheter for frikort er et viktig bidrag for å sikre at folk oppsøker lege. Rett til å påføre egenandeler på egenandelskortet for forebyggende undersøkelser finnes ikke. Skal en sikre at alle har samme mulighet, er det viktig at dette endres.

Norges Kvinne- og familieforbund vil at egenandeler av mammografiundersøkelser skal føres på egenandelskortet.

Sendes til Helse- og sosialdepartementet, Stortingets helse- og omsorgskomite og fylkeslegene

---

Forslag fra Laksevåg K&F-lag

Rammefinansiering av barnehager – diskriminering av barn og foresatte

Norges Kvinne- og familieforbunds landsmøte i Molde 22.-24.10.10 protesterer mot at overføringer til barnehager skal baseres på bl.a. foreldres utdanningsnivå. Statlig overføring til kommunal rammefinansiering bør være basert på antall barn og aktivitet som i dag.

Norges Kvinne- og familieforbund mener at barnehagebrukere har rett til samme kvalitet i barnehagene, og at dette forslaget vil gi uheldige konsekvenser i de kommunene som vil få redusert tilskudd.

Sendes til Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet, kommunal- og forvaltningskomiteen

Norges Kvinne- og familieforbunds landsmøte i Molde 22.-24.10.10 protesterer mot at overføringer til barnehager skal baseres på bl.a. foreldres utdanningsnivå.

Statlig overføring til kommunal rammefinansiering bør være basert på antall barn og aktivitet som i dag.

Norges Kvinne- og familieforbund mener at barnehagebrukere har rett til samme kvalitet i barnehagene, og at dette forslaget vil gi uheldige konsekvenser i de kommunene som vil få redusert tilskudd.

Den foreslåtte tildelingsmodellen for barnehageoverføringer er delt etter 3 kriterier: barn 3–5 år, barn 1-2 år uten kontantstøtte, og utdanningsnivå for foreldre. Årsaken til det er å fange opp variasjoner i etterspørsel etter barnehageplass i forhold til antall barn, men antyder også at foreldre med høyere utdanning bruker barnehagene mer enn foreldre med lavere utdanning.

Norges Kvinne- og familieforbund mener at dette er diskriminering fordi kommuner vil rammes ulikt på grunn av forskjeller i struktur i forhold til arbeid og bolig. Det vil ha negativ innvirkning på kommuner med høy fraflytting. Det kan også gi en uheldig effekt for dagpendlere som har barnehageplass og arbeidsplass i en kommune, men som bor i en annen kommune.

Sendes til Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og forvaltningskomiteen om kommuneproposisjonen 2011, Kommunal- og utdanningskomiteen.

Sendes som leserinnlegg til aviser

---

27. oktober 2010

De eldres situasjon

Helse- og omsorgsministeren skyver fra seg ansvaret

Det er med sjokk vi registrerer det store antall av eldre som ikke får den pleie og omsorg de har krav på. Vi er sjokkerte over at det ikke synes å være politisk vilje til å handle og løse situasjonen. Derimot skyver man ansvaret fra seg ved å si at kommunene har ansvaret og oppfordrer de eldre til å klage. Dette kan ikke få fortsette. Det blir altfor lett å si at de eldre må sende klage. Når man befinner seg i en slik situasjon har man ikke overskudd til å makte det. Pårørende har også ofte da nok med å bistå sine kjære og makter ikke en slik kamp. Det er skammelig – det holder ikke at departementet sier dette er kommunalt ansvar. Det er rett og slett å fraskrive seg ansvar. Disse ordene kommer fra forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

Norges Kvinne- og familieforbund ber Regjeringen om snarest å gripe inn. La ikke de eldre bli en kasteball – det er uverdige. Kommunene sliter med stadig svak økonomi og nasjonale handlingsplaner hjelper lite når det mangler bevilgninger.

Jeg tenker med gru på årene fremover – vi lever lenger og vi nærmer oss de store kullene – hva da? Det vi ikke makter i dag vokser stadig og problemet kommer til å akselerere. Her må statsråden handle ikke skyve de eldres klageadgang foran seg. Det hjelper ikke å gi pålegg, når det ikke er nok plasser og ikke økonomi til å utvide antall plasser.

”De eldre trenger ikke skylddeling mellom stat eller kommune – de trenger handling NÅ”, avslutter Elisabeth Rusdal

For ytterligere kommentarer kan forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164.

---

8. november 2010

Foreldre til overvektige barn trenger ikke trussel om barnevern – de trenger kunnskap og tid

Debatten raser om overvektige barn, årsaker, ernæring og aktivitet. Denne debatten hilser vi velkommen og finner at tiden er overmoden. Vi beklager at enkelte i denne debatten truer med barnevern, beskylder foreldre for omsorgssvikt og på den måten stigmatiserer situasjonen og en rekke barn. Skal vi komme videre må vi heller sette oss ned og snakke om løsninger – hva og hvordan. Stempling som dårlige foreldre eller trussel om barnevern medfører snarere tilbakeslag enn fremskritt. Norges Kvinne- og familieforbund deltar mer enn gjerne i debatten, men da med løsninger som utgangspunkt ikke fordeling av skyld.

Det stadig økende presset på familiens tid, samt tren-der i samfunnet, har ført til at felles måltider ikke lenger er en selvfølge. Dermed utvikles lett dårlige kostvaner hos både voksne, barn og ungdom. Gjennom å bruke ferdigmat og halvfabrikata, mister vi en viktig kunnskap om matens tilberedning og kunnskap om råstoffene.

Skolen har en viktig oppgave å gi barna kunnskaper om mat og måltid for å fremme gode matvaner. Kosthold og ernæring har også betydning for elevenes muligheter for å tilegne seg kunnskap og læring. Det er derfor viktig at det i skolen legges til rette for at elevene i løpet av skoledagen får næring. Når det skapes en trivelig atmosfære er det lettere for den enkelte elev og nyte måltidet.

Slik vi ser på situasjonen må vi tenke på kort og lang sikt. Norges Kvinne- og familieforbund foreslår følgende:

- Foreldre oppfordres til å planlegge og tilberede måltider sammen med barna, for å videreføre kunnskap om mat og mattradisjoner.

- Høgskolene må ha eget utdanningstilbud innen faget mat og helse. Mat og helsefaget bør inneholde kostlære, matlaging, hygiene og kunnskap om samliv.
- Samarbeidet hjem/skole har kostholdsvaner som et viktig tema.
- Matpakketradisjonen videreføres for alle aldersgrupper, spesielt der det ikke er mulig å få et annet sunt tilbud (skolemåltidet)
- Servering av varm lunsj i skolen utvikles ved flere skoler i landet
- Elevene må få nok tid og ro under matpausen.
- Mat og helsefag må ha et timetall og bevilgninger som gjør at måltider, tilberedt av varierte og skikkelige råvarer, kan spises i undervisningstiden.
- Klare enkle kostholdsråd
- Ha flere kroppsøvingstimer i alle skoleslag.

For ytterligere kommentarer kan forbundsleder i Norges Kvinne- og familieforbund Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164.

---

30. november 2010

Øk ikke dødsrisikoen for uoppdaget kreft – gi kvinners helse fortsatt en sjanse

”Jeg sjokkeres over at myndighetene er villige til å utsette kvinner for risikoen av uoppdaget underlivskreft for på den måten å spare noen få kroner i budsjettet. Det minste en kunne forventet var at man i alle fall ventet til evalueringen av treårsprosjektet for HPV-testing var avsluttet. Men når det gjelder å spare noen få kroner ved redusert tilbud til kvinner, ja da slutter jeg ikke å forundres.”

Denne uttalelsen kommer fra forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund

Hvert år oppdages det rundt 300 tilfeller av livmorhalskreft og 80 – 100 dør av denne kreftformen. De siste tre årene har det foregått en forsøksperiode med HPV-test. I denne perioden har man forebygget 70 tilfeller på landsbasis – rundt 20 tilfeller i året. For de kvinnene dette gjelder og deres familier har dette vært viktig. Så langt vi har brakt i erfaring har dette kostet ca 4 millioner kroner. Når det nå arbeides med en evaluering av forsøksperioden er det mildt sagt svært underlig at refusjon for utgiftene til denne testen skal opphøre 1. januar 2011. Det hadde vært naturlig å avvente evalueringen og så tatt spørsmålet om refusjon opp til vurdering.

”Det er grunn til å tro at når refusjonsordningen opphører vil videreutvikling og forbedringer av slike tester opphøre. Erfaring tilsier at det, når man beslutter at HPV-testing

skal fortsette, må dette opparbeides på nytt og dette vil både ta lang tid og kunne medføre økte kostnader. Så alt vi ber om nå er – gi kvinner en sjanse – vent med å ta stilling til spørsmålet om bruken av disse testene til evalueringsrapporten foreligger. Da kan vi unngå å øke risikoen for uoppdaget underlivskreft.”, avslutter forbundsleder Elisabeth Rusdal i Norges Kvinne- og familieforbund.

For ytterligere kommentarer og informasjon kan forbundsleder Elisabeth Rusdal kontaktes på mobil: 913 28 164

Oslo 30.november 2010

Refusjon av HPV-test i sekundærscreening i masseundersøkelse mot livmorhalskreft

Norges Kvinne- og familieforbund har i disse dager fått informasjon om at det fra 1.januar 2011 vil bli slutt på refusjon av HPV-test i sekundærscreening i masseundersøkelse mot livmorhalskreft. Vi er kjent med at det har foregått et treårig forsøksprosjekt. I forbindelse med forsøksprosjektet skal det utarbeides en evalueringsrapport fra Kreftregisteret. Denne evalueringsrapporten er ikke klar ennå. Vi finner det meget uheldig at refusjonen av denne type tester opphører ved årsskiftet.

Hvert år oppdages det rundt 300 tilfeller av livmor-

halskreft og 80 – 100 dør av denne kreftformen. De siste tre årene har det foregått en forsøksperiode med HPV-test. I denne perioden har man forebygget 70 tilfeller på landsbasis – rundt 20 tilfeller i året. For de kvinnene dette gjelder og deres familier har dette vært viktig. Så langt vi har brakt i erfaring har dette kostet ca 4 millioner kroner. Når det nå arbeides med en evaluering av forsøksperioden er det mildt sagt svært underlig at refusjon for utgiftene til denne testen skal opphøre 1. januar 2011. Det hadde vært naturlig å avvente evalueringen og så tatt spørsmålet om refusjon opp til vurdering.

Fagmiljøet gir uttrykk for at HPV-test kan ansees som tiltak som faktisk forebygger underlivskreft hos kvinner. Kostnadene forbundet med dette bør være overkommelig.

Vi ber derfor om at refusjonsordningen for HPV-test fortsetter frem til evalueringsrapporten foreligger og en får behandlet denne på en skikkelig måte om så dette vil medføre ut hele 2011.

Vi håper på et positivt og snarlig svar.

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund

Elisabeth Rusdal
forbundsleder

Kretsens årsmeldinger år 2009

Akershus krets

Kretsens styre har bestått av:

Kretsleder: Liv Holst
Sekretær: Liv Holst, 2 år
Kasserer: Ritha-Gunn Svensli, 2 år

Gruppekontakt Romerike:

Ingrid Øverby, 2 år

Gruppekontakt Follo:

Solvor Larsen, 2 år

HFBU: Marthe Aastad, 2 år

KFB: Liv Holst, 2 år

Internasjonale kontakter: Anna Solberg/Elisabeth Rusdal, 2 år

Kunstformidlingen: Gerd Mathisen, 2 år

Miljø-og Forbruker: Kretsstyret

Revisor: Knut Svensli, 1 år

Liv Holst

Virksomhet i kretsen:

Kretsen hadde 1063 medlemmer fordelt på 26 lag per 31.12. 2010.

Møter:

Det er i perioden avholdt 1 kretsstyremøte + telefonmøter, 1 årsmøte, 1 lagskonferanse med psykisk helse som tema og 1 møte om landsstyresaker.

Til landsmøtet i Molde var Akershus krets representert med kretsleder, 5 representanter og 1 observatør.

Kretsleder deltok på 2 landsstyremøter og 1 sentralstyremøte. Årsmøte i Populus og møte i regi av Jar, K&F om Iberiasneglen.

Virksomhet i lagene:

I lagene har det vært arrangert: brukttøysalg, akedag, olabilløp, tenning av julegran, dekorasjoner av naturmaterieell, julepynt, temamøter om "Iberiasneglen" og møte om de 34 norske statsministrene, besøk på museer, riktig kosthold og "Damenes aften".

Aktiviteter i forbindelse med K&Fs satsningsområder:

Organisasjonsutvikling:	1 aktivitet
Kvinne-og familiepolitikk:	4 aktiviteter
Forbrukerpolitikk:	9 aktiviteter
Internasjonalt samarbeid:	2 aktiviteter

Aktiviteter for barn:

Heldagsbarnehager:	4
Håndverksteder for barn:	1
Andre tiltak for barn:	1

Andre tiltak:

Personer tilsluttet teateringen	46
Personer tilsluttet kunstringen	9

Aust – Agder krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Else Marie Angeltveit
Kasserer: Rine Gunnufsen
Sekretær: Esther Haugland
Styremedlem: Anne Marit Hovstad

Else Marie Angeltveit

Aktivitet i kretsen

Kretsen har i år hatt tre styremøter, ett møte med forberedelse til landsmøtet i Molde, årsmøte på Møglestru med besøk av Elisabeth Rusdal.

Det har ikke vært stor aktivitet i år. Vi har ikke deltatt i styret til KFB i år. Else Marie Angeltveit, Anne Marit Hovstad og Ester Haugland deltok på landsmøtet i Molde. Fra Aust – Agder var vi 19 stykker.

Aktivitet i laga

Evje, K&F:

Medlemsmøter med demonstrasjon av Dødehavsprodukter, juleavslutning, matlaging på bingo, hjulpet til under julemesse samt gitt 500 kroner til TV – innsamling.

Hornnes, K&F:

Tiltak for eldre, (handlevogn på Evjeheimen), svømming, bunadkurs, litteraturring, tur til Søgne og Kristiansand, tur til Hannåsvollen gård, kaffimat ved dugnad på kirkegården.

Grimstad, K&F:

Deltatt på årsmøte i Oikos, deltatt på kretsens årsmøte, deltatt på forberedelse til og deltakelse på landsmøtet i Molde. Gitt 2000 kroner til K&Fs internasjonale arbeid.

Vegusdal, K&F:

Strikkekafé, bingo, sommeravslutning, grøtsalg i Fjermedalen, gullkonfirmantfest, forberedelse til landsmøte i Molde og deltakelse på landsmøtet, grøtfest for skolen, julemorro i sentrum, juleavslutning med besøk på Hannåsvollen med middag på Dølen. I samarbeid er det kjøpt inn hjertestarter og avholdt kurs i bruk av denne. Det er også gitt 3500 kroner til internasjonalt arbeid.

Lillesand, K&F:

Eldretreff, kretsårsmøte, KFB beredskapsøvelse, årsmøte i kretsen, sommeravslutning på lille Rø, blomsterbarnetog, deltatt på møte før landsmøte i Molde og på landsmøtet. Gitt gaver til: Smedmyra, eldresenter, mammografien, krisesenteret i Arendal samt støtte til adoptivbarn.

Risør, K&F:

Deltatt på kretsens årsmøte, gitt 5000 kroner til Røde kors (merket barn), 5000 kroner til gapahauk i Tjenna barnehage, deltatt under markeringer vedrørende Sørlandets sykehus, sammen med Risør LHL, Revmatikerforening og Risør K&F ble det satt opp gratis buss til Arendal for å delta i fakkeltøget, 5000 kroner til Kiwanis fadderprosjekt, 10 000 kroner til Risør baptistkirke (øremerket musikkutstyr) samt holdt hyggetreff på Tjennasenteret, sommertur, ett bunadskurs våren 2010, to bunadskurs høsten 2010 og et julemøte.

Bergen og Midthordland krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Randi Støre Gjerde
Nestleder: Kari Lahn Knudsen
Kasserer: Christine Andreassen
Sekretær: Anne Britt Bø
Studieleder: Merethe Strømmen

Randi Støre Gjerde

Sonekontakter:

Bergen/Laksevåg: Solveig Thomassen
Os: Brita Lund
Åsane: Ingrid Axelsen

Virksomhet i kretsen

Kretsen hadde 437 medlemmer i 2010, fordelt på 14 lag i 5 soner. 4 i Austevoll, 4 i Bergen/Laksevåg, 3 i Fana, 1 i Os og 2 i Åsane.

Kretsstyret har hatt 9 styremøter, har arrangert bok-kafé, høstseminar og studiearbeid på landsmøtesakene for delegater og observatører. Vi var medarrangør i to møter på Rådhuset sammen med andre kvinneorganisasjoner og FOKUS. 28/10 FN resolusjon 1325 Kvinner, fred og sikkerhet. 20/11 "Organisert prostitusjon og menneskehandel". Et møte som kom i stand i forbindelse med kommunens foreslåtte budsjettkutt til utekontaktenes arbeid.

Kretsleder deltok på landsstyremøtet i august, landsmøtet i Molde, Byaksjonskomiteen for TV- aksjonen og deltok på planleggingsmøter i forbindelse med fellesmøter på Rådhuset. Hun har også hatt kontakt med Jordmorforeningen i Hordaland i forbindelse med barselomsorgen i Bergen.

Årsmøte 17/4 ble innledet med foredrag av Kari Wærness, forfatter av Nordens brev 2010. Temaet for foredraget var "Eldreomsorg i et globalt perspektiv". Elisabeth Andreassen er et ungt medlem av Laksevåg K&f. Hun er psykologistudent og har hatt praksis på et kriesenter for kvinner og barn i Cape Town (Sør Afrika). Det er mange vonde og tøffe inntrykk som sitter igjen etter møtet med en hverdag fylt av vold og

drap. Årsmøtet bevilget kr. 19.000,- til senteret. Lagene i kretsen har støttet COWA prosjektet helt fra starten. Årsmøtet bevilget kr. 10.000,- til COWA.

Bokkafé 9/3 var kretsen sitt 4. arrangement i forbindelse med Kvinnefestivalen i Bergen, som finner sted i uken rundt 8. mars. Vi prøver å sette fokus på bergenskvinner som har satt spor etter seg på forskjellige måter. I år fikk vi høre om Ambrosia Tønnesen som var den første kvinnelige billedhugger som kunne livnære seg av sitt arbeide. Professor Jorunn Veiteberg holdt et fint foredrag. Som en kuriositet må nevnes at Anne Britt stilte med Ambrosiakake til kaféen. En kake mange har hørt om, men som ikke alle har fått servert før.

Arkiv 6/10. Denne dagen kunne vi levere et stort arkiv, sortert og registret, til Lokalhistorisk arkiv. En prosess som startet etter årsmøtet i 2009 er vel i havn. Kretsen har i dag arkivlister over 25 nedlagte lag, div. grupper, soner, barnehager og førskoler. 7 hyllemeter med arkivbokser befinner seg nå trygt bevart i fjellhallene til Bergen byarkiv. Store deler av vår historie er nå sikret. Vi retter en stor takk til alle som deltok i dette omfattende arbeidet. En spesiell takk til Randi Krüger som har kurset oss i arkivering, registrert og merket alle boksene samt laget fine arkivlister som kretsen nå har tilgang til.

Landsmøte i Molde ble en stor opplevelse for alle som deltok. Våre 10 delegater og observatører møtte godt forberedt etter 12 timer studiearbeid på sakene. Vi hadde jobbet mye med Prinsippprogrammet og la fram 6 endringsforslag. Historiens siste Landsstyremøte bestemte at Landsmøtet 2012 legges til Bergen, med Hordaland krins og Bergen og Midthordland krets som arrangører.

Høstseminar 3/11 handlet om motivasjon, kommunikasjon og tankens kraft. Hvordan skal vi opprettholde troen på arbeidet vi gjør? Hvordan skal vi klare å formidle budskapet? Hvordan oppfatter andre oss, og hvordan skal vi opptre i samspill med dem? Vi hadde leid inn Barbra Røttingen, som driver coaching av ledere og privatpersoner, til å snakke om disse tingene. Det ble 3 timer med mange nyttige tips og råd som vi kan bruke både til daglig og i forhold til organisasjonsarbeid.

Virksomhet i lagene

Lagene har hatt totalt 58 lagsmøter, som gir et snitt på 4 møter pr. lag. Noen har hatt 2, mens de mest aktive er oppe i 8 møter. 256 barn har plass i 6 barnehager drevet av lag, 73 personer har sitt daglige virke i disse barnehagene fordelt på 56,6 årsverk. De største lagene i kretsen er de som driver barnehage, noe som henger sammen med mulighet for barnehageplass for medlemmer. Trim for store og små hører også med. Pilates, aerobic, svømming, håndball og egne trimgrupper, er noe av det som

er rapportert. Flere lag har arrangert turdager for barnehagebarn med foreldre samt medlemmer.

Årsmeldingsskjemaene forteller at det er temaene ”internasjonalt samarbeid”, og ”kvinne- og familiepolitikk” som oftest knyttes til lagenes aktiviteter. Ingen lag har jobbet med organisasjonsutvikling. Her har vi noe å jobbe med!

Lagene i kretsen er flinke til å stille med bøssebærere under TV- aksjonen. Noen har også påtatt seg oppgaven med å lede et innsamlingscenter. De gir også av innsamlende midler og overskudd på utlodninger til forskjellige hjelpeorganisasjoner i inn og utland. På Os har laget jobbet sammen med Frivillighetssentralen og arrangert flerkulturelt treff i Husmortunet. Kvinner fra forskjellige land lagde her mat sammen og delte med medlemmene som kom på møtet. Det ble mange spennende smaksopplevelser.

Laget på Os driver torsdagsklubb for psykisk utviklingshemmede jenter i samarbeid med Soroptimistene

Omsorgen for nærmiljøet er stort. Det arrangeres egne eldretreff og turer, eller hyggelig samvær på sykehjemmet med forskjellig underholdning. Strikkekafeer skaper trivelige møteplasser, og dugnadsånden står fortsatt sterkt. Det arrangeres basarer og lotterier hvor inntektene fordeles på samfunnshus, bedehus og egne lokaler. Fortsatt er det flere steder hvor lagene er engasjert i feiringen av 17. mai, St. Hans og lignende.

Finnmark krets

Ikke innlevert årsmelding.

Hedmark krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder/Sekretær: Anne Lise Bryhn

Nestleder/Studieleder: Jorunn Thoug

Kasserer: Anne Langdalen

Styremedlem: Bitte Solberg

Styremedlem: Berit Finnsen

Anne Lise Bryhn

Virksomhet i kretsen:

Årsmøtet var i Husmorlagets Hus den 10.04. 2010. Har også hatt flere kretsmøter over tlf. og på e-post. Tørberget, K&F arrangerte møtet og alle saker ble godkjent.

Kretsleder var på Landsstyremøte på Gardermoen i august hvor det ble vedtatt at Landsstyret skulle legges ned p.g.a. dårlig økonomi. Det skal i stedet arrangeres inspirasjonseminar som blir betalt av hver enkelt krets, dette blir arrangert 28. mai 2011. Leiligheten på Sinsen Terrasse har blitt solgt.

Landsstyremøtet i Molde ble holdt 22.-24. oktober, Grete Nordbæk fra Elverum, K&F har sittet som nestle-

der i forbundet, hun rykket opp til forbundsleder, inntil ny leder ble valgt. Jorunn Thoug nestleder og Målfrid Neerland fra Elverum K&F var med. Jorunn var også med på det siste landsstyremøtet som ble avviklet etter Landsmøtet. Det var et godt gjennomført landsmøte og vi takker vertskretsen for det. Elisabet Rusdal ble valgt til ny forbundsleder. Mange viktige resolusjoner ble sendt inn til Stortinget. Om 2 år blir det nytt Landsmøte i Bergen, og da vil vi ha med mange fra Hedmark.

Var på tur til Trysil hos gammellensmannen og kone og fikk god omvisning i låve og garasje hvor alt fra gammel tid som ble brukt var samlet. Det var en dag vi aldri glemmer. Værgudene viste seg fra sin beste side. Reiste også til Solbærlia Hyttefelt der 4 damer fra Nybergsund, K&F var med.

Virksomhet i lagene:

Tørberget, K&F

10 medlemsmøter og 5 styremøter med 18 medlemmer. Økonomisk støtte til lag, foreninger og klubber bl.a. Care Norge, Evas støttesenter, Menighetsbladet, Vestafør, Kirkenes SOS, Redd Barna og Skolekorpset. Medlemmene har møtt opp på års- og halvårsmøter i samfunnshuset, gitt gardiner med oppheng og skjenket servise til huset. åtte medlemmer har deltatt på årsmøtet i Elverum. Det er arrangert kirkekaffe og pensjonistklubb i Kirken, strikkekafe 1 gang i mnd. gitt spekeskinke til lotteriet på Tørbergsdagene og deltatt i dugnad på arrangementet. Det ruller inn penger fra Norsk Tippings Grasrotandel, hvor medlemmer har meldt seg inn. Vi avsluttet året med julemøte hos Lisbeth Telle, hvor 28 loddbøker ble solgt.

Nybergsund, K&F

Det er avholdt 9 medlemsmøter, 1 styremøte, 1 årsmøte. Det er 11 medlemmer i laget. 1 medl. deltok på årsmøtet i Elverum. Jorunn Thoug deltok for kretsen, og på KFB-møte 12. jan. Sparktur i Solskiva hytteområde, et felles møte med Tørberget K&F, bakt 9 bløtkaker til 17. mai, tur til Skjæråsen gård hvor det ble litt handel, lørdag 18.sept. tradisjonell bakedag i museumsbakeriet, kaker og stomp ble solgt. Det ble bakt stomp for 100 liter kulturmelk Og det ble solgt for kr.18.008,03 netto. Mammo-grafitur til Volvat, tur til Hamar sammen med Søre Trysil helselag og Østby Helselag, til sammen var vi 31damer. Juletallerken på Trysil Hotell og Julekonsert i kirka m. Hanne Krogh. Glommakoret og 3 tenorer, stand på julemessia i Nybergsund Samfunnshus, julestjerne til alle over 80 år i grenda samt fadderskap i Bangladesh.

Elverum, K&F

Det er avholdt 8 lagsmøter og 7 styremøter, laget har 23 medlemmer. Styret består av 6 medlemmer. Årsmøtet ble holdt i Husmorlagets Hus den 2. februar 3 medl. møtte. Studiesirkelen fortsetter. Høstens bok ”Ave Eva” av Edvard Hoem. Det er skrevet brev til Elverum kom-

mune og Elverum Handelstand ang. gatebildet i byen vår. Eldreklubben har hatt 40- års jubileum, 2 medl. møtte. Jobbet med sammenslåing av Eldreklubben og andre frivillige lag og foreninger, åpning av den nye klubben ble holdt i Elvarheimssalen 16. juni, 3 medl. møtte, tur til Trysil 1.juni. I august møttes vi i den Botaniske Hagen på Skogmuseet for å se på floraen og legge høstens program. Åpent Møte med kirkekontoret og sosionom fra barnevernsetaten i Elverum som viste oss med lysbilder hvordan forholde seg til barnevernsaker. Møte i Husmorlagets Hus for å oppsummere Landsmøtet, julemøte i Husmorlagets Hus med bevertning og loddsalg, og diskusjon om det nye torget og planene i Elverum.

2011 blir et spennende år, en annen struktur i forbundet, og vi tror at det er mange som forstår hvor mange viktige saker vi står for, ikke minst for de unge. Håper at mange velger å være med å skape framtiden for familien og at mange slutter seg til i alle aldre. Vi må bry oss.

Hordaland krets

Krinsens styre har bestått av:

Krinsleder: Torill Handal

Nestleder: Sigrunn Strøm – er også leder for Askøygruppa

Kasserer: Berit Sandtorv Nilsen

Skriver: Haldri Karin Engenes

– er også leder for Sunnhordlandgruppa og kasserer for Internasjonal nemnd

Studieleder: Margit Unneland –

er også leder for Nordhordlandgruppa

Nest-leiar i Sotragruppa: Kari Johnsen – er også leder for valgnemnda

Kontakt for Vossalagene: Anny Karin Forthun

Kontakt for Hardangerlagene: Ingebjørg Bakke

I Hordaland krins er det pr. 1/1-2011 registrert totalt 1195 medlemmer, en nedgang fra i fjor på 33 medlemmer. 2 lag har lagt ned sin virksomhet i 2010, og vi har nå 59 lag i krinsen.

Lagene er fordelt på 4 grupper, med 39 lag, pluss 10 lag fra Voss og 10 lag fra Hardanger. Disse to tidligere gruppene er nedlagte.

Krinsens arbeid i 2010:

Det har vært avholdt fire styremøter og 1 kortere styremøte. Årsmøtet ble holdt den 24.–25. april, på Scandic hotell, Kokstad, med 44 deltagere.

Leder for KFB, Anne-Lise Johnsen var gjest hos oss. Hun fortalte inspirerende om KFB's arbeid, og gav oss idéer til beredskap i egne hjem. Hun trakk bl.a. fram Resolusjon 1325 om «Kvinnens fred og sikkerhet».

Saker på årsmøtet ble diskutert godt, og to saker ble sendt videre til Landsmøtet.

Det ble også sendt brev til nærliggende kommuner angående utbedring av parkeringsplasser for alle som ønsker å bruke kollektiv transport til sentrum.

Vi vedtok også å avslutte «Haukelandskontoen». Beløpet skal brukes til innkjøp av utstyr for barn ved Barneklubben på Haukeland sykehus.

Det ble også fattet vedtak om foreløpig nedleggelse av Familiepolitisk nemnd.

Internasjonalt: Vedtak om å sende kr 30.000 til våre venner i Kegums.

I 2009 ble det satt i gang en konkurranse om hvilket lag som kunne komme med det beste bidraget til medlemsverving. På årsmøtet 2010 ble vinneren offentliggjort. Gaupås K&f-lag i Nordhordlandgruppa, mottok en sjekk på kr 2500, som skulle brukes til medlemspleie.

Neste steg i vervekampanjen blir å kåre hvilket lag som prosentvis klarer å verve flest nye medlemmer. Vinnerlaget blir kåret på årsmøtet 2011.

Vedtak fra styremøtet: Rundt usikkerheten om reglementet for HFBU og K&f's arbeidsstuer, er det nedsatt et Ad-hock utvalg som skal gjennomgå de nye reglene (Møte ble holdt 12/2-2011).

Landsmøtet:

Avreisedato var 21. oktober, med litt forsinkelser grunnet snøfall kom vi oss avgårde til Molde. Vi bodde på Seilet Hotel. Dette året var vi 23 representanter fra kretsen, i tillegg til Haldri Karin Engenes, som var forespurt å være møteleder.

Med oss i bagasjen, hadde vi 2 saker som vi ønsket behandlet:

- 1) Opprettelse av matkorn-lager igjen. Saken ble inn-sendt av Modalen K&f-lag. Denne fikk medhold og kommer inn i Prinsippprogrammet. Det er også sendt inn Resolusjon
- 2) Nye vedtekter for kretser. Vi ønsket å drive vår administrasjonsform som vi mener er til beste for kretsen. Drift med både gruppeledd og at lag står direkte under krinsstyret der grupper ikke kan fungere. En egen valgt kontaktperson for disse lagene velges inn og sitter i krinsstyret.

Denne saken ble også godtatt, og vedtektene endret i forhold til våre ønsker.

Ny forbundsledelse: Elisabeth Rusdal ble valgt til ny forbundsleder og Sonja Kjørlaug som nestleder. Sentralstyret er utvidet til 7 personer. Landsstyret er lagt ned gjeldende fra 1/1-2011. Neste Landsmøte blir i Bergen i 2012. Vi er arrangør sammen med Bergen- og Midthordland krets.

Torill Handal

Kurs:

1. **Prinsippprogrammet**, med fokus på beredskap.
2. **Landsmøtekurs**. Gjennomgang av sakene før Landsmøtet.
3. **Kasserer-kurs v/Tone Holene**. Spesielt rettet mot gruppe- og krinskassererne.

Representasjoner:

20.-21.mars: Beredskapsseminar i Bergen. KFB-kontakt Liv Jensen deltok.

10.april: Krinsleiar og krinsstudieleiar hadde planleggingsmøte for kurs i Prinsippprogrammet.

9.september: Årsmøte Populus-Hordaland. Også seminar v/Jan Heier, Populus. Krinsleiar og studieleiar Margit Unneland deltok for krinsen.

1.-2.oktober: Landsmøtekurs for alle delegater og observatører.

12.oktober: Liv Jensen deltok på 2 foredrag: «Kapital-snu pengene, ta skurkene» v/ statssekretær Ingrid Fiskaa. Senere på dagen var det Paneldebatt: «Afrika-50 år og like blid?» arrangert av UD, FN-sambandet Vest og FN-studentene.

22.-24.oktober: Landsmøtet.

24.oktober: Landsstyremøte. (Det siste landsstyremøte, nedlagt fra 1. januar 2011)

29.-30.oktober: Internasjonalt seminar i Oslo, Jorunn Habbestad representerte krinsen.

30.oktober: Kyte K&F-lag feirer 75 år. Krinsleiar var invitert til en koselig kveld.

15.november: Årsmøte KFB-Hordaland, Hovedpolitistasjonen i Bergen, Liv Jensen deltok.

16.-17.november: Linderudseminaret 2010. Liv Jensen deltok på et spennende seminar.

16.november: Hardangergruppa holdt ekstraordinært årsmøte. Både krinsleiar og nest-leiar deltok på dette møtet som ble holdt i Tørvikbygd.

19.-20.november: Kasserer-kurs på Lone. Fra krinsen deltok kasserer Berit S.Nilsen, studieleiar Margit Unneland og krinsleiar Torill Handal.

12.nov.: Sigrunn Strøm og Berit S.Nilsen besøkte Barneavdelingen v/Haukeland sykehus og hadde med seg gaver og utstyr til barna.

Meldinger fra Hordaland krins:

1. Innsendte saker fra årsmøtet til behandling på Landsmøtet.
2. Sendt søknad om å være vertskap til Landsmøtet 2012 i samarbeid med Bergen- og Midthordland krets.
3. Brev sendt til alle nærliggende kommuner, angående utbedring/utbygging av parkeringsplasser for pendlere til Bergen.
4. Mange telefoner og e-poster til lag og forbund vedr. spørsmål om de nye reglene mellom HFBU/K&F.

Egne meldinger fra våre nemnder:

Internasjonalt arbeid:

Årsmelding v/ vara Jorunn Habbestad.

Regnskap v/ Haldri Karin Engenes.

Arbeidsstue for barn og unge:

Årsmelding v/leder Anna Øvretveit

Regnskap v/ Lill-Anita Stavenes

Miljø- og forbrukerarbeid:

Årsmelding v/ Alvhild Tveitnes

Kvinner Frivelige Beredskap (KFB):

Årsmelding v/ Liv Jensen

Virksomhet i lagene:

Tiltak for barn:

Fem lag driver barnehager/parker og ett lag har åpen barnehage. 20 lag driver arbeidsstue, og to lag arrangerer feriekubb for barn. 1 lag driver aktivitetssenter for barn, og 9 lag driver med annet arbeid for barn og unge.

Det blir arrangert juletefester, jonsok-moro, og jonsokbryllup, 17. mai arrangementer, jule- og påskeverksted samt småbarnstreff.

Av tema for våre satsningsområder kan oppsummeres:

”Ja, til omsorg – Nei, til vold”: 9 tiltak

”Organisasjonsutvikling”: 7 tiltak

”Kvinner og familie”: 11 tiltak

”Miljø-og Forbruk”: 23 tiltak

Det har vært avholdt 351 lagsmøter.

Av lagenes aktiviteter, kan nevnes:

Pynting i kirken, bakedager av ulike sorter, trivselskafé, bokkafé med utlån av bøker og salg av kaffe/vafler, salg av betasuppe og rømmegrøt, arrangert adventmøter.

Det blir sendt blomsterhilsen til aldersheimer og det er satt opp hvilebenk på tursti/ utsiktspunkt. Hjemmestrikkede sokker til nyfødte, trimkvelder, basarer og loppemarked/bruktmarked, artige innslag i 17. mai toget, håndverksmesser, grillfest for eldre samt bingo-kvelder. Mange driver nå også strikkekafé.

På lagsmøtene er det ofte demonstrasjoner av ulike art: Hudpleieprodukter, Pilates-trening, Kontestrikk, hatteproduksjon, quilteutstilling, honningproduksjon, sying av ullkjoler, nålefilting-teknikk og Jondalssokker -for å nevne noe.

Det er også demonstrasjon og læring av å lage forskjellige matsorter.

Det har vært utsillinger av gamle barneklær fra 0–2 år.

3 lag har vært med på utvikling og sying av brude-drakt for Strandebarm, det er også sydd guttebunad, til utlån. Brudedrakten med brudekrone blir også leid ut. Flere lag har utlån av dåpskjoler og duker. Lag blir også spurt om å servere ved store tilstelninger

Det arrangeres også turer til: støler, skogs- og fjell-turer, Peraløo på Fitjar, Sus-og Dus i Sveio, Huglo

Ovnsmuseum, Killingøymoloen til Kvalsvik, spasertur i hagen til Høgskulen på Stord m.m. Det siste nye er Byvandring med middag og teater/kino-besøk i etterkant.

Populært er også bedriftsbesøk som; Oleanna, Hardingsaumen, Dale fabrikk og Janus.

Det blir arrangert kurs i mange ulike håndverksteknikker, dette er veldig viktig å få lære, og jeg minner om muligheten for å søke tilskudd via studieforbundet Populus.

Lagene tilhørende Sunnhordlandsgruppa reiste på tur til Hovden, og Øystese K&F-lag reiste til Nesbyen og Kjerringedagane, dette er medlemspleie!

Noen lag har fast kafé i serviceboliger, noen har fast kjøring av hjemmeboende til og fra aldersheimen til lett trim og påfølgende middag.

Tema på møtene:

Informasjon om Luftambulansen. Informasjon om hva arbeidet som Overformynder går ut på.

Tema om lovendring av barneansvarleg på sjukehus.

Det er sendt brev til Jernbaneverket angående re-åpning av stoppested i Raundalen.

Brev til HelseVest angående nedleggelse av Voss Rehabiliteringssenter (Hagahaugen), i den anledning er det også avholdt et oppropsmøte.

Støtte til ulike instanser:

Mange lag var med på TV-innsamlingen i høst. Det blir sendt inn støtte til Kref- og Dementforeningen. Det blir også sendt inn støtte til ulike Internasjonale tiltak; Strømmestiftelsen, Care (Haiti), SOS Barneby (Sri-Lanka) Redd Barna, klær blir sendt til: Romania, Latvia, Barnehem i Moldova, Malawi-prosjektet med babytøy m.m.

Det er mange flinke lag i krinsen som gir ekstra støtte til prosjekter både i inn- og utland.

Ett lag har gitt en større pengegave til trivselstiltak til Barneklinnikkens Kreftavdeling. Ellers har mange lag fjernadoptiv-barn i ulike land.

Fleire lag har opprettet Facebook-side og Kyte, K&F har feiret 75-års jubileum og i den forbindelse laget et flott jubileumshefte.

Mange er aktive i den lokale Frivillighetssentralen og er medlemmer av Folkeakademiet. Et fellesmøte for flere lokallag ble arrangert i forbindelse med Markeringen av Nordens dag den 10. mars.

Det kan nevnes mye mer, spesielt hva lagene gjør for lokalmiljøet, de viser et stort engasjement rundt om i bygd og by, noe vi håper de vil fortsette med.

Lagernes egenkapital i 2010: Kr. 4.704.578,-

Gruppenes arbeid:

Hardangergruppa hadde et ekstraordinært årsmøte i november 2010, der de behandlet en evt. nedleggelse av gruppen. Saken ble vedtatt, og et endelig vedtak om nedleggelse ble vedtatt på årsmøtet. Endelig nedleggelse gjelder

fra 1/1-2011. For de to gruppene som nå er nedlagt er der valgt inn kontaktpersoner, som et bindeledd mellom lagene og krinsstyret, disse er også medlem av krinsstyret.

Vi har således fire grupper igjen i vår krins. Utenom gruppestyremøtene er det noen grupper som arrangerer fellesmøter og fellesturer for lagene. Dette er en fin måte å holde kontakten på spesielt der hvor avstandene gjør at en ikke treffes så ofte. På gruppemøtene blir det ofte invitert en person som kan fortelle om sitt virke, som et eks kan nevnes: Daglig leder i Frivillighetssentralen som fortalte om sitt virke. Det er også sendt brev til kommunene med anbefaling om utbygging av parkeringsplasser for pendlerne, som ønsker å bruke offentlig transport inn til sentrum.

Andre grupper har kun sine årsmøter for lagene, og noen holder i tillegg et høstmøte. Det viktigste er at gruppeleder når ut til lagene med informasjon og kan innhente nytt fra lagene sine. Gruppeleder skal være en kontaktperson mellom lag og krins, der lagleder kan få innhente hjelp og støtte dersom dette trengs. Gruppene er til god hjelp for krinsstyret i alle sammenhenger.

Gruppenes (4 grupper) egenkapital i 2010 : kr. 98.736,-

Sluttord:

Krinsleder takker alle for et godt samarbeid i 2010. Jeg takker også alle for godt engasjement og støtte for å fremme våre viktige saker. Alle lag har gjort en utrolig bra jobb med å profilere forbundssaker, og ikke minst alt det arbeidet som lagene gjør for lokalmiljøet sitt.

Ønsker fortsatt engasjement for medlemsvervingen, vi trenger flere nye medlemmer!

Lykke til med det videre arbeide.

Strandebarm 30.mars 2011

Torill Handal, Krinsleder

Hålogaland krets

Kretsstyret har bestått av:

Leder: Margaret Enger
Nestleder/sek: Aslaug Sølsnes
Kasserer: Marie Åvitsland Tveita
Studieleder: Ann-Kristin Evjen
1 styremedlem: Hansine Nystad
2 styremedlem: Myrthild Falch
Internasjonal kontakt: Myrthild Falch

Margaret Enger

1. vara: Eva Johannessen

2. vara: Hulda Nilsen

Virksomhet i kretsen:

Hålogaland krets hadde pr. 01.01.10 21 lag med 203 medlemmer. Det er avholdt 2 styremøter. På grunn av

lange avstander og dyre reiser har vi heller hatt kontakt på e - mail og telefon. Kretsens årsmøte ble avholdt på Valberg 24.–25. april, med Valberg, K&F som arrangør. Forbundet var representert ved nestleder Eldbjørg Gunnarson. Kurs i organisasjonsarbeid ble arrangert i Bodø 1.–3. oktober. Forbundsleder Grete Nordbæk og Elisabeth Rusdal ledet kurset. Meget bra kurs, bare synd at ikke flere deltok. Kretsleder har deltatt på 1 landsstyremøte. På Landsmøtet i Molde i oktober var kretsen representert med 4 delegater og 2 observatører.

Virksomhet i lagene:

Kretsen har mange aktive lag som i tillegg til ca. 100 lagsmøter arbeider med saker i nærmiljøet, og støtter tiltak med dugnader og pengegaver. Her kan nevnes rundvask av grendehus og svømmehaller, vask av bestikk, service og duker, sponing til trening, tilstelning for eldre, støtte til ungdomsklubber, samt gaver til syke/aldershjem, arrangerer festmiddag ved diverse jubileer, vedlikehold og dekning av strømutfgifter til lysløype, samt videreføring av turløype - prosjekt. Ett lag har en Gjøglertrupp som opptrer ved forskjellige arrangement, samt en svømmegruppe. Mange lag avslutter året med juleverksted. Flere lag har markert Nordens Dag. Noen lag har egne hus som de leier ut. For å få inntekter til lagene blir det avholdt lørdagskaféer, bingo, lotterier, loppemarked og basarer. Ett lag driver barnehage med tilbud til 15 barn fordelt på hele og halve plasser, og med 5 ansatte. Innsamling av penger til restaurering av en bygning som skal brukes til pårørende-hus i tilknytning til stedets sykehus.

Et lag (Valberg, K&F) mottok kommunens kulturpris for 2010 – gratulerer.

Internasjonalt arbeid:

Noen lag støtter opp om internasjonalt arbeid. Her kan nevnes: Sendinger av klær til barnehjem i Mongolia, SOS-barnebyer, U-landshjelpe, fadderbarn, Nest-prosjektet, samt deltakelse i TV-aksjonen.

Miljø- og forbrukerarbeid:

1 lag driver bruktbuikk (salg av barnetøy). Butikken er åpen hele året. Salgsstands om sommeren, basarer/lotteri og julemesse, samt forskjellige aktiviteter en dag i uka hele året.

Studiearbeid:

Det blir også utført en god del studievirksomhet. Her kan nevnes: Luggekurs, tydalsstrikk, veving og porselensmaling, studiering i landsmøtesaker og prinsippprogram.

Finansiering

Kretsen har et årlig kretslotteri som gir penger i kassa. Lagene finansierer drifta ved utleie av egne hus, kaféer, julesalg, lotterier og bingo.

Sluttord

Tre lag har ikke sendt inn årsmelding, 3 lag er nedlagt i inneværende år. Ved kontroll av medlemslister mot årsberetningene viser det seg at i noen lag sitter det personer i styret som ikke er på medlemslistene – regner med at disse da er blant støttemedlemmene eventuelt direktemedlem. Vi gjør oppmerksom på at direktemedlemmer og støttemedlemmer ikke kan ha tillitsverv i organisasjonen.

Til tross for at medlemstallet i kretsen går nedover er det oppmuntrende å se at lagene er aktive hver på sin måte. Honnør til dere for godt arbeid. Til sist takker vi i styret lagene for samarbeidet i 2010, og ønsker det nye styret lykke til med det videre arbeid.

Nedre Buskerud krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Laila Nordby
Nestleder/sekretær: Aud Strand
Kasserer: Kari Midtskogen
Studieleder: Karin Åhlander
Styremedlem: Jorun Nes Holmen

Kontakter for:

Håndverk og barn: Merethe Halstvedt
KFB: Mina Loe Elde
KFB vara: Sigrid Thielemann

2 revisorer: Jorunn Stubberud,
Gerd Helen Klepzig

Valgkomite for 2011: Hokksund Kvinne- og familielag

Virksomhet i kretsen:

Nedre Buskerud krets ble stiftet 10. juni 1937. Kretsen hadde pr. 31.12.10 76 medlemmer fordelt på 5 lag

Nok et år har gått for kretsen og vi har avholdt 3 styremøter og et åpent møte i Vikersund med tema landsmøtet og årsmøtet.

Virksomhet i lagene:

Virksomheten i lagene varierer, ett lag har barnepark, ett har barnehage og ett har arbeidsstue for barn, men sammen står lagene bak mange fine og nyttige tiltak i nærmiljøene.

Vi kan nevne: Vikersund, K&F med åpent møte om Modum kommunes plan vedr. en ny pandemi, foredragsholder kommunelege Resch. Besøk på Fjordly Gartneri og Hagesenter, sommertur til Blåfargeverket og Koboltgruvene. Laget har deltatt på beredskapsmøte i kommunen, deltatt på KFB - møte i Eiker Rådhus, deltatt på kretsens årsmøte i Hokksund, deltatt på

møte med lege Dagmar Platou som Hokksund, K&F arrangerte. Vikersund, K&F var vertskap til kretsens åpne møte om landsmøtesaker, laget har betjent Kulturkaféen 15 ganger og har fortsatt aktivt gymparti.

Hokksund, K&F har vært invitert til Vikersund, K&F til et fellesmøte, fem stk. var med. Laget var også på Solberg's arrangement med Drammen Viseklubb, møte med KFB i Rådhuset og KFB-samlinger, de har deltatt med 2 observatører og en delegat på landsmøtet i Molde, hatt sommeravslutning på hytta til Jorunn Næs Holmen, hatt juleavslutning med kunstutstilling på Sorenskrivergården med avslutning på Sanden Hotel og de har deltatt på kretsens årsmøte. Både Hokksund, K&F og Vikersund, K&F har støttet SOS-barnebyer med henholdsvis kr. 3000,- og 1.200,-.

Solberg, K&F har arrangert visekveld med Drammen Viseklubb. Sommerturen ble avlyst grunnet liten påmelding, juleavslutning til Hildes Gård på Sørums og besøk hos nissen på läven, holdt utlodning med god inntekt. Laget var representert på landsmøtet med kretsleder Laila Nordby som delegat Liv S. Pettersen som observatør. Solberg, K&F driver arbeidsstue 2 ganger i året, høst og vår, med mange deltagere og ventelister. Laget har deltatt på kretsens årsmøte, og de har nå flyttet sine egne møter fra Sanitetsforeningens hus til Solberg Klubbhus. Solberg, K&F har fadderbarn i Plan Norge.

Åssiden, K&F driver barnehage og har lite aktivitet ellers i laget.

Nedre Eiker, K&F driver barnepark i Mjøndalen. Det er bare to medlemmer i dag. Det er liten aktivitet i kretsen for tiden.

Nordmøre krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Anne-Lise Johnsen
Nestleder: Johanne L.K. Avset
Kasserer: Brynhild L. Arentsen
Studieleder: Liv Hatlen
Sekretær: Hilde Husby Gule
Medlem: Mona Angell
Medlem: Åshild Mokkelbost
Medlem Anne Stormo Mork

Anne-Lise Johnsen

Virksomheten i kretsen og lagene

Det er vanskelig å lære gamle hunder nye triks. Slik er det med oss i Nordmøre krets også. Vi synes vi er best på det vi kan fra før. Det ser ut som at nærmiljøene også synes at det er bra. Det hadde vært tomt uten husmorlaget ja! Så tradisjonstro er en del av oss. Vi er fortsatt fem lag. 60–70 aktive medlemmer – Noen kommer og noen går. Og vi er glade i de gamle aktivitetene våre. Vi er litt opptatt av

at vi skal verdsette tradisjoner og ha fokus på at ting kan være veldig bra selv om det har vært gjort i tiår på tiår.

Eldrefester, julegraner, svømming for store og små, ryddeaksjoner i fjæra og ved riksvegen. Storslaget for dem som har glede av det. Det er også glede i vel utført arbeid. Det vi kanskje er lite flinke til er å sette fokus på kvinneperspektivet i det vi gjør. Det er viktig at vi ser våre egne verdier og at vi ikke gjør ting uten å være bevisste vår egenart. Nasjonalsangen er ikke helt god i strofen om ”kvinner stod opp og stridde som om de vare menn” Vi gjør ting på kvinners vis fordi vi er kvinner og halvparten av verden består av kvinner. Menn og kvinner utfyller hverandre. La oss ha kvinneperspektivet klart for oss og la oss granske oss selv litt og se om vi utviser respekt for vårt eget kjønn. Et lite tips er FN's resolusjon 1325 om Kvinner, fred og sikkerhet.

Nord-Trøndelag krets

Kretsstyret har bestått av:

Postkontakt: Anne M. Eggestøl
Nestleder: Liv Beate Elnan Garnvik
Kasserer: Gerd Naustvoll
Sekretær: Gunvor Rognes
Studieleder: Jorid Klette Berg
Styremedlemmer: Inger Lise B. Røvik

Anne M. Eggestøl

Styremedlemmer: Anne Mari Aunehagen

Varamedlem: Anne Marie Thorseth

Postkontakt for håndverksted barn og unge: Gunvor Rognes

Kasserer for håndverksted barn og unge: Ragnhild Lerstad

KFB-kontakt: Jorid Klette Berg

Web-ansvarlig med redigering av programheftet: Grethe Lindseth

Revisor: Solveig Løvli

Revisor: Astrid Opedal

Virksomhet i kretsen:

Tema for årsmøtet i kretsen var: ”**Livet fra vugge til grav**” ved Per Vatn.

K&F-treff i kretsen:

9. juni i Follafoss K&F sine møtelokaler: K&F-info.

Produksjon av kretsens programhefte.

5. oktober på Jæktvolden: Landsmøtesaker

Kretsens gave til K&Fs 95-års jubileum: En møteleder til landsmøtet i Molde, med kost, losji og reise: Trine Berg Fines.

Avisinnlegg:

Omsorgslønn må få høyere status.
På leit etter folkeskikken.

Virksomhet i lagene.

Blant aktivitetene i lagene kan nevnes: Strikkekafé, strikkeklubb, Eldrefest med tombola, basar, oppussing av kirkegård, kakeotteri, blomsterdekoring i sentrum, besøk på sykeheim med kaffe, sang og musikk. Håndverksted for barn og unge i regi av HFBU ved hjelp av kvinne- og familielag, støtte til trykghetsalårmer for eldre, penge-gaver til nærmiljøet, produksjon av Raubremhuver, deltakelse i aksjon mot omstrukturering av fødeavdeling ved Sykehuset Namsos, frokosthjelp i forbindelse med fylkestevne for barn (dans) samt Juletefest.

Oppland krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder/, KFB-kontakt:

Wenche Rolstad

Nestleder/ sekretær: Laila S.

Haraldsen

Kasserer/studieleder: Anne Enger

Sonekontakt Valdres/Styremed-

lem: Synnøve Rødningen

Sonekontakt Vest-Oppland/

Styremedlem: Berthe Foreman

Vara styremedlem: Liv Rykhus og Marit Lerhol.

Wenche Rolstad

Andre verv knyttet til K&F's virksomhet blant kretsstyrets medlemmer

Kretskasserer: Sentralstyremedlem. Kontrollkomiteen i Studieforbundet

Populus folkeopplysning.

Kretsleder: 1. vara til KF sentralstyre. KFB kretskontakt.

Leder i Fylkesforum KFB Oppland. Medlem i

Fylkesmannens beredskapsråd.

Nestleder/sekretær: Sekretær/kasserer i Jevnaker KF-lag.

Sonekontakt VO: Styremedlem i Raufoss KF-lag.

Soneleder V: Kasserer i Heggebø KF-lag

Virksomhet i kretsen:

Kretsen, stiftet 1. januar 1998, består av 9 lag. 4 lag i Valdres og 5 i Vest-Oppland. Vi har heller ikke i år noe lag i Gudbrandsdalen. I løpet av året har vi hatt 3 styremøter og behandlet 18 saker. I tillegg hadde kretsstyret møte med observatører som skulle på Landsmøte i Molde. Til Landsmøte sendte vi inn 3 saker fra lag i Oppland. Det var: Kontantstøtte og utregning av denne og 2 som gjaldt kvinnehelse: At mammografiprogrammet også skal gjelde de over 70 år, og at de over 70 år også skal få påminnelse om underlivsundersøkelse. Alle sakene ble vedtatt og er

satt inn i det nye prinsippprogrammet. Vi sendte også flere forslag til valgkomiteen på kandidater til sentrale verv.

Kretsleder har deltatt på de to landstyremøtene som har vært dette året, stått på stand sammen med Vestre Gran Kvinne- og familielag på "Vi gjør det frivillig i Gran". Kretsleder og nestleder har vært på møte i Gjøvik Kvinne- og familielag der de hadde besøk av Anne Marit Hovstad som fortalte om K&F's internasjonale prosjekter. Kretsstyret deltok i sonemøte for Valdres sone på Hegge kirkestue. Kretsleder holdt innlegg om Ja til omsorg - nei til vold på åpent møte som Raufoss, K&F hadde tatt initiativ til. Det var 80 personer til stede.

Vi hadde tre delegater på Landsmøte i Molde: Kretsleder og de to sonekontaktene. I tillegg er kasserer sentralstyremedlem og derfor selvskreven delegat. Lagene sendte ni observatører.

Kretsens årsmøte.

Dette året var vi på Raufoss 13.03.10. Fungerende forbundsleder Grete Nordbæk var gjest. Dessverre sender ikke alle lag delegater til kretsens årsmøte.

Noen lag sender observatører i tillegg, så til sammen var vi 15 stemmeberettigede, 3 observatører, 1 fra valgkomiteen og fungerende forbundsleder.

Vi markerte Nordens dag/K&F-dagen etter at Krets- årsmøte var ferdig.

Studiering

Kretsstyret har gjennomført studiering på Landsmøtesaker

Markedsføring av K&F

Vi har fått inn mange pressemeldinger, både sentrale og egenproduserte, på trykk i diverse lokalaviser i Oppland også dette året.

Så nå tror vi at flere vet hva Norges Kvinne- og familieforbund er og står for.

Info fra forbundsledelsen

Det er blitt mer lettvent etter at så å si alle lagledere/kontaktpersoner i kretsen har e-mail adresse. Dette fører til at mer info. fra ledelsen har blitt sendt videre til lagene, slik at alle skal være orientert. Der lagleder ikke har e-post blir det sendt pr. post i de fleste tilfeller, men det er alltid en i lagets styre som kan ta i mot e-post.

Kretslotteriet.

Ble trukket på Kretsårsmøte.

Salgsvarer.

Vi har også i år solgt av de varene vi fikk laget til Landsmøte 2008. Det vi nå har på lager er post- it blokker og penner.

Sonemøter.

Det har vært sonemøte i Valdres og i Vest-Oppland. De ble holdt hhv. i Hegge Kirkestue på Gjøvik Frivillig.

Utfordringene for 2010 var;

Bli mer synlige i lokalsamfunnet og pressen, øke medlemsmassen og finne saker, der vi bor, som vi kan fronte. Vi har vært synlige i pressen med K&F's sentrale pressemeldinger, og egne produserte er distribuert til alle fylkets aviser. Noen lag har vervet nye medlemmer. Flott!

Utfordringene for 2011

Er det samme som det har vært i flere år. Vi må; øke medlemsmassen, bli mer synlige i lokalsamfunnet, fortsette å sende pressemeldinger og leserbrev, ta opp aktuelle saker i kommuner eller på fylkesnivå, som vi kan fronte.

Virksomhet i lagene:

Oppland består av 26 kommuner, men vi er bare representert i 6 av disse med til sammen 9 lag Disse fordeler seg med 4 lag i Valdres, i samme kommune, nærmere bestemt i Øystre Slidre. Disse lagene er Beito, Skattebu, Heggnes og Midtre Hegge. I Gjøvik og Toten regionene er det 2 lag, Gjøvik i Gjøvik kommune og Raufoss i Vestre Toten kommune. De resterende 3 lag er i Hadelandsregionen med Vestre Gran i Gran kommune, Grindvoll og Lunner i Lunner kommune og Jevnaker i Jevnaker kommune.

Lagene er meget aktive og vel ansett i nærmiljøet og kommunen de holder til.

Mange lag er faste hjelpere på diverse tilstelninger på Frivilligsentralene. De henter eldre til middag, er hjelpere på Likemannskafé, formiddagkaffe på sykehjem og Formiddagstreff. Et lag stod på stand på Frivilligdagen og solgte sveler og kaffe. Lagene er med på å arrangere julefester både for barn og eldre. Gamlehjem og eldresentra blir besøkt av flere lag, både med "noe å bite ti" og underholdning. Det arrangeres salgsmesser og basarer, men de deltar også på andre messer med stand og salg. Flere lag ordner med kirkekaffe ved forskjellige anledninger både i kirken og ved dugnader på kirkegårder. Noen har også pynting av kirken. Loppemarked og bruktboksalg er en annen aktivitet. Ett lag har holdt møte om temaet Ja til omsorg nei til vold med ca. 80 tilhørere... Et av lagene driver barnehage og SFO. Et lag har bakt rundstykker og kaker til dansekveld, ett annet lag har solgt sveler og kaffe på Friluftsfestival noe som innbrakte kr. 5 000 som ble gitt til "Huset" som er et sted for rusbrukere. Fire lag sendte i alt 6 observatører til Landsmøte i Molde. Lag har også gitt gaver til ACWW, Barnehuset i Hamar, Demensaksjonen, Frivilligsentralen, Kirkens SOS, TV-aksjonen. Oppussing av rom til kreftsyke ved livets slutt, kretsletteriet. Lagene har også gitt blomstergaver til alders og sykehjem og til eldre medlemmer. Flere av lagene har sommerturer og Nordens Dag/K&F - dagen er markert i flere lag. På møtene er det variert program. Bjørnstjerne Bjørnson var også program på et lagsmøte i forbindelse med at det var Bjørnsonår i 2010. Noe går på Kvinne- og familie-

politikk, Ja til omsorg nei til vold og organisasjonskunnskap. Et lag har hatt kurs om Hadelands Glassverks historie, dette avsluttes neste år. En stor takk til lagene og medlemmene for flott innsats i lokalmiljøet!

Oslo Krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Elisabeth Stubergh Nielsen

Nestleder: Wenche Wangen

Kasserer: Unni Holmsen

Sekretær: Kari Røvang

Styremedlem: Marit Warme

Styremedlem: Karen Sørsdahl

Styremedlem: Bjørg Enersen

Valgkomité: Else-Marie Martinsen, Inger J. Johansen

Revisor: Ruth Sannæss

Kunstringen: Elly B. Thjømøe

KFB/Miljø kontakt: Marit Warme

Intern. kontakt: Inger J. Johansen

Studiekontakter: Elisabeth S. Nielsen, Wenche Wangen

Elisabeth Stubergh Nielsen

Oversikt over hva krets og lag har engasjert seg i 2010

Oslo Krets har bestått av 7 lag.

Kretsen har pr. 31.12.10 – 272 medlemmer.

Virksomhet i Kretsen:

Oslo Krets har hatt 6 styremøter, et sommer-arrangement, 1 julemøte og 1 årsmøte.

Kretsens sommermøte ble i år holdt på Café Christiania. Sommermøtet er ment som en gest til alle de tilfellsvalgte i Oslo Krets' lag.

Julemøte ble i år holdt i Hauketo/Prinsdalen K&F, som også tok seg av arrangementet.

Årsmøte i Oslo ble holdt på Røa Eldresenter 15. april. Røa, K&F stod for arrangementet.

Kretsen har hatt to seminarer i 2010. Et weekendseminar på Finnskogtoppen og et dagseminar på Karl Johan Hotel m/teater kveld på det Norske Teater.

Weekendseminar på Finnskogtoppen – 3 foredragsholdere

1. Therese Appel, helseterapeut og instruktør. Hun holdt foredrag om "Fysisk trening i lys av aldringsprosessen".
2. Marianne Aspebakken, psykiatisk sykepleier "Hva er demens?"
3. Dr. Jan Aaseth. "Psykisk førstehjelp sett i forhold til våre folkeeventyr"
4. Kari Røvang, "Du og jeg – oss mennesker imellom".

På avslutningsdagen søndag, var vi innom Lysthuset med utstilling av malerier av Kåre Tvetter, silkeveveri,

keramikkverksted og klesdesign og en enkel lunsj på Sanngrund på vei tilbake til Oslo.

Dagseminar på Karl Johan Hotel m/teaterforestilling på Det norske Teater i Oslo

Foredrag v/Inger Gjerde: Tema: "Arv og skifte. Mine, dine og våre barn, hva med oss to?"

Foredrag v/Gjertrud Mortensen. "Positiv tenking".

Etter foredragene var vi på Café Christiania og spiste middag.

Om kvelden var vi i Det Norske Teater og så forestillingen "Next to normal" (musikal).

Lagene har hatt til sammen 44 lagsmøter i 2010.

Virksomhet i lagene:

Ved siden av årsmøtene har alle lagene i Oslo Krets hatt ulike temaer og aktiviteter i denne perioden.

Alusjø: Demo. fra Enklere Liv. Mannekeng-oppvisning. Foredrag av Tor Godtaas, byvandring. Foredrag om Historien om det norske flagg. Sommermøte.

Bekkelaget: Besøk av Line Konstali, vår nye redaktør av medlemsbladet. Informerte om forbundets nye prosjekt om å knytte unge medlemmer til oss via Internett. Sissel Sørensen fortalte om sitt møte med Thailand.

Nok en gang sommerfest i Ingers hage. Foredrag av Runa Helmersen om hvordan kropp og sjel er knyttet tett sammen. Mannekeng-oppvisning vår og høst hos/sammen med Simensbråten/Ekeberg, K&F. Referat fra landsmøte/"vi lager julekort". Førjuls møte hos Inger.

Hauketo/Prinsdal: Forbundsleder Toril Gravdal holdt foredrag om "tanker i tiden". En lagskveld med Tupperware demonstrasjon. Oktoberkveld med foredrag av en ernæringsfysiolog (kosthold og helse). Styret tok en vaskedugnad i vårt lokale. Bokkveld i november på Deichmannske bibliotek på Holmlia. Kretsens julemøte m/trekkspillgutta fra Kantarellen bo- og rehabiliteringssenter. Samt eget julemøte som avslutning på året. Laget har også en gym-gruppe som trener hver onsdag på Vel-huset i Prinsdal.

Holmen Etter salg av "Barnas Hus"/Frantsebråten, ble det besluttet å bevilge penger til Vestre Aker Skiklubb (VASK) øremerket finansiering av klubblokaler i Voksen Fleridrettshall 2. etg. Dette for å sikre lagets fremtidige møtelokaler og for å være med å gi vår bydel et samlingspunkt og et sted store og små kan møtes og holde aktiviteter ved siden av det sportslige som VASK tar seg av.

Nordstrand: Driver barnehage.

Røa: Lagets program har bestått av; Natteravnene i Vestre Aker. Løkkene i Oslo. Sommerfest. Tur til Kikut. Sigurd Lunde. Bokmøte i samarbeid med Røa Bokhandel og Julebord på Bogstads Golflokaler.

I tillegg har Røa lag startet lørdagskaféer på Røa eldrecenter siste lørdag i hver måned. Eldrecenteret er

stengt på lørdagene og dette tiltaket er for å imøtekomme de som synes at det er så trist at de ikke har noe sted å gå på lørdager. Lokalbefolkningen blir også mere kjent med oss, da det er våre medlemmer som "driver" kaféen og samtidig får høre litt om oss. Det morsomme er at kundene synes vi har så spesielt gode vaffer, men vi får røren fra eldrecenteret. Inntekten går til eldrecenteret. Solkroken barnehage er solgt til Montessori barnehage.

Simensbråten/Ekeberg: Lagets program har bestått av Ekeberg Hud & Kroppspleie. Vår og høst Mannekeng-oppvisning. Sommertur til Sandbakken i Østmarka. Besøk av leder av krisesenterprosjektet. Spøkelsesvandring på Akershus og julemøte.

NB: Deltagere fra 5 av lagene i kretsen har deltatt på Oslo Krets seminarer, på sommermøte og julemøte, samt formøte til K&Fs landsmøte og landsmøte i Molde. Flere medlemmer deltar også i teateringen. Kunstringen har hatt en Vestlandstur i år.

Støtte til Internasjonalt arbeid.

Oslo Krets: Høstens TV-aksjon; kr. 10.000,-

Fjernadopsjon:

Alusjø: SOS barnebyer, Filipinene; kr. 1.800,-
Holmen: Verdens barn; kr. 2.073

Støtte til andre land:

Alusjø: Delta Internasjonal; kr. 500,-
Røa: Flyktningehjelpen; kr. 5.000,-

Rogaland krets

Kretsstyret har bestått av:

Leder: Ingebjørg Rasmussen
Nestleder: Ingunn Thorsen
Sekretær: Sylvia Stoknes-Larsen
Kasserer: Edith Dvergsnes
Studieleder: Liv Valgjerd Svendsen
Sonekontakt Jærsonen: Sigrun Kleven

Sonekontakt Stavangersonen:
Jorunn Pedersen

Sonekontakt Haugalandssonen: Marit Bakke
Vara for Jærsonen: Magne Kleven
Vara for Stavangersonen: Ingunn Kvelland
Vara for Haugalandssonen: Gunnvor Saue

Virksomhet i kretsen

I kretsen er det pr. 31/12-10 207 betalende medlemmer. Vi er til sammen 12 lag. Og det er Kopervik, K&F og Ganddal, K&F som øker mest.

Det har i 2010 vært avholdt 6 kretsstyremøter og 1 kretsårsmøte.

Kretsårsmøtet ble arrangert av Haugalandssonen

Ingebjørg Rasmussen

og møtet var på Park Inn Haugesund Airport hotel på Karmøy. Møtet ble holdt 17. – 18. april og det var 27 deltagere til stede, gjest var 2. nestleder i forbundet, Eldbjørg Gunnarson. Tema for møtet var: ”Ja til omsorg – Nei til vold”. Vi hadde besøk fra Krisesenteret i Haugesund ved leder May Lise Skogøy og barnekoordinator Marion Alvenes Utvik. De fortalte om arbeidet som ble gjort for kvinner og barn som ble utsatte for vold. Det er et veldig viktig arbeid som blir gjort for mennesker i en ekstrem situasjon. Vi fikk være med på en guidet tur på historiesenteret på Avaldsnes og fikk et levende innblikk i Norges første kongesete. Festkvelden ble spesiell med feiring av Kopervik, K&Fs 25 års - jubileum. Det var spesielt kjekt at så mange ble med på kveldens festmiddag og fikk høre Evelyn Eidsvågs humoristiske fortelling.

Virksomheten i sonene

Rogaland krets har 3 soner, Haugalandssonen, Jærsonen og Stavangersonen. Lagene i de forskjellige sonene trefes gjerne til felles møter, spesielt til ”10. mars-møtet”.

Virksomhet i lagene

Det er 12 lag i Rogaland i 2010. De fleste lagene har sendt inn årsmeldinger hvor en kan lese at det har vært mange forskjellige aktiviteter. Til sammen har det vært avholdt 20 styremøter og 42 medlemsmøter.

Grinde & Årek, K&F

Laget besto av følgende styre i 2010 – lagleder Randi Aursland, nestleder/sekretær Sylvia Stoknes Larssen, Erna Svee kasserer, Edith Dvergsnes er studieleder og Aslaug Stoknes styremedlem. Laget har to medlemmer i kretsstyret, Edith Dvergsnes som kasserer og Sylvia Stoknes Larssen som sekretær. Lagets egenkapital er kr. 16 700,-. Laget har aktive medlemmer med i Håndverkstedet for barn og unge, med Randi Aursland som leder og Sylvia Stoknes Larssen som kasserer. Edel Mikkelsen er medlem i Sentralstyret og leder i valgkomiteen.

Laget har 21 medlemmer og 3 støttemedlemmer. Det ble holdt 10 lagsmøter i 2010 og 4 åpne møter med foredragsholder. Et medlem er med i eldrekomiteen i kommunen. Flere av lagets medlemmer har vært på møte i Tysvær hvor overgrep mot barn var tema, og to medlemmer var på kretsårsmøtet på Karmøy, i tillegg til to styremedlemmer. Laget har hatt flere kurs. – Fulltegnet bunadkurs høst og vår. Arbeidsstue, håndverksted for barn også høst og vår.

Laget har gitt pengegave til Tysværtunet, hatt tur og spandert fløtekaker til juletreffest, en fest som er godt besøkt. Det har vært forskjellig program på møtene, årsmøte med valg, åpent møte med damer og ungdom fra Thailand hvor det ble danset tradisjonell dans og servert thaimat, i tillegg til bildeframvisning fra Randi sin tur til Thailand. Laget har også besøkt beboerne

på Tysværtunet med underholdning og utlodning. Mannekengoppvisning med egne mannekenger var på programmet i høst. Åpent møte med besøk fra Krisesenteret i Haugesund ved leder May Lise Skogøy og barnekoordinator Marion Alvenes Utvik var på møtet i september. Laget har også juleverksted med barn og foreldre som lager kurver og paljetter. Et av medlemmene har vært på tur til Nepal og fortalte om sitt opphold der. Flere medlemmer var med på kirkekaffe i Aksdal kirke hvor det ble delt ut bibler til 4-åringer.

Ganddal, K&F

Ganddal, K&F har nå kommet godt i gang med driften av laget hvor lagleder er Sissel Haga og kasserer er Irene Skjæveland Kvaleberg. Laget har 18 medlemmer. Det ble avholdt 3 medlemsmøter og fire styremøter i 2010. Lagets egenkapital er kr. 700000,-. I 2010 har laget gjort følgende: Gunnhild og Sissel var på medlemsmøte i Tananger, K&F for å få innblikk i organisasjonen. Anne Siri og Sissel var på kretsårsmøte på Haugalandet (Karmøy) som var veldig lærerikt. Temaet for møtet var: Ja til omsorg- nei til vold. Det ble avholdt årsmøte og fire styremøter. To medlemsmøter med god mat og sosialt samvær. Vi har også vært på to Pil kurs hos Klara Pil på Lye, det var veldig kjekt og inspirerende. Lekegruppen i Nyståvå på Ganddal bydelshus har vært et kjærkomment tilbud til de som har vært hjemme med små barn 2010. Britt Solveig var leder første halvår og Anne Siri siste halvår. Laget arrangerte JUL I GANDDAL søndag den 5. desember, med underholdning og oppvisninger fra lag og foreninger i Ganddal. Laget hadde kafé og stands med forskjellige hobbykunstnere, juleverksted for de små og utlodning for alle. Gang rundt juletreet med skolekorpset som spilte og selvfølgelig kom nissen innom. Det ble et vellykket arrangement.

Vigrestad, K&F

Hadde 3 medlemmer

Ålgård, K&F

Hadde 1 medlem i 2010.

Kvitsøy, K&F

Laget har 4 medlemmer og lagleder er Solveig Mo Nordbø med Ingrid Lundgren som kasserer.

Sand, K&F

Styret har bestått av lagkontakt Annlaug Nesheim, kasserer Marit Nesflaten og styremedlemmene Eldrid Skjelbred og Siri Larsen. Laget har hatt 5 lagsmøter og 4 styremøter i 2010. Det har vært 2 aktiviteter med temaet Kvinne- og familiepolitikk og 2 med Internasjonalt arbeid. Ellers har møtene hatt forskjellig program som for eksempel jule/nyttårsfest for eldre på bedehuset med musikk og sang. Årsmøtet ble avholdt på Fargeriet. Her ble det fortalt om et kvinneprosjekt i Albania. På

avleggermøtet i mai ble det servert neslesuppe, urtebrød og gulrotkake og alle hadde hatt! I juni ble det holdt loppemarked med innsamling til Romania. Beløpet kr 10 315,- kom godt med.

Laget besøkte Ramsvik gamle handelshus på Sjernarøy i juni. I oktober ble det feiret 80 årsjubileum på Farveriet. Her ble det vist film, og historien om laget ble fortalt av medlemmer. I november var det møte med tema: "Sjølvhjelpprosjektet microfinans Uspekistan". Det ble også stelt i stand møte for medlemmer over 80 år på Kulturhuset. Juleverksted sammen med Krambua blomster ble tema i november. Laget strikker sokker til babyer og det er helsestasjonen som videreformidler. Laget har hatt en studiering. Til prosjekt Afrika/Ghana ble det gitt kr. 2000,-. Laget har fått kr. 15000,- fra Kilefondet.

Ogna, K&F

I 2010 var Sigrun Kleven lagleder og Brit Kleven kasserer. De har holdt 2 lagsmøter og laget har 10 medlemmer. Sigrun Kleven og Magne Kleven sitter i kretsstyret som soneleder og nestleder for Jærsonen. De har også deltatt på kretsens styremøter i Stavanger. Egenkapital kr. 25.177,-. Laget har spesialisert seg på studiearbeid. I løpet av året har det vært gjennomført 4 båtførerkurs, 2 med bildevev, 2 nuperellekurs, 1 tovekurs og 1 datakurs. De har fjernadopsjon for et barn på Filippinene og betaler kr. 12000. TV-aksjonen fikk kr. 500,-. Hvert år arrangerer laget pensjonisttreff, i år på Brusand Bedehus. Her får gjestene middag, dessert, kake og kaffe. Underholdning med pianospill, sang og opplesning. Et presteektepar fortalte om sin gjerning.

Torvastad, K&F

Laget har 12 medlemmer. Lagleder er Aud Wold, studieleder Anita Grønås og kasserer Gunnhild Grønningen. Egenkapital er 377.398,-. Det har vært avholdt to lagsmøter i tillegg til styremøter. De har hatt et flott møte sammen med andre lag hvor temaet var "Ville vekster og bruk av dem". Her var det smaksprøver, sang og musikk. Laget hadde to delegater og to observatører til kretsens årsmøte. Laget hadde 60-årsjubileum og mange av medlemmene var med på festmiddagen under kretsårsmøtet lørdagen for å feire seg selv. Laget har et hus som leies ut til en privat barnehage. De har gitt refleksvester til Hauke skole og gitt økonomisk støtte til en familie som mistet alt i en brann. Vevstua ble avvirket i desember 2010, den har holdt til i gamlehjemsbygget og det er uvisst hva kommunen vil gjøre med bygget.

Veaa, K&F

Lagleder er Ragnhild Jakobsen og kasserer Bjørg Sund. Laget har hatt 7 lagsmøter. Egenkapitalen er på kr. 9630,-. Laget har støttet TV-aksjonen med kr. 1000,- og har besøkt aldershjemmet 3 ganger. De har også hatt høstmesse.

Kopervik, K&F

Lagleder er Gunnvor Saue, kasserer Rigmor Tveit, nestleder Eli Kjøllemoen, styremedlemmer Liv Jorunn Welde, Reidun Håland og Aud Vikane. Lagets egenkapital var kr. 51.600,-. Laget har 57 medlemmer, og medlemstallet har steget med 13 i 2010. Det er holdt 7 medlemsmøter og 10 styremøter, de fleste blir avholdt i Kopervik Kulturhus. 7 medlemsmøter og 10 styremøter.

Laget feiret 25 års jubileum og inviterte medlemmene til å delta på kretsens årsmøte på Karmøy. Deretter dro laget med 26 damer på 3 dagers tur til Bremen i mai. I august var laget på en flott tur til Ryvarden Kulturfyrt. På møtet i september var det Strikkekafe og en innvandrergruppe var invitert til å bli med. Møteprogram ellers har vært reiseplanlegging med representanter fra reisebyrå, informasjon om kosttilskudd, historikk om lagets 25 år, stell av huden og besøk fra Krisesenteret i Haugesund med leder May Lise Skogøy og barnekoordinator Marion Alvenes Utvik. Og i desember var det julemøte 70 damer samlet til kos og nissebesøk. Og som et årvisst møte, mannekengoppvisning med basar og godt overskudd. Laget har hatt fem representanter på kretsens årsmøte med Gunnvor Saue som styremedlem. Hun har også deltatt på kretsens styremøter i Stavanger og vært kretsens utsending til Landsmøtet i Molde. Det er gitt kr. 2000,- til TV-aksjonen, kr. 1000,- til Redd Barna og kr. 500,- til Krefstomsorg Rogaland. Laget har hatt aktiviteter med temaet Ja til omsorg – Nei til vold, Kvinne og familiepolitikk og Internasjonalt arbeid.

Stavanger, K&F

Laget har i 2010 hatt følgende styre: lagleder Ingebjørg Rasmussen, nestleder Ingunn Thorsen, sekretær Ingunn Kvelland, studieleder Liv V. Svendsen, kasserer Jorunn Pedersen, styremedlem Inger Halvorsen. Lagets egenkapital er kr. 26 843,-. Det er 20 betalende medlemmer i laget. Laget har fjernadopsjon og gir kr. 4800,- til en barneby. Pøbelprosjektet fikk en gave på kr. 3000,- og en jentegruppe i samme prosjekt fikk også pengegave. Laget har hatt to aktiviteter med tema Ja til omsorg – nei til vold og et arrangement med Internasjonalt samarbeid. Lagleder har vært på Samfunns- og sikkerhetsseminar på Akershus festning i regi av KFB og på inspirasjonsseminaret "Kvinner viser vei".

Laget har hatt 10 medlemsmøter og 8 styremøter. 12 av medlemmene var på sommerkonferansen i Vasa, Finland. En skikkelig inspirasjon for videre drift av laget.

Møteinnhold: innføring i studieforbundet Populus sine regler, fordrag om folket på Flatholmen, inspirasjonsmøte om Pøbelprosjektet, sommerfest i et naust på en brygge, planlegging og studiearbeid av sommerkonferanse til Vasa i Finland, besøk av smykkekunstner, innføring i Fairtrade og Grønn Hverdags arbeid, Strikkekafe og

juleavslutning med utlodning. Overskuddet, kr. 1300,- ble gitt til forbundets Internasjonale arbeid. Laget har hatt miljøarbeid med innføring av Fairtrade-arbeid og planting av trær i U-land. Internasjonalt arbeid med fjernadopsjon av en barneby i Nigeria og deltakelse på Internasjonalt seminar. Det er blitt gitt pengegave til jordskjelvfrene på Haiti. Laget har flere medlemmer i kretsstyret. Foruten kretsstyret var det fire medlemmer fra laget med på kretsens årsmøte på Karmøy. Lagleder Ingebjørg har vært aktivt med i Kvinners Frivillige Beredskap og deltatt på 10 styremøter og et beredskapsmøte i Ryfylke. Et annet medlem i laget er også med i KFB og var en av initiativtakerne til en sjøredningsdag i Lunds-vågen i juni.

Tananger, K&F

Laget hadde i 2010 Synnøve Myklebust som lagkontakt og Elly Due-Olsen som kasserer/studieleder. Ellers var Torbjørg Djup nestleder, sekretær var Anne Sofie Nilsen og Synnøve Myklebust var styremedlem. Egenkapital kr. 3 065,-. Det ble holdt 9 medlemsmøter i 2010, deriblant 10. marsmøtet sammen med Ganddal, K&F og Stavanger, K&F. Det har vært en aktivitet med Kvinne og familiepolitikk. Møtelisten ser slik ut: Årsmøte i januar, fastelavnsmøte i februar, 10. marsmøte, vår avslutning på Hummeren hotell og ellers har alle møtene vært på TABO. Året avsluttet med juleutlodning hvor overskuddet på kr. 4116,- ble gitt til Sjøspeiderne i Tananger. Laget har fjernadopsjon. Et medlem er frivillig hjelper på TABO.

Sogn og Fjordane Krins

Krinsstyret har bestått av:

Krinsleiar: Sonja Kjørlaug, Sogndal, K&F

Nestleiar: Ingen.

Kasserer/ sekretær: Anne-Marie Berge, Bygstad K&F

Styremedlem Sunnfjord: Bjørg Meek, Naustdal, K&F

Styremedlem Sogn: Ingen

Styremedlem Nordfjord: Anny Hilde, Innvik, K&F

Sonja Kjørlaug

Vara Sogn: Reidun Øygard Sørensen, Fjærland, K&F.

Vara Sunnfjord: Rønnaug Haugen, Våge, K&F.

Vara Nordfjord: Ragnhild Vambeset, Innvik, K&F.

Internasjonalt kontakt: Vik, K&F v/ Eva Vatle Skeie.

Revisorar: Sigrid Solheim og Eva Ytrehus, Kjelkenes, K&F.

Valnemd 2010: Ytrøygrend, K&F.; Sogndal, K&F.; Breim, K&F.

Innvik, K&F var arrangørar for krinsårsmøtet "Sjå Meg".

Nestleder i forbundet Eldbjørg Gunnarson var invitert som foredragshaldar. Siri Fosshem i Breim, K&F heldt foredrag om Livets overgangsfasar, gripande og lærerikt. Stor takk til dykk! Etter møteslutt laurdag fekk vi anledning til å handle på Skogstad Sport. Vi besøkte Gamle Innvik Ullvarefabrikk, var innom "Vevkjerringane" sin vevsal og studioet til filtmakar Anne-Karin Eriksen som driv Stil Design. Det vart sendt ut resolusjon frå årsmøtet, vi fekk svar frå Stortingsbenken S. og Fj. Sjølv las eg den i forkorta utgåve i Firda. Tusen takk til Innvik, K&F for ei minnerik helg og eit vellukka arrangement.

Arbeid i lag og krins.

18 lag har sendt inn sine årsmeldingar. Det har vore avhelde 58 møter i laga. I krinsen har det i 2010 vært 314 registrerte medlemmer fordelt på 23 lag. Krinsen har juniormedlemmer. 1 lag driv barnehage, 1 lag har 1-2-3 klubb der barn lærer tradisjonelle handarbeidsteknikkar. Barne og ungdomsarbeid er det fleire lag som jobbar med. Nokre lag er styremedlemmer i Frivillegheits-sentralane. Fleire har i år servert skulemåltid, det har vorte godt motteke av elevane. Krinsen var medarrangør da LOP(Landslaget for Offentlege Pensjonistar) hadde stormøte på Eid med tema: Barn og Medievald.

Krinsstyret har hatt 3 fysiske styremøter, ellers går kommunikasjonen på e-post og telefon. Som tidlegare år gjer de alle ein viktig innsats for nærmiljøet.

Krinsleiar vil sei tusen takk til dykk alle fordi eg fekk delta på Nordens Kvinneforbund sin sommarkonferanse i Vasa. Det var kjekt å fortelja at det var Sogn og Fjordane krins som betalte for meg. To landsstyremøte har eg delteke på. På Landsmøte i Molde var det tre delegatar + krinsleiar som deltok. Det er ei stor ære og ein utfordring for meg og for heile krinsen at eg vart valt som nestleiar i Kvinne- og familieforbundet. Etter det eg kan sjå har det ikkje vore nestleiar frå fylket i forbundet vårt før. Resultatet av det har gått ut over krinsarbeidet frå mi side, det beklaga eg sterkt. Ser klart at dette er verv som ikkje kan kombinerast.

Naustdal, K&F vart lagt ned 31.12.2010.

Hagefjorden, K&F har bestemt at dei vil skifte namn til Solund, K&F. Oppattstarting av laget 3.10.2010. Krinsen har tildelt dei kr. 5000,- til oppstart.

Miljø- og forbrukararbeid og KFB vert det ikkje skreve årsmelding på i år, Det har vore liten aktivitet. Eit lag har meldt om møter med tema – matlaging, norskopp-læring, dans. 10 møtekveldar for 12-20 deltakarar. Delteke på møter om inkluderande lokalsamfunn. Eit lag har 12 t.med strikkearbeid.

Studieleiar manglar vi også, ingen årsmelding skriven.

Takk til alle lag for innsatsen i frivillig arbeid – stå på – det er bruk for oss!

Sunnmøre og Romsdal krets

Kretsstyre har bestått av:

Kretsleder: Vigdis Løseth
Nestleder: Arlen Kvalsund
Kasserer: Aud Marit Davik
Sekretær: Odlaug Hovdenak
Styremedlemmer: Aase Tøndel (Gruppekontakt Romsdal gruppe.), Unni Klokk. (Nordre Sunnmøre gruppe.), Gjertrud Vik (Søre Sunnmøre gruppe.)

Vigdia Løseth

Virksomhet i kretsen.

Kretsstyret har hatt fire styremøter i 2010, det har behandlet landstyesaker og forberedelse til landsmøte, samt andre saker meldt fra lag og grupper. Arbeidsprogrammet for året har vært medlemsverving/pleie.

Kretsleder har deltatt på ett landstyremøte, vært gjest på Molde, K&Fs julemøte og snakket K&F-saker. Kretsen arrangerte landmøte på Seilet hotel i Molde den 22.– 24. oktober 2010. Et veldig flott arrangement, vi fikk veldig gode tilbakemeldinger fra deltakerne. For å avhjelpe økonomien under arrangementet fikk kretsen i stand et kretslosteri, gevinstene ble gitt av lagene. Vi hadde en kjempeflink stab, både kretsstyret og lagsmedlemmer gjorde sitt beste for at alt skulle klaffe.

Takk til alle som deltok.

Medlemsutviklingen.

Våre saker er viktig i dagens samfunnsdebatt, det å ta vare på familien og verdien av den, er grunnpilaren for å opprettholde "limet" i samfunnet. Det er ingen politiske eller andre organisasjoner som ivaretar våre interesser og saker i dag. Vi blir hørt og sett i en politisk prosess før vedtak blir gjort. Når familiepolitiske spørsmål står på dagsordenen, blir vår organisasjon kontaktet for å høre våre meninger om saken. Derfor er det god grunn til å støtte opp om forbundet ved å stå som direktmedlem eller være medlemmer i et lag. Jo flere vi er, jo l sterkere står vi.

Medlemstallet går fortsatt nedover, kretsen har fått melding om to lag som legger ned i 2011, Vatne, K&F og Kvamsøy, K&F. Det renner ut flere medlemmer enn vi får inn. Positivt at Moltustranda, K&F de siste årene har fått flere nye medlemmer, så det nytter å stå på.

Virksomhet i gruppene.

Søre Sunnmøre gruppe har hatt tre styremøte og årsmøte. To fra gruppestyret deltok på landsmøtet, gruppeleder som delegat. I tillegg deltok fire lagsmedlemmer som tellekorps.

Nordre Sunnmøre gruppe har hatt to styremøter og årsmøte. Andre gangs vedtak om at gruppen legges ned, Kretsårsmøte i 2011 må finne en organisasjonsform som sikrer nordre Sunnmøre representasjon i kretsstyret.

Romsdal gruppe har avholdt 1 styremøte og årsmøte i tillegg til telefonkontakt med styret. På grunn av landsmøte satte gruppen av kr. 12.000 til støtte for observatører fra Romsdal gruppe. Gruppen har ett årlig gruppestevne, i år som kretsen arrangerte landsmøte i Molde vart det ikke gruppestevne. Alle lagene i gruppen vart invitert til julemøte på Romsdals museet i regi av Molde, K&F. Flere medlemmer i gruppen deltok på forskjellig vis på landsmøtet.

Virksomhet i lagene

Aktiviteter rettet mot medlemmene.

Lagene driver studieringer med ulike temaer som litteratur, matlaging, scrapp-booking, lefse- og flatbrødbaking. Medlemsmøtene har inneholdt tema som "Ja til omsorg – nei til vold", organisasjonsutvikling, kvinne og familie politikk, forbrukerpolitikk og internasjonalt samarbeid. Mye av det lagene gjør og er opptatt av, er i tråd med prinsippprogrammet til forbundet. Lag har reist på opplevelsesturer og noen stiller i stand juleavslutning ved å servere julemat.

Barn og unge

Det er holdt mange tiltak for barn og unge, det vert drive ungdomsklubber, aktivitetsskvelder, julefest, stell av konfirmasjonskapper, utleie av bilsete og dåpskjoler. Fire lag i kretsen driv håndverksteder for barn og unge, to kurs i året hvor det har deltatt 91 barn. I tillegg har flere lag fadderbarn og gir økonomisk støtte til barnehjelpsorganisasjoner. Molde, K&F driver heldagsbarnehage med 20 barn.

Eldre.

Mange får blomsterhilsener til jul og påske, det blir feira eldre dag, ett lag kjøper inn alarmer til eldre som bor hjemme, hyggemøter på institusjoner samt andre arrangement for de eldre.

Miljøtiltak.

Laga legg ned en stor innsats for miljøet rundt om i bygdene, det blir arrangert basarer, balldag, nyttårsfest, julemesser, høsttakkefest med kirkekaffe. Flere lag feirer Nordens dag med underholdning og det Nordiske brevet blir lest. Noen lag leier ut duker og dekketøy, dåpskjoler og kompostkvern, ett lag driv dametrim med god deltaking hver gang. Ett lag syr miljønett for salg, motvekt til plastnetta. Lag har deltatt på dugnader i bygda, gitt kunst til sykehjemmet, velkomstpakke til nyfødte og Jonsoktilstelning med rømmegrautsalg. Fleire lag melder om gaver til ungdomshus, bedehus og kirke. Ellers kan en lese ut i fra årsmeldingene om stor aktivitet rundt arrangement i nærmiljøa, viktig bidrag for å styrke samholdet og trivselen.

Økonomiske gaver.

Laga har støtta med økonomiske midler både lokalt og internasjonalt. Mellom anna Kirkens SOS, Redd barna,

Haiti, Herøy village Frelsesarmeen, Strømmestiftelsen, Sunnmøre krisesenter, krisesenter og varmetue, flere lag støttet med bøssebæring eller gave til TV- aksjonen. Gaver er gitt til helsestasjoner og andre institusjoner, idrettslag, velforeninger til krybbedødforskning, gave til nytt kulturhus, blomster og gave til krigsminnestein.

Som en ser, skjer det mye rundt om i lagene til glede for sambygdinger og mennesker som trenger litt hjelp . Fortsett med det og lykke til videre i arbeidet dere gjør, stort eller smått.

K&F sine satsingområder.

Ja til omsorg - nei til vold	3
Organisasjonsutvikling:	7
Kvinne- og familiepolitikk	2
Forbrukerpolitikk	2
Internasjonalt samarbeid	2

Studieringer:

prinsippprogrammet	2
Ny giv i laget	2
Foreldrering	1

Vigdis Løseth, Kretsleder

Sør-Trøndelag krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Berit K.Fossum
Kasserer: Marit V. Evavold
Styremedlem og postmottak: Magnhild Sørgård

Virksomhet i kretsen

Vi har deltatt på de Landsstyremøtene som har vært og på Landsmøtet. Sør-Trøndelag krets var aktiv i å utforme Forbundets nye organisasjonsstruktur, da dette til slutt ble et forslag som hadde mye av det kretsen la fram for Landsmøtet i 1999. Det ble den gang nedstemt men denne gangen så hele Landsmøtet viktigheten av en strukturendring.

All informasjon som er sendt fra forbundet sentralt er videresendt til lagene. Kretsen besto i 2010 av i underkant av 60 medlemmer.

Virksomhet i lagene:

Sør - Trøndelag krets besto i 2010 av fire lag. Det ble i 2010 ikke avholdt møter hvor lagene møttes. Stor avstand og travle damer valgte enstemmig å avholde Årsmøte pr. mail og dette fungerte veldig bra.

Foruten vanlige lagsmøter med forskjellige foredrag på matvaresikkerhet, kortreist mat og blomsterdekorasjon, er lagene engasjert på flere måter. Noen av lagene har fadderbarn, et lag har eldregruppe hver uke. Martnasdugnad, vevstue, juletefest og salgsmesse, bussturer, markering av 10. mars og Nordens dag er andre aktivite-

ter som gjennomføres. Lagsmedlemmer har hatt tilbud om mammografi og fotpleie.

Aktivitetene viser at engasjementet i lagene er stort, og det er kommet til noen få nye medlemmer, selv om frafallet dessverre har vært større.

Vest-Agder krets

Har ikke levert årsmelding.

Telemark krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Svanhild Haugen
Sekretær: Karin Nerli
Kasserer: Turid Larsen
Studieleder: Birgit Amundsen
Styremedlem: Aud Sivertsen
Styremedlem: Synnøve Reinholdt.

Virksomhet i kretsen:

Kretsstyret har hatt 4 styremøter. Kretsårs møtet ble holdt i Skien 7. april, med Skien, K&F som vertskapslag. Den 5. oktober var vi invitert av Vestfold krets til et møte i Søndre Slagen K&F, dette ble holdt i stedet for vårt vanlige høsttreff.

Kretsleder Svanhild Haugen deltok på Landsmøtet i Molde samt på to landsstyremøter.

Virksomhet i lagene:

Samlet antall studietimer i kretsen var 202 i 2010. Det er holdt kurs i veving, billedvev, engelsk og litteraturring.

Skien, K&F driver arbeidsstue for barn. Det har vært arrangert 3 kurs i 2010 med til sammen 32 elever.

Skien, K&F har sendt resolusjon om husmorvikartjenesten til de politiske partiene i Skien.

Telemark krets hadde 2 lag i 2010. Medlemstallet var 19 stk. den 31/12-09, den 31/12-10 var det 18 medlemmer.

Vestfold krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder: Else-Bjørg Andersen
Kasserer: Elsa Andersen
Sekretær: Anne –Lene Spanthus
Medlem: Frøydis Edh
Medlem: Kari Hvalby
Vara: Marwel Gundersen, Eva Sæther

Else-Bjørg Andersen

Virksomhet i kretsen og lagene

Vestfold krets ble stiftet 11. juni 1926 og er 85 år.

Kretsen består av 5 lag. De fleste lagene arbeider i sitt nærmiljø. 1 lag driver Vevstue med 30 deltagere. Noen

lag er frivillige hjelpere på eldresenter som kaffestunder, lesing og samtalegrupper. 1 lag har hatt studiering med 19 deltagere som avsluttet med sommertur til Lillehammer og Prøysenstua.

Møtene dreier seg mye om livsstil og helse for eldre, de fleste lag sliter med og få nye, unge medlemmer. Vi har hatt fellesmøte med Telemark krets. Kretsen var representert på landsmøtet i Molde.

Lagene har fadderbarn og støtter tiltak i nærmiljø som Frelsesarmeen og Kirkens bymisjon. 1 lag har barnehjemsprosjekt i Litauen.

Østfold Krets

Østfold krets ble stiftet 10.oktober 1946. Medlems-tallet pr. 31.12.10 var på ca.140 stk. fordelt på fem aktive lag og ett passivt lag.

Kretsstyret har bestått av :

Kretsleder: Sølvi Skram Vedø

Nestleder: Anne Mette Johansen

Kasserer: Kristin Pauss-Jønsson

Sekretær: Tone Holene

Studieleder: Tone Holene

KFB – kontakt: Synøve Knold

Internasjonal kontakt: Grete Frogn Brænd

Virksomhet i kretsen:

Kretsen har hatt to styremøter, årsmøte samt to krets-samlinger.

Kretsens årsmøte ble holdt i Kråkerøy, Fredrikstad 18.03.10 i regi av Trollalden Kvinne-og Familielag. Her var det 17 fremmøtte hvorav 13 var stemmeberettigede.

I tillegg til vanlige årsmøtesaker drøftet vi også denne gang kretsens videre arbeid og fremtid samt diskusjon over saker som kom opp på Landsmøtet samme høst. Hvordan få nye medlemmer er også noe vi stadig er inne på.

11. januar og 13.april hadde vi styremøter på Solli Kro, vårt faste møtested til dette.

Vi har evaluert vårt seminar fra 2009 og prøver å virkeliggjøre tiltak ut fra dette.

Nye aktiviteter for kretsen er alltid oppe til diskusjon på våre styremøter, men da det er dårlig oppslutning fra lagene er ikke alle ”liv laga.”

15. juni hadde vi vårt sommermøte på Larkollen. Laget her hadde lagt opp til et flott møte der tema var:

– Fødsler og fødesituasjon både historikk, utvikling og fremtidige løsninger –

Foredragsholder var May Hansen, jordmor og politiker. Et meget informativt møte for en viktig sak.

22.–24. oktober var tre av våre medlemmer på Landsmøtet i Molde. Informasjon herfra har blitt gitt til alle lag på et eget møte.

Representasjon :

Kretsleder Sølvi Skram Vedø har deltatt på alle landsstyremøter i 2010 samt Landsmøtet i Molde.

KFB – kontakt, Synøve Knold har deltatt på KFB-møter i Østfold og gitt fin informasjon tilbake til lagene. Interessen ute i lagene synes dessverre å være nedadgående på dette feltet.

Anne Sophie W. Bondeson har vært leder av det sentrale Beredskapsutvalget og deltar på alle møter der.

Internasjonalt utvalg

Kontakt Grete Frogn Brænd har deltatt på utvalgsmøter og internasjonalt seminar i Oslo. Hun er også med i det sentrale internasjonale utvalget.

Østfold krets, internasjonalt utvalg har i år gitt kr. 3.000,- til Nest, Sri Lanka.

Gjennom Marys Venner støttes også et pikehjem på Sri Lanka med kr. 1.750,- pr. år.

Virksomhet i lagene:

Lagene har svært forskjellige aktivitetsnivå, noen er mer aktive enn andre.

Det har vært arrangert 8 studieringer i vår krets i 2010, fordelt på litteratur, sang og data.

Det viktige er at lagene finner sin egen stil på sitt hjemsted når det gjelder aktiviteter.

Eidsberg

Driver barnepark. De har få medlemmer og har ikke hatt lagsmøter dette året. De er et ellers passivt lag.

Grålum

Aktivt lag med 73 medlemmer og en meget aktiv leder. De har hatt 6 styremøter og 6 medlemsmøter i 2010.

Laget arrangerer alltid populære turer med god oppslutning. Tema dette året har vært blant annet demens, hudpleie, urter. Alle møter har stort fremmøte av medlemmene. De har også arrangert eldretreff og mannekengoppvisning. To meget aktive studieringer om litteratur.

Laget har et fadderbarn på Sri Lanka og støtter opp om viktige saker i nærmiljøet.

Larkollen

De har ti aktive medlemmer. Dette laget stiller også sterkt med tillitskvinner i kretsstyret. Laget arrangerer bingo og deltar aktivt på markedsdagen i Larkolluka, som arrangeres hvert år i juli mnd. Adventsfest for de eldre er også en årlig foreteelse. Laget har også en teater-ring. De driver også aktivitetshuset Nasle sammen med andre foreninger i bygda. Laget støtter viktige saker i

bygda. Medlemsmøter har de ikke mange av men driver likevel laget godt.

Rakkestad

Laget har hatt 7 lagsmøter i 2010 med forskjellige tema. De har også fått 3–4 nye medlemmer som blir registrert fra 2011. Fire av medlemmene i dette laget har deltatt på Nordisk Kvinnekonferanse i Vasa, Finland. De har holdt foredrag etterpå for laget sitt. Laget har også utnevnt et æresmedlem, Mary Hagen, etter 50 års medlemskap og stort engasjement i alle år.

Laget har også et adoptivbarn på Filippinene.

Spydeberg

Laget har hatt fire styremøter og seks lagsmøter. De arrangerer kulturkveld, grillkveld og hyggemøter i tillegg til vanlige lagsmøter med aktuelle saker. Laget er også medlem av Frivillighetsentralen der flere av medlemmene fra K&F er meget aktive. De har også en stor teatering. Laget har hatt tre studieringer i 2010 samt en hobbyklubb med to møter våren 2010.

Trolldalen

Laget har 25 medlemmer og de har hatt 7 lagsmøter og 4 styremøter. Tema i 2010 har vært besøk fra biblioteket, Fretex, besøk til Fredrikstad Blad og besøk til en strikkekafé, Et aktivt lag som er ute og henter inspirasjon. Kanskje kan de få tak i nye medlemmer. Laget har arbeidsstyre. Alle lag gir også støtte til mange gode formål og flere lag har fadderbarn. Tema på lagsmøtene er varierende men er aktuelle i tiden og relatert til våre satsningsområder.

Flere lag har fått nye medlemmer i 2010 om enn ikke så mange.

Kretsen har hatt dyktige tillitskvinner på alle nivå i denne perioden.

Takk til alle for godt arbeid i 2010.

Øvre Buskerud krets

Kretsstyret har bestått av:

Kretsleder Bente Kaugerud

Nestleder: Gunhild Lien

Kasserer: Astrid G. Medgard

Studieleder: Gudrun Kristiansen

Styremedlem: Bjørg Mari Klinge

Styremedlem: Ragnhild Andersen

Bente Kaugerud

Virksomhet i kretsen:

Kretsen har internasjonalt utvalg, miljø- og forbrukerutvalg og KFB kontakt. Vi har bare hatt ett styremøte, men vi har hatt god kontakt per brev, e-post og telefon. Kretsårs møte ble holdt på Geilo,

hvor alle lag var representert. Vi hadde besøk av Trine Bertram Hagen fra sentralstyret og hun fortalte at det kom til å bli ny struktur i forbundet. Dette ble en sak på høstens landsmøte. Etter vanlige årsmøtesaker, refererte kretsleder fra vårens landsstyremøte og vi diskuterte hvordan vi kunne få flere medlemmer. Etter en deilig middag ble det kaffe og kaker og vi solgte lodd. Vi hadde mange fine gevinster.

Virksomhet i laga:

Øvre Buskerud krets består av fem lag. Det er holdt dugnad på museum med salg av vaffer, og kaker og mat er solgt ved forskjellige arrangementer. Besøk på aldershjem med kaffe, kaker og blomster, kirken ble pyntet med blomster ved gudstjenester, det er solgt fastelavensris, hyttetur, Vaffelsalg på Hallingmarken, tur til Vassfaret, bokkveld, teatertur, avleggermøte, blomsterauksjon, bakt til julemesse, juleavslutning er andre aktiviteter lagene har hatt. Et lag har jobbet for å få gang/sykkelvei og et fint nærmiljø rundt sentrum. Lag abonnerer på medlemsbladet til eldrester samt holdt inspirasjonsmøte som "lærte" de frammøtte å smile, le og stønne.

Lag har støttet skoleturer til Polen og konsentrasjonsleire, Fadderbarn i Gambia og Thailand og gatebarn i Romania. Alle lag har solgt pins til inntekt for vårt forbund. De har støttet skolemusikkorps ved kjøp av julekalendere, et lag har gitt blomster til sine medlemmer over 67 år, de har kjørt bøssebærere ved årets TV – aksjon, gitt penger til Redd Barn og årets TV – aksjon, "svalene".

Inntekter:

Fått kulturmidler fra kommuner og pengegave fra Nes Prestegjelds Sparebank og Hol Sparebank og holdt loddsalg på medlemsmøtene.

Representasjon:

Samfunnshus, Møllas venner, alle lag er medlemmer av ACWW og KFB. Kretsleder har vært på to landsstyremøter. Kretsleder og to medlemmer fra Geilo, K&F var representert på landsmøtet i Molde i år.

Statistikker

Oversikt pr 31.12.10	Heldags- barnehage	Halvdags- barnehage	Korttids- barnehage	Barnepark	Tiltak for b/u under 26 år
Akershus *					
Aust Agder					
Bergen Midthordland	5	1			33
Finnmark*					
Hedmark*					
Hordaland	7		2		23
Hålogaland*					
Nedre Buskerud	1			1	
Nordmøre					
Nord-Trøndelag	1				
Oppland			1		
Oslo					2
Rogaland*					
Sogn og Fjordane	1				
Sunnmøre og Romsdal	1				
Sør-Trøndelag					
Telemark					3
Vest Agder *					
Vestfold					
Østfold				1	
Øvre Buskerud					
Sum	16	1	3	2	61

* ikke levert årsmelding for 2010

Tall for 2010	Antall medlemmer	Antall grupper	Gruppemøter	Antall lag	Antall lagsmøter
Akershus*	725			28	
Aust Agder	83			9	19
Bergen Midthordland*	448			14	
Finnmark*	36			5	
Hedmark*	50			3	
Hordaland	1195	5	10	61	351
Hålogaland*	219			20	
Nedre Buskerud	78			5	22
Nordmøre*	107			10	
Nord-Trøndelag	110			13	17
Oppland	102			9	46
Oslo	272			7	44
Rogaland *	201			11	
Sogn og Fjordane	286			23	58
Sunnmøre og Romsdal	291	3	9	29	106
Sør-Trøndelag	52			4	26
Telemark	19			2	6
Vest Agder*	98			7	
Vestfold	114			5	22
Østfold	135			6	26
Øvre Buskerud	56			5	25
Sum	4834**	8	19	276	768

**Avik på 7 stykker.

Populus – studieforbundet folkeopplysning

Studieaktivitet, fylkesvis

Alle kurs i Norges Kvinne- og Familieforbund (2010)

Fylke		Planlagte		Gjennomførte			
		Kurs	Timer	Kurs	Timer	Deltakere	Tilskudd
01	Østfold	1	8	8	164	56	12 720
02	Akershus	3	40	16	488	249	35 345
03	Oslo	1	8	11	163	102	13 510
04	Hedmark	0	0	4	80	29	5 600
05	Oppland	0	0	1	14	6	1 310
06	Buskerud	0	0	2	55	12	3 550
07	Vestfold	0	0	3	138	26	9 270
08	Telemark	0	0	5	202	28	13 000
09	Aust-Agder	0	0	5	242	41	16 260
10	Vest-Agder	0	0	2	116	13	8 340
11	Rogaland	2	20	26	593	187	43 605
12	Hordaland	4	38	47	774	349	61 788
14	Sogn og Fjordane	1	24	7	128	65	10 580
15	Møre og Romsdal	3	36	14	209	105	17 565
17	Nord-Trøndelag	2	54	14	700	140	45 280
18	Nordland	4	66	12	458	85	32 215
19	Troms	0	0	1	12	6	1 180
20	Finnmark	2	20	1	8	13	800
	SUM	23	314	179	4 544	1 512	331 918

Mest brukte studieplaner

Fylkesoversikt for år 2010

Gjennomførte kurs i Norges Kvinne- og Familieforbund.

Studieplan		Planlagte		Gjennomførte			
		Kurs	Timer	Kurs	Timer	Deltakere	Tilskudd
1.	0219012097 Formingsaktiviteter	1	12	20	826	164	56 560
2.	0210012025 Vev-nybegynner/videregående	1	30	12	807	72	50 950
3.	0210012008 Bunad	0	0	13	476	99	32 330
4.	0303003043 Litteratur-generell	1	10	22	388	120	30 840
5.	0232004010 Musikkgruppe	1	13	6	161	64	11 680
6.	0205050168 Teaterkurs	0	0	1	136	30	9 240
7.	0210012059 Billedvev	0	0	4	136	26	9 375
8.	0802009002 Båtførerprøven	0	0	4	96	31	7 120
9.	0209012023 Porselensmaling	0	0	2	95	8	6 300
10.	0233040202 Vi lærer sangteknikk, kor	1	45	4	91	61	6 555
11.	0408005001 Bli kjent med lokalmiljø	0	0	4	89	35	6 890
12.	0210012056 Strikketeknikker	1	18	5	76	36	5 910
13.	0210012088 Stikking av votter og luer	0	0	5	69	32	5 945
14.	0701012041 Lefse og flatbrødbaking	1	8	7	66	36	6 020
15.	0206012017 Folkedans	1	13	3	65	121	4 840
16.	1020011015 Livet langs kysten	0	0	2	57	21	4 010
17.	0210012003 Lappeteknikk	1	14	3	53	22	4 330
18.	0499100301 Vi lærer på konferanse	1	8	5	48	92	4 520
19.	0503008023 Prinsippprogrammet (K&F)	0	0	4	45	41	4 150
20.	0503008039 Organisasjon og saker-landsmøte	2	22	4	42	26	4 330

Tillitsvalgte 2010

Sentralstyret:

Fungerende Forbundsleder
2. nestleder
Medlemmer

Varamedlemmer

Grete Nordbæk
Eldbjørg Gunnarson (sentralstyremedlem etter landsmøtet)
Anne Enger (gjenvolgt som sentralstyremedlem etter landsmøtet), Gunn Evjen (frem til landsmøtet), Wenche Hoel (gjenvolgt som sentralstyremedlem etter landsmøtet), Wenche Berg Stuenes (frem til landsmøtet)
Trine Bertram Hagen (frem til landsmøtet)
Else Marie Angeltveit (frem til landsmøtet)

Tilrådde etter landsmøtet

Forbundsleder
Nestleder
Medlemmer
Varamedlemmer

Elisabeth Rusdal
Sonja Kjølraug
Liv Holst, Gjertrud Vik
Marit Warme, Wenche Rolstad

Kretsledere/kontakter:

Akershus
Aust-Agder
Bergen/Midthordland
Finnmark
Hedmark
Hordaland
Hålogaland
Nedre Buskerud
Nordmøre
Nord-Trøndelag
Oppland
Oslo
Rogaland
Sogn- og Fjordane
Sunnmøre og Romsdal
Sør-Trøndelag
Telemark
Vest-Agder
Vestfold
Østfold
Øvre Buskerud

Liv Holst
Else Marie Angeltveit
Randi Støre Gjerde
Hedvig Hansen
Anne Lise Bryhn
Torill Handal
Margaret Enger
Laila Nordby
Anne-Lise Johnsen
Anne M. Eggestøl
Wenche Rolstad
Elisabeth Stubergh Nielsen
Ingebjørg Rasmussen
Sonja Kjølraug
Vigdis Løseth
Arbeidsstyrekontakt: Berit Fossum
Svanhild Haugen
Kontakt: Eva Ousbey
Else Bjørg Andersen
Sølvi Skram Vedø
Bente Kaugerud

Ledere av komiteer og utvalg:

Finanskomiteen
Vedttektskomiteen
Valgkomiteen
Prinsippprogramkomiteen
Miljø- og forbrukerutvalget
Internasjonalt utvalg
Beredskapsutvalget
Kontrollkomiteen

Brynhild Loe Arntsen (komiteen ble lagt ned etter landsmøtet i Molde)
Haldri Karin Engenes (Komiteen ble lagt ned etter landsmøtet i Molde)
Edel Mikkelsen
Elisabeth Rusdal
Vigdis Løseth (fratredte fra utvalget etter landsmøtet i Molde)
Kristin Hansen
Anne Sophie Wingaard Bondeson
Aslaug Sølvsnes (erstatter finanskomiteen som ble lagt ned på landsmøtet.)

K&Fs representanter i:

ACWW
Nordens Kvinneforbund

Elisabeth Rusdal
Sonja Kjølraug

Ansatte:

Administrativ leder
Administrativ leder
Styresekretær
Regnskapsansvarlig
Regnskapsansvarlig
Resepsjonsansvarlig

Kirstin Neerbye Hagen, ansatt mai 1995 frem til mars 2010
Helen Svensson fra mars 2010
Sissel Frel søy, ansatt 1. april 2006 frem til august 2010
Sissel Frel søy, fra mai 2007 frem til august 2010
Astrid Windern Viken fra august 2010
May-Britt Havnsund, ansatt oktober 1997

Norges Kvinne- og familieforbund har vært tilsluttet følgende organisasjoner, komiteer, institusjoner og råd i 2010

Organisasjon	K&Fs representant
The Associated Country Women of the World (ACWW)	Elisabeth Rusdal
BarneVakten	Bjarnhild Hodneland (medlem av fagrådet)
Debio	Wenche Berg Stuenes Torill Malmstrøm,(styremedlem)
FN-sambandet	Ingunn Birkeland (K&Fs representant ved møter)
Fokus	Kristin Hansen styremedlem Anne Marit Hovstad, medlem i valgkomiteen
Forbrukerpolitisk forum (Forbrukerrådet)	Bjarnhild Hodneland, medlem
Frifond	Kirstin Neerbye Hagen administrativ leder (fremt til mars 2010) Helen Svensson, Fra (april 2010) administrativ leder
Frivillighet Norge	Kirstin Neerbye Hagen administrativ leder frem til mars 2010) Helen Svensson, Fra april 2010) administrativ leder
Grønn Hverdag	Bjarnhild Hodneland, nestleder i rådet
Institutt for etikk og samfunn	Ingunn Birkeland
Kvinner Frivillige Beredskap	Anne-Lise Johnsen styreleder, Anne-Sophie Bondeson (hovedstyremedlem) med vara Odlag Lysø Kleven
Landslaget for udelt og fådelt skole (LUFS)	Bjarnhild Hodneland
Likestilling og diskrimineringslovutvalget	Grete Nordbæk
Nordens Kvinneforbund (NKF)	Sonja Kjørtaug Bjarnhild Hodneland, vara
Populus – Studieforbundet Folkeopplysning	Styreleder Ann- Louis Nordstrand Randi Renden valgkomiteen Anne Enger kontrollkomiteen Bjarnhild Hodneland, vara kontrollkomiteen
Senter for seniorpolitikk	Ingunn Birkeland (representerer K&F ved møter)
Unicef	Ingunn Birkeland (representerer K&F ved møter)

**Gode grunner til å velge Norges Kvinne- og familieforbund
en partipolitisk uavhengig organisasjon med omlag 5000 medlemmer**

Ditt medlemskap er viktig!

Våre arbeidsområder er:

Kvinner helse

Familie & miljø

Ernæringsspørsmål i hjem og skole

Internasjonalt arbeid nasjonalt og globalt

Som medlem får du:

Gunstig tilbud hos Codan forsikring

Medlemsbladet Kvinner&Familie 3 ganger i året

Medlemspris på Fleximassøren

Rabatt hos First Hotell og Thon hotell

Mulighet til å bestille Möllers omega – 3

Norges Kvinne- og familieforbund

Øvre Slottsgate 6

0157 Oslo

Tlf: 22 47 83 80

Fax: 22 47 83 99

E-post: post@kvinnerogfamilie.no

Besøk oss på www.kvinnerogfamilie.no